

Budapest XIII. Kerületi Ének-zenei és Testnevelési Általános Iskola

weboldal: www.enektesiiskola13.hu

e-mail: titkarsag@enektesiiskola13.hu

OM: 035021

Pedagógiai program

2024.évi módosítás

Tartalom

Küldetésnyilatkozat	6
Bevezetés	7
1. Az iskola nevelési programja.....	11
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	11
1.1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei.....	11
1.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai és feladatai	11
1.1.2.1. Célok az alsó tagozaton (1-4. évfolyam)	11
1.1.2.2. Feladatok az alsó tagozaton (1-4. évfolyam)	12
1.1.2.3. Célok a felső tagozaton (5-8. évfolyam).....	12
1.1.2.4. Feladatok a felső tagozaton (5-8. évfolyam)	12
1.1.3. A kulcskompetenciák fejlesztése	13
1.1.3.1. A nevelő- oktató munka szervezése.....	14
1.1.3.2. Egységes alapokra épülő differenciálás	14
1.1.3.3. Sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának, nevelésének szervezése	14
1.1.3.4. Az iskolában folyó nevelő, oktató munka-, eszköz- és eljárásrendszere.....	15
1.1.4. Nevelési eljárásaink	15
1.1.4.1. Az iskolai jutalmazás alapelvei és formái.....	16
1.1.4.2. Az iskolai elmarasztalás alapelvei és formái	16
1.1.5. Az iskola hagyományai.....	16
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	17
1.3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	18
1.3.1. Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai	18
1.3.2. A közösségfejlesztés színterei	19
1.4. A szülők, a tanulók, a pedagógusok és az intézmény partnerei együttműködésének formái	19
1.4.1. A diákokkal való kapcsolattartás fórumai	19
1.4.2. A szülőkkel való kapcsolattartás fórumai	20
1.4.3. Az iskola közösségeinek együttműködése.....	21
1.5. A pedagógusok feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai	22
1.5.1. A pedagógusok feladatai.....	22
1.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma	22
1.5.3. Az osztályfőnök feladatai	22
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	24
1.6.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek /SNI/	24
1.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek...24	
1.6.2.1. Az iskola feladatai:	24
1.6.2.2. A megismerés és a problémák feltárása utáni feladatok:.....	25
1.6.3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek	25

1.6.4.	A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek	26
1.6.4.1.	Kiemelt célok a HH/HHH tanulók fejlesztésében	27
1.6.5.	A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	28
1.6.6.	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	29
1.6.7.	A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek	30
1.7.	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.	30
1.7.1.	Diákönkormányzat	30
1.7.2.	A diákönkormányzat feladatai	31
1.7.3.	A diákönkormányzat felépítése	31
1.7.4.	A diákönkormányzat rendezvényei	31
1.8.	A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	32
1.8.1.	Általános szabályok	32
1.8.2.	A tanulmányok alatti vizsgák követelményei	32
1.8.3.	A tanulmányok alatti vizsgák típusai	33
1.8.4.	Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei	34
1.8.5.	A vizsgák rendje	34
1.9.	A tantestület által elfogadott mérések	35
1.10.	Az iskolába történő felvétel és átvétel szabályai	36
1.10.1.	Felvétel az első évfolyamra	36
1.10.2.	Felvétel a 2-8. évfolyamokra	36
1.11.	A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések	36
1.12.	Környezeti nevelés és fenntarthatóságra nevelés	36
1.13.	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	37
1.13.1.	Legfontosabb feladatok:	37
1.13.2.	Az egészségfejlesztés szinterei	38
1.13.3.	Az egészségfejlesztési program támogatói	38
1.13.4.	Az egészségfejlesztést szolgáló szabadidős tevékenységek	38
1.13.5.	Az iskola egészségfejlesztési programja	39
1.14.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	39
1.15.	A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal összefüggő ismeretek	40
1.16.	A közlekedési nevelés programja	41
2.	Az intézmény helyi tanterve	43
2.1.	A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	43
2.2.	Az iskola egyes évfolymain tanított tantárgyak, a kötelező és választható foglalkozások és azok előírt óraszámai, az előírt tananyag és követelmények	44
2.3.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	44
2.4.	A helyi tanterv bevezetési ütemterve	44
2.5.	Az évfolyamok tantárgyi rendszere és óraszámai	45

A pedagógiai program módosításával 2024. szeptember 1-én életbe lépő egységes óraterv alapján tanuló osztályok tanrendje	47
Az óraterv a 2024-2025. tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre.	47
Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2024.	47
2.5.1. Évfolyamonként tanított, félévkor és év végén osztályozásra kerülő tantárgyak.....	48
2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	48
2.6.1. A választható Etika/Hit-és erkölcstan oktatásának megszervezése	48
2.6.2. Választható tanórán kívüli iskolai foglalkozások	49
2.7. A mindennapos testnevelés megvalósítása	49
2.8. Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei	50
2.9. A magyar, mint idegen nyelv (MID) oktatása iskolánkban	50
2.10. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	52
2.10.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	52
2.10.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	52
2.10.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	53
2.10.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	53
2.10.5. A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok	54
2.11. Sajátos pedagógiai módszerek	55
2.11.1. Projektoktatás, pedagógiai projekt.....	55
2.11.2. A kooperatív tanulás	56
2.11.3. Az Arizona program	57
2.12. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és magasabb évfolyamba lépésének feltételei	57
2.12.1. A tanulói jogviszony keletkezésének szabályai, eljárásrendje	57
2.12.2. A tanulói jogviszony megszűnésének szabályai, eljárásrendje	57
2.12.3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	57
2.13. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	58
2.13.1. Az iskolai beszámoltatás követelményei	58
2.13.2. A számonkérés formái	58
2.13.3. Az érdemjegyek rögzítésével kapcsolatos elvárások.....	59
2.14. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának értékelése.....	59
2.14.1. A tanulmányi munka értékelése.....	59
2.14.2. A tanulói magatartás és szorgalom értékelése	61
2.15. Az otthoni, napközi és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei	63
2.15.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok célja	63
2.15.2. Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei	63
2.16. Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések.....	64
2.17. A területben élő nemzetiségek és külföldiek megismerését szolgáló tevékenység	64
2.18. A tanulók fizikai állapotának mérése.....	65
2.19. Iskolapszichológia	66

2.20.	Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	66
2.21.	Sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program	67
2.21.1.	Az alapfokú oktatás megvalósítása mellett a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatásának irányelvei, céljai, feladatai	67
2.21.2.	A fejlesztés szervezeti keretei	70
2.21.3.	Tanulói jogviszony létesítése SNI gyermekek esetében	71
2.21.4.	Az SNI tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése	76
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK		77
1.	számú melléklet	79
Az iskola környezeti nevelési, illetve ÖKO-iskolai programja		79
2.	számú melléklet	85
Az iskola egészségfejlesztési programja.....		85
3.	számú melléklet	89
A magyar, mint idegen nyelv tantárgy oktatása		89
4.	számú melléklet	94
Arizona szabályzat.....		94
5.	számú melléklet	98
Könyvtárpedagógiai program		98
Legitimációs záradék		103

Küldetésnyilatkozat

„A tanár egyik legfontosabb feladata, hogy segítsen diákjainak. Ez a feladat nem egészen könnyű, időt, gyakorlatot, lelkesedést és józan pedagógiai elveket kíván.

A diákoknak minél több tapasztalatot kell szereznie az önálló munkában. Ha azonban minden segítség nélkül magára hagyjuk feladatával, vagy túl kevés segítséget nyújtunk neki, lehetséges, hogy egyáltalán nem jut előre. Ha viszont túl sokat segítünk neki, semmi tennivalója sem marad.

A tanár segítsen, de se túl sokat, se túl keveset, hanem annyit, hogy a munkában ésszerű hányada jusson a diákra.”

(Pólya György)

Bevezetés

Az intézmény pedagógiai programját és a program részét képező helyi tanterveket az iskola pedagógusai készítették a korábbi pedagógiai program és helyi tantervek átalakításával, a legújabb törvényi szabályozók elvárásait szem előtt tartva:

- a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és köznevelési intézmények névhasználatáról,
 - a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
 - a Pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény
 - a Kormány 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelete a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
 - a Kormány 402/2023. (VIII. 30.) rendelete a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
 - a Kormány 403/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelete egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
 - a Kormány 335/2005. (XII.29.) Korm. rendelete a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről
 - az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
 - a 4/2017. (IV.10.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III.12.) EMMI rendelet módosításáról
 - a Kormány az egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 196/2019. (VIII. 1.) Korm. rendelete (egyéni tanrend)
 - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
 - A kormány 335/2005. (XII.29.) Korm. rendelete a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről
 - A 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról,
- A Budapest XIII. Kerületi Ének-zenei és Testnevelési Általános Iskola pedagógusai legjobb tudásukkal, a folyamatos tanulás és fejlődés igényével és a világra nyitott szemlélettel készítették el
- az iskola múltjában és hagyományaiban gyökerező,
 - a jelen elvárásaira és kihívásaira reflektáló és
 - az iskolahasználók jövőjét meghatározó

pedagógiai programot, amely a részét képező helyi tantervekkel egységben rögzíti az intézményben folyó nevelőmunka legfontosabb mutatóit. Iskolánk pedagógiai programját, mindennapi működését úgy tervezzük, hogy minél inkább megfeleljen a szülők, a tanulók, a szűkebb és tágabb környezet elvárásainak.

Az a célunk, hogy tanulóink - figyelembe véve adottságaikat, jelentősen eltérő mértékű fejlődésüket és nemzeti hova tartozásukat is - az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Az iskola pedagógiai programja a leírt és képviselt értékekre, valamint a kulcskompetenciák fejlesztésére és a tanulói szükségletekre épül. Pedagógiai feladatunk a Nemzeti Alaptantervben rögzített egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint a tanulási esélyegyenlőséget javító, az egyéni különbségekre figyelő, differenciált pedagógiai bánásmód alkalmazása.

Olyan tanulókat kívánunk a 8. évfolyam végén útjukra bocsátani, akik:

- szilárdan rendelkeznek az alapvető készségekkel, képességekkel, így képesek önálló ismeretszerzésre,
- képesek tetteiket, cselekedeteiket tudatosan szervezni,
- a világban könnyen és gyorsan tudnak tájékozódni,
- fogékonyak a jóra és a szépre,
- értékelik a tudást,
- empátiás képességgel és fejlett toleranciával bírnak.

Tantestületünk minden tagja fontosnak tartja az alábbi elvek, értékek közvetítését munkájában:

- bizalom, őszinteség,
- a különbözőség tisztelete, a másság elfogadása,
- türelem és mértékletesség a teljesítmény értékelésében,
- a tanulási és tanítási munka tudatos szervezése, fegyelmezett, kötelességtudó, szorgalmas elvégzése a képességek legkedvezőbb érvényesülése szerint,
- a másik ember iránt érzett megértés, és segítőkészség,
- társaival való együttműködésben a szolidaritás, a közvetlenség, a figyelmesség, és az udvariasság,
- nyitottság a világra, a minket körülvevő emberekre,
- az egészséges életmód előtérbe helyezése,

önképzés és folyamatos fejlődés.

Iskolánk specialitásai, nevelő- oktató munkánk kiemelt fejlesztési területei

• Művészeti nevelés

Iskolánk pedagógiai munkájában kiemelt szerepet kap a művészeti nevelés. A művészetek különösen fontos szerepet játszanak a nemzeti és európai azonosságtudat kialakításában. A hagyományos és mai értékek megismertetésével elősegítjük a más népek iránti nyitottság, a tolerancia, a kíváncsiság, az érdeklődés felkeltését.

A művészeti nevelés az a terület, mely nagyban hozzájárulhat a személyiség gazdagításához. A művészetek elsősorban érzelmi töltéssel hatnak a gyerekekre egészen kiskortól kezdve.

• Drámapedagógia - színjátszás

Iskolánkban drámapedagógiai módszerekkel színesítjük az oktató-nevelő munkát.

Drámajátékok alkalmazásával fejlesztjük személyiségüket, önismeretüket, testtudatukat, fantáziájukat, elősegítjük intellektuális- és érzelmi fejlődésüket, építjük a közösséget, az összetartozást, egymás elfogadását. Fontosnak tartjuk a kommunikációs gyakorlatokat is, melyekkel útját állhatjuk a kifejezés-technika és kultúra egyre romló folyamatának.

Ezt segíti az iskola saját jó gyakorlata: egyéni képességfejlesztés drámapedagógiai eszközökkel.

• Ének és tánc

Az ének-zene tanítása több évtizedes hagyományokra nyúlik vissza iskolánkban. Célja a zenei képességfejlesztés, a szellemi és testi tulajdonságok gyarapítása, a fantázia, az érzékenység, az észlelés és kifejező képesség fejlesztése.

A gyerekek szívesen énekelnek közösségben. A közös éneklés komoly erőpróba az egyéni megszólaláshoz képest. Szükséges hozzá az empátikus képesség fejlettsége, a tolerancia az iránt, hogy elfogadja és elviselje egyenjogúságát társaival. A közös éneklés alkalmazkodást, egymásra „fülelést” vár el a diákoktól, csapatmunkára és fegyelemre is oktatja a gyerekeket, a kóruséneklés sikere visszahat az egyéb tanulmányokra is. A népi gyermekjátékok során fejleszthető a tiszta, szép magyar beszéd, a társas kapcsolatok kialakítása, alkalmazkodóképesség, a versenyszellem, szerepjáték viselkedéskultúra, ritmusérzék, tisztán, jól intonált éneklés, hallásfejlesztés, kreativitás és leleményesség. Az alsó tagozaton szabadidős keretben, igény szerint megszervezzük a táncoktatás lehetőségét.

• Vizuális kultúra

A vizuális kultúra a teljes látható és láthatóvá tett tárgy- és jelenségvilág (a természet, a mesterséges környezet és a képzelet világa) használata és alakítása. A vizuális nevelés feladata: azoknak a képességeknek és készségeknek fejlesztése és ismereteknek az átadása, amelyek a látható világ befogadásához, alakításához szükségesek. Tanórai és szakköri keretben egyaránt biztosítjuk az alkotás iránt nyitott, tehetséges tanulók egyéni fejlődését.

• Médiatudatosságra nevelés

A XXI. század társadalmának legnagyobb gondja, hogy a médiából korlátlanul áramló „információk” tömege negatívan hat a gyermekekre.

A gyerekek ma már ismereteik jelentős részét iskolán kívül és főként digitális eszközökkel, eszközökből szerzik. Alapvető fontosságú tehát, hogy az iskola elősegítse azt, hogy a tanulók képesek legyenek különbséget tenni a médiában történetek és a valóság között. Ismerjék a médiumokat és azok szerepét, valamint hasznosíthatóságukat a tanulásban.

Az idegen nyelv oktatása

Az Európai Unió tagállamaként még fontosabb az idegen nyelvek tanítása és tanulása. Idegen nyelveket ismerni nem csupán praktikus okok miatt fontos. A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így ha megtanulunk egy idegen nyelvet, automatikusan közelebb kerülünk az adott nyelvet beszélő emberek kultúrájához, nyitottabbak leszünk a világra.

Oktató-nevelő munkánkban mi is arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk általános iskolai tanulmányaik során, amire építhetnek a későbbiekben.

A hatékony, intenzív nyelvtanulás alapvetően gyakorlás kérdése - szókincsbővítés, nyelvtan biztos használatának elsajátítása - stb. Ahhoz, hogy tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére biztos alap-nyelvtudáshoz jussanak, naponta használniuk kell a nyelvet.

Ennek érdekében:

- lehetőséget adunk arra, hogy diákjaink már az első osztálytól játékos formában ismerkedjenek az angol nyelvvel,
- negyedik osztályban további egy órával megnöveljük az angol nyelv tanulásának óraszámát,
- az eredményesebb nyelvtanulás érdekében, a lehetőségek figyelembe vételével törekszünk arra, hogy valamennyi érintett osztályban a fenntartó által elfogadott tantárgyfelosztásban engedélyezett módon – a tudásszintekhez alkalmazkodó - csoportbontásban oktassuk az angol nyelvet.

Tudomásul vesszük, hogy az iskolánkba érkező külföldi tanulók anyanyelve mellett főként az angol nyelv a második, tanult nyelvük – amely gyakran - a „közvetítő” vagy áthidaló nyelv szerepét is betölti. Ennek a hatását és eredményeit is beépítjük a napi iskolai nyelv-tanulásba, illetve nyelvtanításba.

Igyekszünk kihasználni a csoportbontásból fakadó előnyöket differenciálásra, tehetséggondozásra, felzárkóztatásra.

Az eredményes nyelvtanulást valamennyi teremben interaktív tábla, számítógép, projektor segíti.

A digitális kultúra fejlesztése

A XXI. században az információ társadalmi szerepe megnőtt, ezáltal felértékelődött az információszerzés képessége. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson munkájához, életvitele alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania a megfelelő - technikai fejlődéssel lépést tartó - információszerzési, feldolgozási, adattárolási, szervezési és átadási technikákat. Fő célunk az információs társadalomban otthonosan mozgó, az információt munkája során felhasználni és létrehozni tudó fiatalok képzése.

Iskolánk diákjai 3. osztálytól ismerkednek a digitális kultúra tantárggyal. De a digitális kompetencia fejlesztését szolgálhatják más tantárgyak feladatai, amennyiben géphasználatot (alkalmazás, internet), vagy csak egyszerűen problémamegoldó gondolkodást, kreativitást igényelnek. Iskolánk két informatika tanteremmel, és a könyvtárban elhelyezett további számítógépekkel segíti a diákok tanulását, gondolva azokra a tanulókra, akiknek otthon nincs lehetőségük az eszközök használatára.

A digitális kultúra tanítása során – alapvetően – építünk a felső tagozatos tanulóknak juttatott laptopok otthoni, illetve iskolai, önálló tanulást támogató használatára.

Testnevelés, sport

A testnevelés és a sport hozzájárul a személyiség harmonikus fejlesztéséhez, az egészséges életmód megalapozásához.

Széles körű elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek és készségek célszerű viselkedésbe integrálásával elősegíti a tanulók szocializációját. Előmozdítja a belső erőforrások mobilizálását, pozitívan befolyásolja az erkölcsi, akarati tulajdonságokat, az élet minőségét. Fejleszti az egyén esztétikai érzékét, illetve tűrő- és alkalmazkodási képességét. Segíti a helyes önértékelés kialakítását, a teljesítménynek, mint értéknek a felismerését.

A testi nevelés célja, hogy fejlessze a tanulók mozgásműveltségét, cselekvési biztonságát, sikeres, aktív életvitelű embereket formáljon, akik elviselik a stresszt, a fizikai igénybevételeket, követik a

szabályokat, igénylik és elfogadják a közösségi normákat, a megmérettetést és az értékelést.

A különböző sportágakban a tehetségfejlesztés célja az egészséges életmódra nevelés mellett a mozgás, a sport igényként való megszerettetése, a sporttehetségek felderítése, képzése.

A testkultúra mozgás-anyagának fejlesztése órákon és sportköri foglalkozásokon történik.

Gazdagon felszerelt sportszertárunk és szoros együttműködésünk a kerületi sportegyesületekkel számos lehetőséget biztosít a különböző eszközökkel és sportágakkal való tevékenykedtetésre, délutáni szabadidős, udvari játéokra.

A magyar, mint idegen nyelv (MID) oktatása

Intézményünk a nem magyar anyanyelvű tanulók fogadásának különleges helyzetét felismerve *magyar, mint idegen nyelv* (MID) felzárkóztató foglalkozásokkal segíti az idegen nyelvű gyerekek tanulását.

A foglalkozások célja egyrészt a magyarul nem tudó, vagy nehézkes nyelvhasználatú tanulók magyar nyelvre való oktatása, másrészt az idegen nyelvű diákok magyar közoktatásba történő integrációjának elősegítése, természetesen az identitás fontosságának tudatában, ennek megőrzésével.

1. Az iskola nevelési programja

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- A kompetencia alapú oktatás bevezetésével a gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban!
- Minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges, és ebben fejlődhessen!
- Az érdeklődő, tehetséges tanulóink számára a tananyag gazdagításának módszerével, differenciált munkaformák alkalmazásával tegyük lehetővé képességeik mind teljesebb kibontakozását!
- Diákjaink biztos alapkészségek birtokában korszerű, használható, alkalmazható tudásra tegyenek szert, és legyenek képesek boldogulni szűkebb és tágabb környezetükben!
- Mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket, felhasználva az írott ismerettárak és a kommunikációs eszközök lehetőségeit!
- Széleskörű tevékenységkínálattal, minél több területen képezzük diákjainkat, megadva a lehetőségét a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak!
- Fordítsunk nagy figyelmet az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra, az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan!
- Fordítsunk kiemelt figyelmet az iskolánkba járó tanulók szellemi, fizikai és lelki egyensúlyának megteremtésére!
- Hangsúlyozzuk a környezetünket, a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát, ebben az egyén és az állam felelősségét; az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában!
- Erősítsük, illetve alakítsuk ki tanulóinkban a belső hajtóerőt, motivációt, hogy nyitottan, aktívan, lelkesen vegyenek részt a tanítási-tanulási folyamatban!
- Adjunk meg minden segítséget a lemaradók felzárkóztatásához!
- Adjunk meg minden lehetőséget arra, hogy tanítványaink megmérhessék, összemérhessék tudásukat, képességeiket, hogy sikerélményekhez jussanak!

1.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai és feladatai

1.1.2.1. Célok az alsó tagozaton (1-4. évfolyam)

- Óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot!
- Vezessük át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe!
- A gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai tevékenységek során a játék módszerével, tapasztalás útján!
- Tegyük fogékonnyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt!
- Fejlesszük a tanulók személyes fejlődéséhez, boldogulásához szükséges kulcskompetenciákat!
- Segítsük elő az újszerű tanulási módszerek és tanulásszervezési eljárások alkalmazásával a diákok társadalmilag hasznos képességeinek kialakítását!
- Alapozzuk meg a digitális készségek kialakítását!
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsünk, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszünk!
- Az iskola adjon teret a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának!
- Segítsük a gyermek természetes fejlődését, érését!
- A külföldi származású tanulóinkat készítsük föl a magyar nyelvi készségek használatára, alapozzuk meg a tanulásuk nyelvi eszközrendszerét!
- Fokozottan figyeljünk a halmozottan hátrányos tanulók előmenetelére, fejlesztésére!
- Ébresszük fel, tartsuk fenn az olvasás iránti kedvet!

- Fokozottan figyeljünk az alapkészségek kimunkálására (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) és differenciált fejlesztésére!
- Jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság!

1.1.2.2. Feladatok az alsó tagozaton (1-4. évfolyam)

- A pedagógiai munka középpontjába helyezzük a személyre szóló fejlesztést.
- A kisgyermek felelősségtudatának, kitartásának és érzékelésének fejlesztése a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre alapozva.
- Az IKT eszközök használatával az önálló ismeretszerzés, feladat- és problémamegoldás elősegítése.
- A tanulási szokások megalapozása a kompetencia alapú oktatás, az újszerű tanulási technikák egyénre szabott alkalmazásával, az egyéni képességek kibontakoztatásával.
- Támogassuk a kompetencia alapú oktatással, a korszerű tanulási technikák alkalmazásával az egyéni képességek kibontakozását!
- A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók támogatása, segítése, folyamatos felzárkóztatása.
- Törekedjünk a gyermekek szociális-kulturális környezetéből, a külföldi származásukból adódó vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadó hátrányok csökkentésére!
- A humánus magatartásformák, szokások megerősítése.
- A személyiség éréseinek segítése a gyermekek jellemének formálásával.

1.1.2.3. Célok a felső tagozaton (5-8. évfolyam)

- Folytassuk az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését!
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz is két periódusra tagolódik!
- Vegyük figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz, míg 13-14 éves kortól (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás!
- Fejlesszük a tanulók személyes fejlődéséhez, boldogulásához szükséges kulcskompetenciákat!
- Segítsük elő az újszerű tanulási módszerek és tanulásszervezési eljárások alkalmazásával a diákok társadalmilag hasznos képességeinek fejlesztését!
- A digitális kultúra, az informatika, a számítástechnika területén szerezzenek jártasságot, fejlődjenek digitális készségeik!
- Az egymás iránti tolerancia kialakítása.
- A tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítsük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való beilleszkedésre!
- Fokozottan figyeljünk a halmozottan hátrányos tanulók előmenetelére, fejlesztésére!
- Különös figyelemmel fejlesszük, tanítsuk, erősítsük a hozzánk érkező külföldi tanulók magyar nyelvi kompetenciáit!
- Ismertessük meg a diákokat jogaikkal és kötelességeikkel, ismerjék meg ezek fontosságát, vegyenek részt az intézmény döntési folyamatainak őket érintő kérdéseiben!
- Környezettudatos magatartás, életvitel kialakítása. Környezetünk értékeinek megőrzése, gyarapítása.
- Alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyság kialakítása.
- Sokrétű ismeretátadással fejlesszük a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását!

1.1.2.4. Feladatok a felső tagozaton (5-8. évfolyam)

- Alapvető ismeretek nyújtása, ahol az ismeretek elsajátítása eszköz legyen a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek kialakításához, fejlesztéséhez.
- A gyermeki személyiség fejlődésének eredményes irányítása érdekében figyelembe kell venni a gyermek életkori és egyéni sajátosságait.

- Tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon lehetőséget kell teremteni a tehetséges gyermekek fejlesztésére, és a lemaradók felzárkóztatására egyaránt.
- A társadalmi elvárásoknak megfelelő digitális és élő idegen nyelvi ismeretek nyújtása.
- Az egészséges életmódra való igény kialakítása, az egészségvédelem technikájának elsajátíttatása, a testi képességek fejlesztése, mozgáskészségek kialakítása.
- Ismerjék meg a tanulóink a szabadidő hasznos eltöltésének módjait!
- Oktató- és nevelőmunkánk egészét hassa át az erkölcsi, etikai értékek - erkölcs, becsület, tisztesség- és a helyes magatartási, viselkedési normák - tolerancia, empátia, szeretet, nyitottság, udvariasság - közvetítése!
- Szülőföldünk, hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismertetése, megőrzése, ápolása, tiszteletben tartása.
- Fontos feladatunk a külföldi tanulók eltérő kultúrájának megismerése, elfogadása és beillesztése az iskola nevelőmunkájába.
- Európai és az emberiség közös kultúrájának megismerése.
- A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetvédő magatartás kialakítása.
- A tanuló helyes önértékelésen alapuló, képességeinek, érdeklődési körének megfelelő pályaaorientáció.

1.1.3. A kulcskompetenciák fejlesztése

A tudás alapú társadalomban a sikeres életvezetéshez a következő kulcskompetenciáknak van alapvető szerepük:

- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi
- Matematikai gondolkodási kompetenciák
- Digitális kompetenciák
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- Munkavállalói, vállalkozói kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- A tanulás kompetenciái

A kompetencia alapú oktatás fejlesztési területei

A fejlesztési területek - nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek - összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel - egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek, összekötik a műveltségi területek bevezetőit és fejlesztési feladatait:

- erkölcsi nevelés
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- a családi életre nevelés
- a testi és lelki egészségre nevelés
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- fenntarthatóság, környezettudatosság
- pályaaorientáció
- gazdasági és pénzügyi nevelés
- médiatudatosságra nevelés
- a tanulás tanítása

A kompetencia alapú oktatástól elvárt eredmények

- Gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás megszerzése: hasznosítható, a folyton változó társadalmi környezet igényeinek megfelelő ismeretek közvetítése, átadása.

- A tudás és képességfejlesztés helyes arányának megtalálása: a műveltségterületi fejlesztésben megfelelő teret kell biztosítani mind az ismeretek, mind a képességek fejlesztésének.
- Képesség- és személyiségfejlesztés: az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságú a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységterületek (szociális és társadalmi kompetenciák, társadalmi érzékenység, nyitott, befogadó személyiség kialakítása, társas aktivitás) fejlesztése.
- Új típusú tanári attitűd: a pedagógus a tanulási folyamatot irányító, segítő, támogató és innovatív személy.
- Tevékenységközpontú tanítási- tanulási gyakorlat megvalósítása: az életkori sajátosságoknak megfelelő élményszerű helyzetek teremtése, hogy a tanulók tapasztalatokat szerezzenek, fedezzék fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból önállóan vonjanak le következtetéseket, ismereteiket és készségeiket alkalmazzák.
- Differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség: a tanulók személyi szükségleteinek, tudásának, képességeinek, érdeklődésének és érdekeltiségének megfelelő fejlesztés.
- Fokozatosság és folyamatosság: a tanulók különböző ütemű képességfejlődésének, az egyes képesség-és kompetencterületek éveken át tartó fejlődési folyamatának figyelembevétele.
- Valóságos tanulási környezet: a tanulási helyzetek iskolán kívüli formáinak megtapasztalása.
- Változatos nevelési és oktatásszervezési munkaformák alkalmazása (projekt, témahét, kutató munka)
- Ön- és csoportértékelés gyakorlati alkalmazása, szerepének növelése
- Az IKT eszközök használatának megismertetése, hogy mielőbb képessé váljanak az önálló ismeretszerzésre, az információk elérésére.

1.1.3.1. A nevelő- oktató munka szervezése

Mindennapi munkánk során a hagyományos pedagógiai módszerek mellett alternatív pedagógiai módszerekkel is segítjük tanulóink tanulását. Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön.

1.1.3.2. Egységes alapokra épülő differenciálás

Alapelvek:

- a tanulók belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását fejlesztő szervezési technikák alkalmazása, kialakítása
- a tanulók aktivitásának kibontakoztatása
- a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának feltárása, lehetőség biztosítása a tévedések korrigálására
- együttműködő (kooperatív) tanulás technikák alkalmazása
- a különböző szervezeti formában (osztály, csoport, tanuló párok, részben és teljesen egyéni oktatásban) a tanulók önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásának és alkotóképességének előtérbe állítása
- a tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó differenciálás az ellenőrzés- értékelés folyamatában egyaránt
- sajátos tanulásszervezési technikák kidolgozása a külföldi tanulók, a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése és a sajátos nevelési igényű tanulók tanulási és egyéb problémáikkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók eredményes oktatása érdekében
- a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése.

1.1.3.3. Sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának, nevelésének szervezése

Alapvető célok:

- a tanítási tartalom és követelmény legyen összhangban a tanuló képességeivel, adottságaival
- a tanuló segítése a legoptimálisabb önállóság elérésében a társadalomba való beilleszkedésben.
- a fogyatékossgal élő gyermekek és családjaikkal szembeni megkülönböztetés csökkentése

Az iskola fejlesztési követelményei:

- igazodnak a tanulók egyéni fejlődési üteméhez
- egyéni fejlesztési terv alapján kezeli a tanuló felzárkóztatását
- szükség esetén szintén egyéni fejlesztési terv alapján kezeli a tanuló eredményes szocializációját.

Az iskola szerepe:

- biztosítja a módszereket az egyéni fejlődési sajátosságok kezeléséhez
- igénybe veszi az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény szakmai szolgáltatásait, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózat működésére kijelölt intézmény segítségét
- biztosítja a rehabilitációs célú fejlesztő programokhoz gyógypedagógus bevonását
- megvalósítja az optimális tanulói terhelést a nevelés, oktatás, fejlesztés területén

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus kompetenciája:

- programok, programcsomagok összeállítása
- habilitációs és rehabilitációs fejlesztés
- habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység értékelése

1.1.3.4. Az iskolában folyó nevelő, oktató munka-, eszköz- és eljárásrendszere

A nevelési eszköz az a módszer, amellyel, mint tevékenységformával a nevelési folyamat megvalósul. Tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre készíteni, ezzel is gyengítve az őket érő negatív hatásokat.

Az oktatás eredményességét a motiválás, a felfedezés örömeinek megteremtése, a módszerek sokszínűsége, az egyénre szabott foglalkozás szolgálja.

- A nevelőtestület folyamatos képzéssel, önképzéssel, igényességgel és derűs humánumával ad személyes példát arról, hogy tanulni érdemes és hasznos.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő adaptív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Az egészséges életvitel kialakításához az iskola egészségfejlesztési programjának megvalósításával kívánunk hozzájárulni.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A kreativitás fejlesztése az iskolai élet minden területén, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- Alkalmat biztosítunk tanulóinknak arra, hogy a megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképeségüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesíthessék.

1.1.4. Nevelési eljárásaink

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:

- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
- bírálat, önbírálat;
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;
- előadás, vita, beszámoló.

Ösztönző módszerek:

- helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígélet, dicséret;
- gyakorlás, követelés;
- ellenőrzés, önellenőrzés, fejlesztő értékelés,
- osztályozás,
- játékos módszerek.

A pozitív magatartási minták kialakulását segítő módszerek:

- helyeslés, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;
- osztályozás;
- pozitív megerősítés
- példamutatás
- következetesség

A negatív viselkedési minták kialakulása elleni módszerek:

- felügyelet;
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés, elmarasztalás, tiltás.

1.1.4.1. Az iskolai jutalmazás alapelvei és formái

Azt a tanulót jutalmazzuk, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít, folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai, iskolán kívüli tanulmányi -, sport -, kulturális versenyeken, rendezvényeken vesz részt,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez.

A jutalmazás formái:

Tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári/tanítói dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- DÖK vezetői dicséret
- igazgatóhelyettesi dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért
- példamutató magatartásért
- kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell írni.

1.1.4.2. Az iskolai elmarasztalás alapelvei és formái

Azt a tanulót marasztaljuk el, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a házirend előírásait megszegi
- igazolatlanul mulaszt
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének.

Az elmarasztalás formái:

- szaktanári/tanítói figyelmeztető, intő, rovó
- osztályfőnöki figyelmeztető, intő, rovó
- igazgatóhelyettesi figyelmeztető, intő, rovó
- igazgatói figyelmeztető, intő, rovó
- fegyelmi eljárás

Az iskolai elmarasztalások kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben el lehet tekinteni. Az elmarasztalást írásba kell foglalni, és a szülő tudomására kell hozni.

1.1.5. Az iskola hagyományai

A gyerekek személyiségének, képességeinek sokoldalú kibontakoztatásához nagymértékben hozzájárulnak az iskolai hagyományok.

Az iskolai hagyományok a diákság mindennapi életének meghatározó elemei, erősítik a tanulók kötődését az iskolához, a közösséghez. A hagyományok ápolása, tisztelete, újabb eseményekkel való bővítése egyrészt iskolánk hírnevét gyarapítja és erősíti a közösséghez tartozás élményét.

Ünnepségek, megemlékezések:

- Megemlékezés a Zenei Világnapról (október 1.)
- Megemlékezés a magyar népmese napjáról (szeptember 30.)
- Megemlékezés az aradi vértanúkról (október 6.)
- Az októberi forradalom megünneplése (október 23.)
- Megemlékezés a Magyar Kultúra Napjáról (január 22.)
- Megemlékezés a holokauszt emléknapján (január 27.)
- Megemlékezés a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapján (február 25.)
- Iskolai ünnepély március 15-én
- Megemlékezés a magyar költészet napjáról (április 11.)
- Megemlékezés a nemzeti összetartozás napjáról (június 4.)

Iskolai rendezvények:

- Ünnepélyes tanévnyitó, az első osztályosok fogadása
- Adventi koncert és vásár, Iskolai karácsony
- Nyitott kapuk rendezvények a leendő 1 osztályosok és szüleik számára
- Farsang
- DÖK-nap
- ÖKO-témanapok, projektek
- Legjobb jutalomkirándulása
- Aranyötösök, Aranykönyvesek kitüntetése
- Ballagás, Ünnepélyes tanévzáró

Részvétel kerületi rendezvényeken:

- Kerületi kulturális és diáksport rendezvények
- Győztesek Gálája

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolának - mint másodlagos szocializációs színtérnek - a személyiségformálásban betöltendő feladatköre az utóbbi évtizedekben jelentős változásokon ment át. A pedagógusi tevékenység ismeretátadói funkciója mindinkább differenciálódott. Az átadandó ismeret megsokszorozódott.

Az iskolai személyiségformálásnak váratlanul új feladatai születtek: a társadalmi problémák a családi körben is megjelentek és az ebből adódó hiányosságokat gyakorta pótolni, korrigálni kell az iskolában. Az iskola kedvezően befolyásolhatja a családok egészséget megőrző magatartását, ezen belül az iskola legfontosabb feladatterülete az elsődleges megelőzés. A személyiségfejlesztésben, az önismeret kialakításában, a kreativitás, a problémamegoldó képesség fejlesztésében, a csoportba való beilleszkedésben az osztálynak, mint közösségnek elsődleges szerepe van.

A közösség a jellemformálásban, a veszélyeztetett helyzetben lévő tanulók védelmében az osztályfőnök az adott szakterületek speciális intézményeivel állandó kapcsolatot tartva a személyiségfejlesztést szem előtt tartva mindent megtesz a tanulók érdekében. Fontosnak tartjuk a következőket:

- diák centrikus tanári gondolkodás és magatartás,
- kudarcűrő, sikerre vágyó, s ennek érdekében tenni akaró, életvidám, közösségben is gondolkodó diák és tanár eszménye érvényesüljön,
- felelősségteljes nyilvános szereplés a közjó érdekében,
- szervezett képzéssel és önképzéssel biztosított tájékozottság, sokoldalúság,
- a személyes pozitív példamutatás mind a munkában, mind a hétköznapi kapcsolatok területén érvényesüljön,
- önálló értékrend, világkép, világnézet kialakítását elősegítő nyitott, személyes kapcsolatokra, oktatási, ellenőrzési módszerre törekvő általános tanári magatartás,
- belülről motivált, önálló tevékenységre képes tanulói attitűd támogatása, alkotói műhelyek, pl.: újság, faliújság, digitális tartalom szerkesztése, önképzőkör, kulturális produkciók, diákszínjátászás biztosítása, stb.

1.3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Nevelő - oktató munkánk alapvető feladatának tekintjük a közösség által történő nevelés megszervezését, irányítását. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

- a különféle iskolai, tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása
- az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, együttműködésük, tevékenységeik tudatos, tervszerű fejlesztése
- a tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a közösség fejlesztésében: a kisgyermek megfelelésre törekvő személyiségének lassú, folyamatos fejlődésével eljutunk az autonóm, önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válásig, az önkormányzás képességének kialakításáig.
- a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítanunk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedni, illetve az elvégzett munkát értékelni.

1.3.1. Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai

Olyan iskolai életrend, légkör kialakítása, amely az iskolai közösség mindennapi életében elősegíti, hogy a tanuló folyamatosan megtapasztalhassa az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit

- gyakoroltatjuk a szolidaritás vállalását, a lemondás, az áldozatvállalás és az önzetlen segítségadás lehetőségeinek megteremtésével
- különös gondot fordítunk a másik ember iránti tisztelet és a velük való együttműködési készség kialakítására
- fejlesztjük igazságérzetüket, a kulturált megnyilatkoztatásra motiváljuk őket
- szorgalmazzuk a társadalmi és gazdasági élet törvényeinek fokozatos megismerését
- szakszerű segítséget veszünk igénybe a sérült és a nehezen beilleszkedő tanulók esetében.

Ennek érdekében az iskola feladata, hogy neveljen:

- felelősségvállalásra, a saját képességek maximális kifejlesztésére,
- a játékszabályok betartására, mások győzelmének elfogadására,
- önfegyelmre, becsületességre, mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására
- a helyes értékítélet, önértékelés képességének kialakítására
- harmonikus kapcsolatra a társadalmi és természeti környezettel, közvetlen környezetünk megóvására,
- hon-, és népismeretre, hazaszeretetre.

Az iskola feladata, hogy alakítsa ki és fejlessze:

- a másság elfogadását, az empátiás kapcsolatteremtés képességét,
- a türelem és a megértés képességét, a saját identitástól eltérő tulajdonságok toleranciáját
- az önálló véleményformálás képességét, az érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét, az új információs környezetben való eligazodás képességét.

A tananyag elsajátításakor minden pedagógus feladata, hogy:

- segítse a tanulók aktív tanulását, támogassa kezdeményezéseit,
- segítse a közvetlen tapasztalatszerzést a tevékenységekre épülő tanulásszervezési formákkal,
- használja ki a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához, segítse a párban vagy csoportban végzett felfedező, együttműködésen alapuló tanulást, hogy az alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.

A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciafejlesztési területek

- **A személyes és társas kapcsolati kompetenciák**
- **Közjó iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás**
- **Környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért felelősségvállalás**
- **Digitális kompetenciák**
- **A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)**
- **Saját és közérdek képviseléséhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőkészség.**

1.3.2. A közösségfejlesztés szinterei

Tanórák

- Az életkornak megfelelő önállóság biztosítása az ismereteik sokoldalú alkalmazásában.
- Szokásrendek kialakítása.
- Beszédkultúra fejlesztése.
- Megjelenés-kultúra, az emberekkel való kapcsolat alapszabályainak tudatosítása és gyakoroltatása.

Tanórákon kívüli foglalkozások:

- **Napközi otthon**

A délutáni foglalkozások feladata az 1-4. évfolyamon a tanórára való felkészülés, a helyes tanulási technikák megismertetése, az önszabályozó tanulás alapozása, segítségnyújtás a házi feladatok elkészítésében, az önellenőrzésben, a tanulásban lemaradt tanulók felzárkóztatása, a szabadidő hasznos, kulturált eltöltése.

- **Tanulószoba:**

5-8. évfolyamon tanulószobai foglalkozásokon segítjük a tanulást, a tanulási technikák gyakorlását, az önszabályozó tanulás technikájának megszilárdítását. Figyelmet fordítunk a tehetségekre, a lemaradókra egyaránt.

- **Szakkörök-klubok:**

Szakköri foglalkozásokkal támogatjuk a tehetségek kibontakoztatását, a pályaválasztást segítő, a gyengébb teljesítményt nyújtó tanulóknak is sikerélményt biztosító klubok szervezését. A foglalkozások előre meghatározott tematika alapján működnek, amelyet a foglalkozást vezető az e-naplóban rögzítenek.

- **Differenciált foglalkozások:**

Lassabban haladó, tanulási nehézségekkel küzdő tanulóink számára differenciált felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk igény szerint hátrányaik leküzdésére, az esélyegyenlőségük támogatására, a lemorzsolódás veszélyének csökkentésére.

Az idegen nyelv oktatását lehetőség szerint csoportbontásban folytatjuk, törekedünk a nívócsoportos oktatás megszervezésére.

- **Sportolás, testedzés:**

Sportfoglalkozások szervezésével biztosítjuk a délutáni szabadidő hasznos és egészséges eltöltését. Lehetőség szerint kihasználjuk a Honvéd SE nyújtotta lehetőségeket az úszásoktatás megszervezésében. Alsó tagozaton részt veszünk az „Iskolám a Honvédban” program foglalkozásain, amelynek keretében a tanulók negyedévente más-más sportággal ismerkedhetnek meg.

- **Művészeti, tudományos élet:**

Múzeum-, színház-, mozi-, hangverseny- látogatások szervezése osztálykeretben, hangszeres tanulási lehetőségek biztosítása a Budapest XIII. Kerületi Fischer Annie Zeneiskola szervezésében, az iskolai könyvtár és a kerületi Szabó Ervin Könyvtár használata.

- **Nyári táborok**

Ígény szerint szervezhető iskolai tábor. A felmerülő költségeket a szülőknek kell vállalni. A tanulók nyári felügyeletének megoldása érdekében az Önkormányzat szervez nyári napközis tábort.

- **Erdei iskola**

Minden évfolyamon szervezhető erdei iskola - a fenntartó előzetes jóváhagyása esetén a mindenkori költségvetés függvényében.

1.4. A szülők, a tanulók, a pedagógusok és az intézmény partnerei együttműködésének formái

1.4.1. A diákokkal való kapcsolattartás fórumai

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után.

A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét

érintő problémákkal elsődlegesen az adott osztály osztályfőnöke és a szaktanárok foglalkoznak. A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére illetve cseréjére a következő fórumokat működteti az iskola illetve a diákönkormányzat:

- **Iskolagyűlés**
A diákokat az intézmény vezetői és tantestülete rendszeresen tájékoztatják az iskolával kapcsolatos eseményekről, eredményekről, tervekről.
- **Diákközyűlés**
A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum. A diákközyűlés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvet, amely a tanulói jogok érvényesülésével kapcsolatos.

1.4.2. A szűlőkkel való kapcsolattartás fórumai

- **Szűlői értekezlet**
Az iskola munkatervében ütemezett szűlői értekezletek feladata, hogy tájékoztassák a szűlőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szűlői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerűlnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök osztálya neveltségi szintjének alakulásáról.

Szűlői értekezletet évente legalább két alkalommal tartunk. Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az igazgató rendkívűli szűlői értekezletet hívhat össze a szűlők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására.
- **Fogadóóra**
Célja, hogy a szűlők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint a pedagógus tanácsokat adhasson a tanuló nevelésével kapcsolatosan. Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szűlő négy szemkűzt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémáiról. Fogadóórát tartunk évente legalább két alkalommal, minden pedagógus számára egységes késő délutáni időpontban, ezen felűl a pedagógusok heti egy alkalommal egyéni fogadóórát tartanak, igény szerint, az órarendjűkben megjelűlt időpontban.
- **A szűlők írásos tájékoztatása**
A szűlőket folyamatosan értesítjűk gyermekeik előre haladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyűket érintő dicsérű és elmarasztalű intézkedésekről az elektronikus naplűban, ha szűkséges az űzenű fűzetben. A tanuló fűlévi és év végi eredményeiről a szűlű tájékoztatást kap a fűlévi értesítű és az év végi bizonyítvány révén. Az iskola minden jelentűs intézkedését írásban közli a szűlőkkel a szokásos írásos formában. Az osztályfűnök folyamatosan figyelemmel kíséri a diákoknak beírt érdemjegyeket, a tanulűi hiányzásokat és késéseket.

A szűlőket a megelőzű tanév vegen tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszkűzűkről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a követűkzű tanévben a nevelű és oktató munkához szűkség lesz. Tájékoztatjuk űket továbba az iskolától kölcsűnűzhető tankönyvekről, taneszkűzűkről és más felszerelésekről.
- **Nyílt nap**
A nyílt napot az iskolába járű diákok szűlei és a leendű első osztályosok szűlei számára szervezi az intézmény vezetűsege és tantestűlete. Célja bepillantást adni az iskola életébe, informáciűt adni az intézmény által indított osztályokról, a képzési formákról és azok tartalmáról, a nyelvoktatásról. A nyílt napon szűlűk és pedagógusok is részt vehetnek.
- **A szűlűi munkakűzűség**
A szűlűi munkakűzűség célja a legaktívabb szűlűkből állű kűzűség megalkotása, amely átfogja az iskola működésének egészét. A szűlűi munkakűzűség annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint épűl fűl és működik. Vezetűjét a szűlűi munkakűzűség maga választja az intézménybe járű diákok szűlűi kűzűl. A munka koordinálását a tantestűlet javaslatára az igazgató által megbízott pedagógus végzi. A szűlűi

munkaközösség véleményt nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő bármely kérdésben. Feladata az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is.

1.4.3. Az iskola közösségeinek együttműködése

Az intézményvezetés és a nevelőtestület együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- az iskolavezetőség ülései,
- a különböző értekezletek,
- megbeszélések,
- esetmegbeszélések

Ezen fórumok időpontját, az iskola munkaterve határozza meg.

Az iskolavezetés az aktuális feladatokról a tanári szoba helyiségében elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon, e-mailen keresztül értesíti a nevelőket.

A kibővített intézményvezetés tagjai kötelesek:

- az igazgatói megbeszélések után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, kibővített intézményvezetés felé.
- A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézményvezetéssel, a kibővített intézményvezetéssel, illetve szülői szervezettel.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.

A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:

- belső önellenőrzés
- belső tudásmegosztás
- szakmai, módszertani továbbképzések,
- a tanulók számára szervezett pályázatok, projektek, tanulmányi, kulturális és sport programok és versenyek.

A szakmai munkaközösségek vezetői a kibővített igazgatósági megbeszéléseken rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A szülői szervezet és az iskola közösségeinek együttműködése

A szülői szervezet az iskola közösségeivel tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.

- A Szülői szervezet tagjai rendszeres időközönként - évente legalább 2 alkalommal tájékoztatják az általuk képviselteket a tevékenységükről, valamint továbbítják az általuk képviseltek kérdéseit, véleményét, javaslatait az intézményvezetés felé.
- A Szülői Szervezet ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt: az intézmény vezetője, az intézményvezetés tagjai és egyéb meghívottak.
- Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az intézmény vezetője rendszeresen - évente legalább 2 alkalommal - tájékoztatja a szülői munkaközösséget.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása, együttműködése

- Az intézmény vezetője évente legalább egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákkormányzat vezetőségének ülésén;
- A diákkormányzat vezetője havonta egyszer a diákkormányzat vezetőségének ülésén és a helyben szokásos módon;
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon;
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok

folyamatosan (szóban, az elektronikus naplón keresztül írásban) tájékoztatják;

Az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

A kapcsolattartást az intézmény vezetősége biztosítja az alábbi személyekkel, szervezetekkel:

- az iskolaorvos
- az iskolai védőnő
- az ÁNTSZ területileg illetékes tisztí-főorvosa
- pedagógiai szakszolgálatok
- Pedagógiai Oktatási Központ
- Prevenációs Központ – Híd Család és Gyermekjóléti Központ

Az iskolaorvost feladatainak ellátásában segíti az intézmény vezetője, a közvetlen koordináló munkát az igazgatóhelyettesek végzik.

Az iskolaorvos munkájának ütemezését minden év szeptember 15-ig egyeztetni az intézmény vezetőjével. A diákok szűrővizsgálatának tervezetét október 15-ig kifüggeszti a tanári szobában.

A kapcsolattartás módjai:

- együttműködési megállapodás alapján,
- informális megbeszélés, megegyezés szerint,
- az intézmény és az iskolaorvosi munkatervben rögzítettek alapján.

1.5. A pedagógusok feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai

1.5.1. A pedagógusok feladatai

- Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait és a pedagógus etikai kódex elvárásait ismeri, és önmagára nézve kötelezőnek fogadja el.
- Szakmai felkészültségével, megjelenésével, viselkedésével és beszédstílusával példaként áll a diákok és szüleik előtt.
- Elvégzi a személyiség-és közösségfejlesztéssel, valamint az egészség-és környezeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat.
- A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységet a helyi rend szerint végzi.
- A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat ellátja.
- Az iskola helyi tantervének megfelelően tervezi és szervezi óráit.
- A szülőkkel, a tanulókkal és az intézmény partnereivel a nevelési programban meghatározott rend szerint tartja a kapcsolatot.
- Az ellenőrzést, értékelést és minősítést a helyi tanterv elvei szerint végzi.

1.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnök olyan pedagógiai kompetenciával rendelkező szakember, akinek erkölcsi és jogi felelősséget kell valamennyi rábízott tanulóért. Nevelő munkáját a tanuló egyéni fejlődéséhez, tempójához és szociális háttéréhez igazítja, tiszteletben tartva az egyes tanulók emberi méltóságát és az esélyegyenlőség érvényesülését. Tartja a kapcsolatot az osztályában tanító pedagógusokkal és a gyermekek szüleivel. Titoktartási kötelezettség terheli a gyermekekkel és családjukkal kapcsolatosan szerzett információkat, adatokat illetően.

Az osztályfőnök folyamatosan képviseli az iskola terveit és törekvéseit tanítványai és a szülők körében, információkat ad és kap, bevonja a gyerekeket és a szüleiket az iskolai programokba, képviseli a tanulók érdekeit, gyermekvédelmi feladatokat lát el, esetmegbeszéléseket tart különféle szakemberekkel. Folyamatosan keresi azokat a megoldásokat, módszereket, eszközöket, amelyek hatékonyan alkalmazhatóak a deviáns, az agresszív tanulók kezelésére, a tanulók jogainak védelmére, a személyiség- és közösségfejlesztésre, illetve a hatékony egészség- és környezeti nevelésre.

1.5.3. Az osztályfőnök feladatai

- Az osztályfőnök éves munkájának tervezése során szeptember 15-ig átgondolja a feladatait az osztályfőnöki munkaközösség munkatervére, az osztályfőnöki program alapján.
- A szülők anyagi hozzájárulását igénylő programok esetében a megvalósításról az osztály szülői közössége dönt, a programon való részvétel választható, nem kötelező.
- Az osztályfőnök közvetíti az osztálynak a kulturált iskolai élet szabályrendszerét.

Megismerteti, értelmezi és betartatja az osztály tanulóival a pedagógiai programunkon nyugvó HÁZIREND szabályait.

- Az osztályfőnök megismerteti az osztálya tanulóival az iskola hagyományait, múltjának és jelenének értékeit.
- Az iskolai élet bármely területén (tanulmányi, kulturális, sport stb.) kiemelkedő teljesítményeket jutalmazza, jutalmazását kezdeményezi; a szabályok ellen vétőket figyelmezteti, szükség esetén elmarasztalja, megbüntetésüket kezdeményezi.
- Az osztályfőnök felelős az osztálya által szervezett rendezvényekért, ezeknek előkészítésében és lebonyolításában személyesen is részt vesz.
- Az osztályfőnök felelős osztálya viselkedéséért az iskolán kívüli, de az iskola által az osztály számára szervezett eseményeken (színház, mozi, hangverseny, osztálykirándulások stb.) is. Ezeken maga is részt vesz, vagy helyettesítéséről az intézményvezetés tudtával személyesen gondoskodik.
- Az osztályfőnök felelős az osztály termének dekorációjáért. Arra törekszik, hogy a terem külleme legyen szinkronban az iskola által közvetített értékekkel.
- Az osztályfőnök a megszabott határidőre eleget tesz adminisztrációs kötelezettségeinek. Maradéktalanul betartja az adatkezelés rá vonatkozó szabályait. (osztálynapló vezetése, naprakészségének ellenőrzése, anyakönyvek, bizonyítványok, értesítők kitöltése, a féléves és az év végi osztályozó konferenciák előkészítésével kapcsolatos teendők, statisztikai összesítések, stb.).
- Az osztályfőnök közvetítő, összekötő szerepben áll a diákok és az őket tanító kollégák között.
- Az osztályfőnök rendszeres kapcsolatot tart az osztályban tanuló diákok szüleivel. Szükség esetén az éves munkatervben előírtakon túl rendkívüli szülői értekezletet szervez. Rendszeres információval segíti a szülőket, hogy gyermekük személyiségének fejlődéséről és tanulmányi előmeneteléről hiteles képet nyerjenek. Az osztályfőnök és a szülői ház kapcsolatában legyen meghatározó a pedagógiai program alapelveiben rögzített célok megvalósítása.
- Az osztályfőnök az iskola munkatervében rögzített határidő szerint szervezi és adminisztrálja az osztály tanulóinak pályaválasztását.
- Az osztályfőnök köteles megvizsgálni az osztályban tanító tanárok bármelyike számára problémát jelentő eseteket. Kollégái kérésére összehívja az osztályban tanító tanárok értekezletét, ha szükségesnek látja, ilyen értekezletet maga is kezdeményez.
- Az osztályfőnök képviseli az osztályába járó diákok érdekeit. A tudomására jutott jogsérelmeket saját hatáskörében, vagy az iskolavezetés bevonásával orvosolja.
- Bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat.
- Az osztályfőnök köteles részt venni a tanévnyitó és tanévzáró osztályfőnöki munkaközösségi értekezleten.
- Az osztályfőnöki programban rögzítettek minőségi megvalósítása érdekében az osztályfőnök folyamatosan gyarapítja elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteit. Az önképzés mellett akkreditált rendszerű továbbképzési formát is választhat.
- A tanulók egészségének védelmében az osztályfőnök kapcsolatba lép a szülőkkel (nevelőtanárral), ha egy tanulón a testi-lelki károsodás bármilyen jelét észleli. Ennek eredménytelensége esetén konzultál az iskolaorvossal illetve az iskola egészségügyi szolgálat tagjaival az iskola egészségnevelési programjában rögzítettek alapján. Különös gondot fordít az osztályába járó sajátos nevelési igényű tanulókra.
- Az osztályfőnök rendszeresen kapcsolatot tart az iskolai diákönkormányzattal részben az osztályképviselők útján, részben a diákmozgalomért felelős pedagógus segítségével.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

1.6.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek /SNI/

Személyi feltételek:

Iskolánkban utazó gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus, iskolaorvos, védőnő foglalkozik a sajátos nevelési igényű gyermekekkel.

A növendékek integrált körülmények között tanulnak, meghatározott óraszámban pedig egyéni illetve kiscsoportos fejlesztésben vesznek részt.

A szakértői vizsgálatot kérheti a szülő, illetve az iskola is. A tanév kezdetén az iskola szakembereiből álló csoport (osztályfőnök, iskolapszichológus, orvos, védőnő, gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus) az igazgatóval személyenként megbeszéli a gyermekek szakértő által megállapított SNI státuszát, és a szakvélemény ajánlása szerint egyeztet a tanuló egyéni fejlesztő óráinak számát, órarendi elhelyezését.

A fejlesztőmunka helyi rendje

A sajátos nevelési igényű illetve beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása azonos módszertannal és dokumentációval történik iskolánkban. Minden SNI gyermek részére egyéni fejlesztési terv készül a fejlesztőpedagógus és a többségi pedagógus együttműködésével, ez a terv figyelembe veszi a szakértői vizsgálat ajánlásait.

Az SNI minősítésű gyermekek egyéni fejlesztését utazó gyógypedagógus és logopédus vezeti a szakvélemény alapján, az órarendbe illesztve.

A fejlesztést végző szakemberek rendszeresen konzultálnak egymással, és a növendékeket tanító pedagógusokkal, valamint rendszeres konzultációt folytatnak a növendékek szüleivel. Erre részben az iskola által megszervezett fogadóórák biztosítanak lehetőséget, de szükség esetén ezek a konzultációs alkalmak bármikor megszervezhetők.

A fejlesztés módja:

- az egyéni sajátosságokat figyelembe vevő, rugalmas, differenciált tanulásszervezés és tananyag-elrendezés, az árnyalt értékelési rendszer kialakítása, megvalósítása - inkluzív pedagógia, adaptív oktatás.
- A kiscsoportos foglalkozásokon egyéni korrekció zajlik
- Érzékszervi sérüléssel küzdő gyermek fejlesztése: utazó tanári szolgálat keretén belül valósul meg (beszéd fogyatékos gyermekek).

1.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

Minden gyermek egyedi, megismételhetetlen, különleges, minden gyermeknek egyéni nevelési - oktatási szükségletei, igényei, lehetőségei vannak. Egy osztályban a gyermekek közötti különbségek, különbözőségek óriásiak lehetnek.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetén a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez a legfontosabb feladat a prevenció és a folyamatos gondozás.

1.6.2.1. Az iskola feladatai:

- a problémával küzdő személyiség felismerése,
- a gyermek fokozott megfigyelése, szükség esetén segítése,
- az iskola - és osztályváltás okainak, a tanuló személyiségének minél gyorsabb megismerése a gondviselővel való egyeztetés során,
- megkülönböztetett figyelem és egyéni bánásmód a nevelési helyzetek kezelésében,
- a közösségbe való beilleszkedés segítése,

- a szakértői bizottság által megfogalmazott fejlesztő javaslatok megvalósítása,
- az iskolai körülmények, követelmények megismertetése a tanulóval.

1.6.2.2. A megismerés és a problémák feltárása utáni feladatok:

- a család megismerése,
- a szülők bevonása a nevelési problémák megoldásába - ha a tanulási, magatartási zavar szociális eredetű, akkor a szülő megnyerése,
- esetelemzések segítségével egységes szemlélet kialakítása a gyermeket tanítók körében,
- differenciált bánásmód biztosítása, a tanulók önértékelési problémáinak, az új értékrend kialakításának segítése, az önszabályozó képesség fejlesztése,
- részképesség-zavar esetén fejlesztő foglalkozások biztosítása a tanulók számára differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempó kialakításával,
- szükség esetén külső szakemberek bevonása (orvos, pszichológus, Pedagógiai Szakszolgálat), azokban az esetekben, ahol tanítványunk szociális létbizonytalanságban él, az illetékes önkormányzat segítségének kérése,
- a magatartási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő tanulók igényeinek figyelembe vétele a taneszköz választásnál és a tanulói teljesítmény értékelésénél.

1.6.3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek

Tehetségfejlesztési céljaink

Az intézmény oktató-nevelő munkájának célja, s egyben programkínálatának legfőbb indítéka, hogy segítse diákjait abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré válnak.

Iskolánk értékválasztásával összhangban képesség- és tehetségfejlesztésünk során a következőkre helyezzük a hangsúlyt:

- A képesség- és tehetségfejlesztést az iskolába lépés pillanatában elkezdjük.
- A tehetséggondozás, hátránykompenzálás pedagógiai feladatait egyaránt szem előtt tartjuk.
- A tanórán differenciált tanulásszervezéssel lehetőséget biztosítunk a tehetséges tanulók képességfejlesztésére: személyre szabott feladatokkal, tevékenységekre, alkotásra serkentő motivációval a magasabb rendű szükségletek kielégítése felé orientáljuk őket.
- Olyan tanítási órán kívüli, iskolai szolgáltatásokat tervezünk, amelyben lehetőséget biztosítunk a tanulóknak tehetségük kibontakoztatására, amelyek a képességek minél szélesebb körének a kialakulását eredményezhetik.

A tehetségfejlesztés feladatai

Kiemelt feladatunk, hogy az eltérő érdeklődésű tanulóknak megtaláljuk, felismerjük az egyéni fejlesztés lehetőségeit, hogy sikerélményhez juttassuk abban, amiben tehetségesek, ösztönözzük őket képességeik fejlesztésére.

Fejlesztendő kompetenciaterületek

- **Kezdeményezőképesség és vállalkozási kompetencia területén:** egyéni tervkészítés, megmérés, kockázat felvállalása, versenyek.
- **Digitális kompetencia területén:** önálló információkeresés interneten, előadások készítése, újságszerkesztés.
- **Szociális és állampolgári kompetenciák területén:** közjó iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség fejlesztése.
- **Hatékony önálló tanulás:** saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége.

Feladataink, tevékenységeink a tehetséggondozás területén:

- a tanulást támogató tanulási környezet kialakítása,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai differenciált tanulás megszervezése,
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása,
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók,
- önálló kiselőadások lehetőségének felkínálása szakórákon, szakkörökön,
- biztató értékelés,
- a házi feladatok differenciálása,

- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- iskolai sportkör, szakkörök indítása, minél több tanuló bevonása,
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások szervezése,
- iskolai és iskolán kívüli vetélkedők, projektek, bemutatók, pályázatokon való részvétel és aktivitás növelése (szaktárgyi, sport, kulturális),
- tanulmányi versenyekre történő felkészítés, egyéni támogatás minél szélesebb körben,
- a versenyzés etikájának megtanítása,
- iskolán kívüli szabadidős programok (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- a tanulók szabad idejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, programok ajánlása),
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése.

Tehetségek felismerésének módszerei:

- megfigyelés,
- házi versenyek,
- tehetségek felismerését szolgáló tudatos szituációk tervezése,
- tesztek, felmérők,
- szülők, osztálytársak jelzései.

A tehetségazonosítás, a tehetséggondozás céljai az optimális fejlődés érdekében:

- a korai felismerés,
- a tehetségek számbavétele,
- a tantárgyi programok követelményeit magasan túlteljesítő diákok számára a fejlesztés színtereinek meghatározása, a tananyag-gazdagítás lehetőségeinek alkalmazása,
- a hiányosságok, gyengeségek okainak felderítése, egyedi segítségnyújtás vagy szakmai irányítás.

Tehetségfejlesztés területei:

- differenciált tanulásszervezés,
- tantárgyi nívócsoporthoz,
- speciális tehetséggondozó szakkörök,
- sportkör,
- tantárgyi, iskolai projektek,
- versenyek, vetélkedők,
- országos online tehetségmérés,
- delegálás a hazai tehetségfejlesztő szervezetekbe és közösségekbe.

A fejlesztés értékelésének módszerei:

- versenyeredmények összegzése,
- aranyötös,
- százötös,
- elért eredmények bemutatása: előadások, kiállítások, projekt-bemutatók.

A tehetséggondozás színterei iskolánkban:

- művészeti tehetségfejlesztés: ének-zene, karéneklés, képzőművészet (kézművesség, rajz és vizuális kultúra),
- sportban tehetséges gyerekek fejlesztése a testnevelés, az iskolai sportkörök, és az „Iskolám a Honvédban” program keretében,
- nyelvi tehetségfejlesztés magyar irodalom és magyar nyelv területén,
- nyelvi tehetségfejlesztés angol nyelven,
- matematikai, logikai gondolkodás fejlesztése,
- természettudomány területén való tehetségfejlesztés.

1.6.4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés,
- szoros kapcsolat a helyi óvodákkal, a Pedagógiai Szakszolgálatral és a Prevenció Központ HÍD Család- és Gyermekjóléti Központjával,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,

- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások,
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése,
- iskolai sportkör, szakkörök,
- a tanulók szabad idejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, programok ajánlása),
- iskolán kívüli programok (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
- a szülőkkel való együttműködés, a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése, szülők tájékoztatása a családszolgálat és a gyermekjóléti központokról és azok szolgáltatásairól, szükség szerint családlátogatás.

A Prevenációs Központ közreműködésével megvalósuló támogató tevékenységek

- Egyéni felkészítő foglalkozások,
- az osztályközösségek számára szervezett érzékenyítő foglalkozások tanévenként több alkalommal,
- társasjáték klub - az együttműködés, beilleszkedés, közösségi kapcsolatok támogatására.

1.6.4.1. Kiemelt célok a HH/HHH tanulók fejlesztésében

- Olyan tanulási módszereket, technikákat sajátítsanak el tanulóink, amelyekkel eredményesek lehetnek az önszabályozó tanulás elsajátításában, gyakorlásában, biztos alapokra, tovább építhető tudásra tegyenek szert!
- A helyi tanterv műveltségterületének elsajátításával tanulóink feleljenek meg a kilencedik évfolyam bemeneti követelményeinek!
- Tanulóink egyéni érdeklődésüknek és képességüknek megfelelően válasszák meg a továbbtanulás irányát!
- Tanulóink érdeklődésének fenntartása, hogy a megszerzett ismereteket kreatív módon tudják alkalmazni a gyakorlatban!
- Az önművelésre törekvés, az élethosszig történő tanulásra való felkészülés váljon a tanulók igényévé!

Sikerkritériumok	Feladatok
A tanulmányi eredmények javulnak.	Felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások, a foglalkozásokon való részvétel ellenőrzése, egyéni problémamegoldó foglalkozások.
A hiányzások száma csökken.	Folyamatos figyelemmel kísérés, ellenőrzés, egyeztetés a szülői házzal.
A napközis foglalkozásokon való részvételi arány nő.	Az egyéni előrehaladás fejlődésének elősegítése. A tanulók figyelemmel kísérése.
Szülői házzal való eredményes kapcsolattartás.	Fogadóórák, szülői értekezletek, közös programok.
Az osztályismétlők, az egyéni munkarend szerint tanulók számának csökkenése.	Felzárkóztató foglalkozások, a tanulók előre haladásának nyomon követése az osztályfőnökök, szaktanárok, tanítók, fejlesztő pedagógusok, szülők bevonásával.
Az érettségire adó középiskolákba való továbbtanulás aránya nő.	Pályaorientációs foglalkozások, továbbtanulást elősegítő programok.
Testi egészség megőrzése.	Rendszeres iskolaorvosi, fogorvosi, védőnői ellenőrzések, felvilágosító előadások, egészségnap, sportolási lehetőség és kedv ösztönzése.

1.6.5. A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy részt vegyen a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,

Iskolánk közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Amennyiben a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel az iskola nem tudja megszüntetni, segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól.

Kiemelt figyelmet fordítunk a szenvedélybetegségek megelőzésére.

Az iskola továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadással segítséget nyújt a tanulónak és a szülőnek a középiskolai, szakiskolai tanulmányok megkezdéséhez.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.

Célunk:

Feltárni, jelezni és lehetőség szerint enyhíteni a gyermek egészséges testi- és személyiségfejlődését gátló tényezőket.

Feladataink:

- Alapvető célkitűzés, hogy a gyermek családban nevelkedjen, ennek érdekében szükséges a rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, pl. fogadóórák, szülői értekezletek, nyílt napok keretében. A gyermeknek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz, és ahhoz, hogy tájékoztatást kapjon jogairól, jogai érvényesítésének lehetőségeiről, továbbá ahhoz, hogy a személyét és vagyonát érintő minden kérdésben közvetlenül vagy más módon meghallgassák. A pedagógusok feladata, hogy a tanulókat tájékoztassák jogaikról. A pedagógusok kötelessége, hogy a gyermekek, tanulók emberi méltóságát és jogait tartsák tiszteletben. Segíteniük kell diákönkormányzat létrejöttét és működését is.
- A tanulókat és szüleiket az osztályfőnökök a tanév kezdetekor az e-naplón keresztül tájékoztatják a gyermekvédelmi munkát koordináló pedagógus személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.
- A gyermekvédelmi koordinátor a tanév elején (szeptemberben) az osztályokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.
- A gyermekvédelmi koordinátor az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen - faliújságon- közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, lelki segély telefon, gyermekek átmeneti otthona stb.) címét, telefonszámát.
- A gyermekvédelmi koordinátor fogadóóráin meghallgatással, pedagógiai eszközökkel, tanácsadással segít - a tanulónak, szülőknek, pedagógus kollégáinak - az ifjúságvédelemmel kapcsolatos problémáik megoldásában.
- A gyermekvédelmi koordinátornak az osztályfőnökök, pedagógusok közreműködésével feladata a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók kiszűrése.
- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókról ezek alapján a gyermekvédelmi koordinátor nyilvántartást vezet.
- Az osztályfőnökök és a gyermekvédelmi koordinátor végigkíséri a gyerekek sorsát, ha szükséges intézkednek. A problémákat a gyermekvédelemmel foglalkozó más szervezeteknek, személyeknek is jelezzik (pl. családvédelmi központ, gyermekjóléti szolgálat), velük együttműködnek.

- A gyermekvédelmi koordinátor kapcsolatot tart az önkormányzat szociális bizottságával, gyámügyi előadóival. A gyermekek helyzetének javítása érdekében javaslatot közvetít különböző segélyek kiutalására (pl. rendszeres és rendkívüli nevelési segély, táborozási támogatás).
- A problémás esetekben az osztályfőnök és a gyermekvédelmi koordinátor pedagógiai véleményt készít a gyámhatóság, rendőrség, bíróság számára.
- Javaslatot tesz a szülőnek - ha szükséges - nevelési tanácsadó, családsegítő központ szolgáltatásainak igénybevételére, gyermekpszichológiai vizsgálatra.
- A gyermekvédelmi koordinátor figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos pályázatokat, programokat, ezekről a nevelőtestületet tájékoztatja.
- Az iskolában mentálhigiénés programokat szervez.
- Kiemelt figyelmet fordít a szenvedélybetegségek megelőzésére.
- Fontos szerepet kap a pályaeorientáció, melyet a gyermekvédelmi munkát koordináló pedagógus is elősegít.
- Az iskolában biztosítjuk a napközis, illetve tanulószobai foglalkozást, ahol a tanulónak folyamatos tanári támogatás mellett lehetősége van az önálló felkészülésre, a háromszori napi étkezés igénybe vételére.
- A veszélyeztetett gyermekek szabad idejének hasznos megszervezését is végigkíséri a gyermekvédelmi koordinátor.
- Mindezen feladatok megszervezéséért és ellátásáért alapvetően az intézmény vezetője felel, a feladatokat elsősorban a gyermekvédelmi koordinátor fogja össze, de elengedhetetlen a pedagógusok szerepe a gyermekekkel, a szülőkkel való rendszeres közvetlen kapcsolattartásban, az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismeretátadásban.
- Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni - elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával - az alábbi képességeket és készségeket:
 - érzelmek alkotó kezelése,
 - a stressz kezelése,
 - az önismeret, önbecsülés megerősítése,
 - a célok megfogalmazása és kivitelezése,
 - a konfliktuskezelés,
 - a problémamegoldás, a döntéshozás,
 - a kortárs csoport nyomásának kezelése, érzékenyítés
 - a segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
 - az elutasítási készségek fejlesztése.

1.6.6. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Az osztályfőnöki órákon rendszeresen, a tanítási órákon, tanév elején és alkalomszerűen ismertetjük, ismételjük az egyes tantárgyak célszerű tanulási eljárásait, technikáit, hogy minél hatékonyabban alkalmazzák azokat tanulóink.

A tanulási kudarc legfontosabb oka a „tanulni tudás” hiánya vagy hiányos volta. A nem megfelelő vagy nem célszerű formában tanuló diákokkal és szüleikkel konzultál az osztályfőnök vagy az érintett pedagógus. A sikeres együttműködés érdekében minden körülmények között felhívjuk a szülő figyelmét a problémára.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának leggyakoribb formája a korrepetálás. Célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. Ezeket a foglalkozásokat az igazgató által megbízott pedagógus tartja, vagy - a pedagógusok munkaköri kötelezettségeként - tanórán kívüli tevékenységi formában is végezhető.

A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei:

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez iskolánknak (a fenntartóval, a családdal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai

nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén,

- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül,
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása, egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Iskolánkban alkalmazott segítő programok

Intézményünkben növekszik azon tanulók száma, akik a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az osztálylétszámban két-három főnek számítanak, illetve a Pedagógiai Szakszolgálatok által kiállított szakvélemények alapján kiemelt figyelmet kívánnak az oktatás folyamatában. Ezen tanulók segítését az alábbiak alapján végezzük:

- a napközis, tanulószobai ellátás biztosítása, ösztönzése, a helyes tanulási szokások elsajátításának támogatása, ellenőrzése,
- fejlesztőpedagógus vezetésével fejlesztő foglalkozások tartása, a lehetőségek függvényében beszéd- és nyelvfejlesztő gyógypedagógus bevonása,
- azok a tanulók, akik szakvéleményük javaslata alapján az idegen nyelv értékelése alól felmentettek, kötelesek részt venni a tanítási órákon, de teljesítményüket nem minősítjük,
- a - szakvélemény alapján - helyesítés értékelése alól mentesülő tanulók írásbeli munkáját csak tartalmilag értékeljük, vagy az írásbeli helyett szóbeli számonkérést tervezünk,
- a tanulási problémával küzdő gyerekek szülei részére igény szerint külső előadó bevonásával találkozók, tájékoztatók, tapasztalatcserék szervezése, ahol információt gyűjthetnek.

1.6.7. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

Tanórán belüli tevékenységek

- Pályaorientációs tevékenység
- Felvilágosítás a drog-és bűnmegelőzéssel kapcsolatban
- Differenciált oktatás, tanórán belüli differenciálás

Tanórán kívüli tevékenységek

- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken
- Drog- és bűnmegelőzési program a szülők részére
- Szülő motiválása arra, hogy a gyermek tanulószobai ellátást vegyen igénybe
- Kapcsolattartás a szakszolgáltató intézménnyel
- Felzárkóztató programok szervezése
- Taneszközök biztosításának segítése

1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1.7.1. Diákönkormányzat

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.

A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A diákönkormányzat évente egy alkalommal Diákközszerűlést szervez, ahol részt vesznek a diákcsoportok és a pedagógusok képviselői. Ennek feladata az aktuális problémák megoldása, bármely tanulócsoporthoz felvetésének megtárgyalása, az iskolai élet bármely területét érintő kérdések megvitatása

A DÖK lehetőséget nyújt arra, hogy a diákok megismerhessék a jogait, lehetőségeiket, magukat a megfelelő fórumon képviseljék.

A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz a tanórán kívüli iskolai élet tervezésében, szervezésében és lebonyolításában, amelynek lehetőségei:

- versenyek, vetélkedők, pályázatok, projektek,
- iskolai felelősi rendszer,
- sportélet,
- túrák, kirándulások szervezése,

- kulturális, szabadidős programok szervezése,
- a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).

Ezekben a kérdésekben:

- az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük,
- a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie,
- a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt,
- a diákközösséget érintő jutalmazási, fegyelmi ügyekben.

A véleménynyilvánítás fórumai:

- diákközgyűlés
- osztályképviselők, DÖK tisztségviselők megbeszélései a diákönkormányzat munkáját segítő pedagógussal
- osztálygyűlés, osztályfőnöki óra
- képviselet a nevelőtestületi, iskolavezetőségi értekezleten
- képviselet az osztály szülői értekezletén
- az osztályképviselők írásbeli feljegyzései az osztályfőnök illetve az igazgató felé

A diákönkormányzatot az intézményvezetéssel, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

1.7.2. A diákönkormányzat feladatai

- Az iskola diákéletével kapcsolatos döntések előkészítése,
- programok szervezése,
- a programokat a tantestület és a diákság elé terjeszti,
- él a magasabb jogszabályokban biztosított véleményezési jogával,
- érdekvédelem,
- a szervezett véleménynyilvánítás biztosítása,
- a hagyományok őrzése és újak teremtése,
- javaslatot tehet tanulótársaik kitüntetésére.

1.7.3. A diákönkormányzat felépítése

Minden osztály két főt delegál a diákönkormányzatba. Az aktuális tanév első gyűlésén megválasztják a vezetőség tagjait. A vezetőség két fős, az elnökséget a diákönkormányzat elnöke és mindenkor helyettese alkotják. A diákönkormányzat munkáját az iskola részéről patronáló tanár segíti.

1.7.4. A diákönkormányzat rendezvényei

A diákönkormányzat a tanév során különféle programokat szervez. A rendezvények előkészítése és lebonyolítása a patronáló tanár támogatásával a diákönkormányzat feladata.

Főbb rendezvények:

- Halloween
- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Diáknap (DÖK nap)

A diákok aktív részesei az iskolai életnek, igényeik és szándékaik döntően befolyásolják és alakítják azt. Támogatunk minden olyan egyéni és csoportos kezdeményezést, amely a pedagógiai program alapelveivel összhangban van, és ami a diákok reális igényeit elégíti ki.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Az eljárást szabályozó jogszabály alapján - 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet – a tanulmányok alatti vizsgák időpontjáról - a javítóvizsga kivételével - a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni. Tanulmányok alatti vizsgát - az e rendeletben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

1.8.1. Általános szabályok

A tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozásában a nevelőtestület a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, írásbeli szóbeli részeit és az értékelés rendjét határozza meg.

A tanulmányok alatti vizsgák hatálya, célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni
- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akik a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretnék a követelményeket teljesíteni.

55. § (1) Az igazgató a tanulót kérelmére - kiskorú tanuló esetében a szülő kérelmére - felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. Az igazgató a tanulót kérelmére mentesítheti a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltá teszi.

(3) Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, vonatkozik:

- osztályozó vizsga,
- különbözeti vizsga,
- javítóvizsga,
- pótló vizsga.

Hatálya kiterjed az intézmény azon tanulóira:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira,

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény vezetője különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.8.2. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei

- Angol nyelv: 1-3. évfolyamon szóbeli, 4-8. évfolyamon írásbeli és szóbeli vizsga,
- Történelem: 5-8. évfolyamon írásbeli és szóbeli vizsga,
- Matematika: minden évfolyamon írásbeli és szóbeli vizsga,
- Testnevelés: minden évfolyamon gyakorlati vizsga,
- Technika: 1-4. évfolyamon gyakorlati, 5-7. évfolyamon írásbeli vizsga,
- Ének-zene: minden évfolyamon szóbeli vizsga,
- Digitális kultúra: minden évfolyamon gyakorlati vizsga,
- Etika: minden évfolyamon szóbeli vizsga,
- Magyar nyelv és irodalom: minden évfolyamon írásbeli és szóbeli vizsga,
- Környezetismeret: 3-4. évfolyamon szóbeli vizsga,
- Természetismeret: 5-6. évfolyamon írásbeli és szóbeli vizsga,
- Biológia, Földrajz, fizika, kémia: 7-8. évfolyamon írásbeli és szóbeli vizsga,
- Vizuális kultúra: minden évfolyamon gyakorlati vizsga,

- Hon-és népismeret: 6. évfolyamon írásbeli vizsga,
- Dráma és színház: 7. évfolyamon gyakorlati vizsga,

A különböző tantárgyak és évfolyamok vizsgáinak követelményei megegyeznek a tantárgy helyi tantervében meghatározott követelményekkel.

Az értékelés rendje

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet **64. § (1)** *A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.*

A tanuló tanév közben felmutatott érdemjegyeit, bármilyen jellegű teljesítményét az osztályozó vizsgán nem veheti figyelembe a vizsgabizottság. A tanulót a tovább haladáshoz szükséges tantervi anyagból kell vizsgáztatni, nincs mód arra, hogy a félév vagy tanév anyagának csak abból a részéből vizsgáztassák, amelyikből sokat hiányzott.

1.8.3. A tanulmányok alatti vizsgák típusai

Osztályozó vizsga

Az intézményi osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni. A vizsgázónak legalább két héttel a kitűzött első vizsgaidőpont előtt meg kell küldeni a tájékoztatást a kitűzött vizsgaidőpontokról és vizsgatárgyakról.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- egyéni munkarend kérelme és engedélye alapján felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

Osztályozó vizsgát tehet a tanuló a nevelőtestület döntése alapján, ha

- egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a kétszázötven tanórát, vagy mulasztása egy adott tantárgyból meghaladja a tanítási órák harminc százalékát és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, és a nevelőtestület döntése alapján engedélyezték számára az osztályozó vizsga letételét.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik, kivéve, ha a tanulónak engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Ha a vizsgázó - az értesítés ellenére - **neki fel nem róható ok miatt** nem vett részt a tanulmányok alatti vizsgán, akkor az intézmény **pótló vizsgát** szervez számára – egyszeri alkalommal. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Ha a tanuló számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik, az intézmény a tanulót **javítóvizsgára** utasítja.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres tovább haladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a tanuló tanév végén - legfeljebb három tárgyból- elégtelen osztályzatot kap, az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A tanév végén a bizonyítvány kiosztása során valamennyi érintett tantárgy javítóvizsga témakörét a bizonyítvánnyal együtt át kell adni a tanulónak.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 21-től augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító kolléga legyen. A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótvizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

1.8.4. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet **65. §**

(1) A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

*(2) Tanulmányok alatti vizsgát - az e rendeletben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. **A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.***

Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanuló javítóvizsgát tehet.

*(4) Tanulmányok alatti vizsgát **legalább háromtagú vizsgabizottság előtt** kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.*

A tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejéről az iskola munkaterve rendelkezik.

A vizsgabizottság tagjainak feladatai

Az elnök

- felel a vizsga szakszerű, jogszerű megtartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- véleményeltérés esetén szavazást rendel el
- vezeti a szóbeli vizsgákat, és a vizsgabizottság értekezleteit

Kérdező tanár

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

1.8.5. A vizsgák rendje

Az írásbeli vizsgák rendje

- **Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.** A vizsgák között a vizsgázó kérésére **legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.** A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.
- A vizsgateremben, egy időben padonként egy tanuló vizsgázhat. Az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti. A tanulók csak iskolai bélyegzővel ellátott papíron dolgozhatnak. Minden munkát tollal kell készíteni, melyről maguk a tanulók gondoskodnak. Az írásbeli vizsga maximális ideje tantárgyanként 60 perc.

A szóbeli vizsgák rendje

- A szóbeli vizsgák három tagú vizsgabizottság előtt történnek. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. Felkészülési idő tantárgyanként legalább 30 perc, feleltetési idő maximum 15 perc. Ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húzhat.

A gyakorlati vizsga rendje

- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról. A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotások vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatok alapján kell értékelni.

A vizsgák helye és a vizsgamagatartás szabályai

A vizsgák az igazgató által kijelölt termekben és időpontokban zajlanak. A vizsgázók kötelesek a beosztásuk szerint előírt kezdési időpont előtt 10 perccel megjelenni, az alkalomhoz illő öltözékben. Javító vizsga esetén a bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni.

A tanulók segítséget nem vehetnek igénybe a teremben, egymással nem beszélgethetnek, és a vizsga rendjét sem zavarhatják meg. Rendbontás esetén a vizsgabizottság elnöke az érintett tanuló részére a vizsgát felfüggesztheti. A szakértői véleményben megfogalmazott kedvezményeket az SNI tanuló a vizsgázás alkalmával is igénybe veheti.

Vizsgaeredmények meghatározása

A tanulók teljesítményét a szokásos ötfokú skála alapján osztályzattal értékeljük. A szóbeli vizsgán a vizsgabizottság a szóbeli felelet értékelési elvei szerint minősít. Az írásbeli vizsga értékelésének elvei megegyeznek a témazáró dolgozatok százalékos értékelési elveivel.

1.9. A tantestület által elfogadott mérések

	Mérés fajtája	Érintett évfolyam	Felelős
1.	DIFER mérés	1. évfolyam	igazgatóhelyettes tanítók
2.	Pályaorientációs vizsgálat (mérés)	8. évfolyam	igazgatóhelyettes osztályfőnökök
3.	Országos kompetenciamérés	4.-8. évfolyamon	igazgatóhelyettes tanítók, tanárok
4.	Szintfelmérés hangos olvasásból	1. évfolyam év végén	munkaközösség-vezető, tanítók
5.	Készség szint mérése: matematikából anyanyelvből szövegértésből	2-4. évfolyam (félévkor)	munkaközösség-vezető tanítók
6.	A tanulók személyiségét és közösségi magatartását vizsgáló mérés (szociometriai vizsgálat)	igény szerint az osztályfőnök döntése alapján	osztályfőnökök
7.	NETFIT	5-8. évfolyam	szaktanárok
8.	e-DIA mérés	1-4. évfolyam részvétel az osztályfőnök döntése alapján	tanítók

1.10. Az iskolába történő felvétel és átvétel szabályai

1.10.1. Felvétel az első évfolyamra

- Iskolánk a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
- Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat, amennyiben van, a szakértői bizottság véleményét.
- A felvételi kérelmek elbírálásakor előnyben részesítjük a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, különleges helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmét.
Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló
 - szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
 - testvére az intézmény tanulója, vagy
 - a szülő munkahelye az iskola körzetében található, vagy
 - az iskola a lakóhelyétől, tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.
- Amennyiben az iskola az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra meg kell hívni az érintett tanulók gondviselőit. Az eseményről jegyzőkönyv készül.

Az iskolaválasztás elősegítésére, az iskola munkájának megismerésére az alábbi lehetőségeket biztosítjuk a szülők számára:

- iskolai bemutatkozó plakátok eljuttatása az óvodákba
- az iskola honlapján óvodásoknak szóló aktualitások megosztása
- Manó-suli foglalkozások
- nyílt nap, bemutató órák
- óvodai csoportok fogadása
- igény szerint az iskolai művészeti csoportok bemutatkozása az óvodákban

1.10.2. Felvétel a 2-8. évfolyamokra

- A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni a tanuló nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat, az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt, az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
- A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező új tanulónak, amennyiben az iskola helyi tantervétől eltérő ütemben, módon haladt, az iskola minden lehetőséget biztosít az eredményes felzárkózáshoz, tovább haladáshoz.
- Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanuló felvételéről az intézmény igazgatója dönt.
- Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló kérelméről szóló döntés előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

1.11. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések

A tárgyi feltételek széles körűek, beletartoznak a tevékenység ellátásához szükséges helyiségek, valamint a helyiségek rendeltetésszerű használatához szükséges bútorok és más eszközök, illetőleg az szakmai alapidokumentumban meghatározott alapfeladatok és más feladatok „előállításához és átadásához” szükséges speciális eszközök, felszerelések.

A nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) helyiségeinek és egészség- és munkavédelmi eszközeinek jegyzékét a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. melléklete tartalmazza.

Színvonalas munkánkhoz eszközeink rendelkezésre állnak, a természetes amortizációt figyelembe véve az eszközparkot folyamatosan újítjuk.

1.12. Környezeti nevelés és fenntarthatóságra nevelés

Az iskola környezeti nevelési programja pedagógiai programunk 1. számú mellékletét képezi.

1.13. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Az egészség a fizikai, mentális, és szociális jólét állapota, és nem csupán a betegségek hiánya. Az egészségfejlesztés magában foglalja az egészségmegőrzést (promóciót), a betegségek megelőzését (prevenciót), és a betegség mihamarabbi gyógyításához szükséges nevelést, oktatást, így tehát az egészségnevelést is.”

Az iskola szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is.

Legfontosabb célkitűzéseink:

- az egészséges életmód iránti igény kialakítása a tanulóknak,
- az egészséget károsító tényezők és azok veszélyeinek megismertetése a tanulókkal,
- az egészséges és tiszta környezet iránti igény kialakítása.
- az egészséges táplálkozás megismertetése,
- a testmozgás fontosságának tudatosítása.

1.13.1. Legfontosabb feladatok:

- az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének,
- az egészség fejlődéséhez szükséges feltételek és tevékenységek biztosítása,
- az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó lehetőségek sokoldalú bemutatása
- az egészség megóvására szolgáló magatartási alternatívák ajánlása, gyakorlása segítségével és példamutatással,
- egészségvédelmi szokásrendszer kialakítása a helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével,
- tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal töltött szabadidő biztosítása a napközis tevékenységek során,
- a mindennapos testmozgás lehetőségének biztosítása,
- rendszeres úszásoktatás biztosítása,
- az iskolai testnevelési óra keretében tartásjavító torna beiktatása javasolt,
- gyógytestnevelés foglalkozások az arra kiszűrt tanulóknak,
- a tanulók fizikai állapotának felmérése – NETFIT,
- a tantárgyak (testnevelés, biológia, technika, osztályfőnöki óra) és a délutáni szabadidős, napközis lehetőségek kiaknázása.

Az egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

- az egészséges táplálkozás szempontjainak megismertetése,
- a kulturált étkezési szokások kialakítása, betartatása,
- az eltérő táplálkozást igénylő gyerekek ellátásának biztosítása,
- az egészséges élelmiszerek megismertetése a népszerű, de egészségtelen táplálékokkal szemben,
- a tanulók tudatos választásra ösztönzése, támogatása.

A személyi higiéné kialakításának feladatai:

- a helyes tisztálkodási technikák megismertetése, betartatása,
- az évszakoknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása,
- a fertőző betegségek megelőzésével kapcsolatos ismeretek bővítése, a megelőzés cselekvési mintáinak gyakoroltatása, betartatása, tervszerű együttműködés a cél megvalósítása érdekében az iskolai védőnővel,
- az egészségre káros szerek használatának következményeivel való megismerkedés,
- a helyes fogápolási technikák elsajátítása,
- az egészségügyi szolgáltatások (iskolaorvos, védőnő, iskolai fogorvos) biztosítása és igénybevétele.

A mentálhigiéné feladatai:

- biztonságos, nyugodt, elfogadó és szeretetteljes környezet biztosítása a tanulók számára,
- a tanulók egyenletes terhelésének megteremtése,
- a veszélyeztetett és halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése, nyomon követése,
- megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulóknak- iskolapszichológus,

- személyre szabott beavatkozási lehetőségek alkalmazása,
- személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésében.

A családi életre nevelés feladatai:

- a harmonikus családi élet iránti igény kialakítása,
- egyenrangú, tartalmas emberi kapcsolatok megteremtési képességének fejlesztése,
- az életkornak megfelelő ismeretek nyújtása a nemiségről, a tudatos családtervezésről, illetve a meggondolatlan nemi élet káros és veszélyes következményeiről.

1.13.2. Az egészségfejlesztés színterei

Az egészségfejlesztés szerves része az iskolai élet minden területének.

Tanórákon:

- különböző tantárgyi és osztályfőnöki órákon a helyi tanterv által kínált, a témával foglalkozó tananyag feldolgozása,
- testnevelés órákon, a mindennapos testedzés során.

Tanórán kívüli szervezésben:

- részvétel az iskola-egészségügyi szolgálat rendszeres vizsgálatain, védőoltásain,
- részvétel az iskola-egészségügyi szolgálat által szervezett tájékoztató, ismeretterjesztő előadásokon,
- a megfelelő higiéniai szokások kialakítása, begyakoroltatása, alkalmazása,
- a helyes táplálkozási szokások kialakítása az iskolai étkeztetésben, a kirándulásokon,
- a kiegyensúlyozott életritmus iránti igény kialakítása, ösztönzése,
- az időjáráshoz - s nem az aktuális divathoz - alkalmazkodó öltözködési szokások megismertetése,
- a baleset-megelőzéssel, a szenvedélybetegségek prevenciójával kapcsolatos programok szervezése,
- figyelemfelhívás az egészségmegőrzéssel kapcsolatos programkínálatokra, tartalmakra, jeles napokra.

1.13.3. Az egészségfejlesztési program támogatói

- **Iskolánk tanulói** – a program megvalósításában kezdeményező felelősségvállalásukra építve aktív szerep jut az egyéni és közösségi cselekvésnek.
- **A nevelőtestület** - kiemelt szervező, koordináló, témafelelősi szerepük van az osztályfőnököknek, a napközi vezető pedagógusoknak, a testnevelés és biológia szakos tanároknak, a gyermekvédelmi felelősnek.
- **Szülők** - arra törekszünk, hogy a szülők minél jobban megismerhessék egészségnevelési alapelveinket, ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra:
 - szülői értekezletek
 - fogadóórák
 - személyes beszélgetések
 - a szülők bevonása az iskolai programokba.
- **Iskolapszichológus** - szülői kérésre vagy az iskola dolgozóinak (tanárok, iskolavezetés, védőnő, fejlesztő pedagógus) javaslatára, szülői beleegyezéssel a gyermek érdekében segítséget ad a kritikus helyzetek kezelésében, feldolgozásában.
- **Iskolaorvos** – a tanév folyamán folyamatosan végzi a tanulók egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a gyerekeket
- **Védőnő** - heti rendszerességgel segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amelyet a gyermek iskolából való távozása után a következő iskolába továbbít.
- **Fogorvos** - évente egy alkalommal végez szűrést az osztályokban előre egyeztetett időpontban. Ha szükséges, visszarendeli a gyerekeket kezelésre vagy fogszabályozásra.
- **HÍD Család- és Gyermekjóléti Központ** – az iskolában heti rendszerességgel fogadóórát tart a szervezet képviselője, az osztályok számára prevenció, érzékenyítő foglalkozásokat tartanak, játéklklub szervezésével járulnak hozzá a mentális egészség megőrzéséhez.

1.13.4. Az egészségfejlesztést szolgáló szabadidős tevékenységek

- Szervezett játékos sportfoglalkozások,

- felkészülés és részvétel a kerületi, fővárosi sportversenyekre,
- állatkerti látogatások, tanulmányi kirándulások, túrák,
- iskolagyümölcs programhoz kapcsolódó programok,
- természetismereti, egészségvédelmi vetélkedők,
- témnapok, multidiszciplináris órák, projektek,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- kerületi nyári napközis tábor,
- kortárs segítők segítségével előadások szervezése,
- előadások szervezése (káros szenvedélyek, közlekedésbiztonság,) szakemberek segítségével.

1.13.5. Az iskola egészségfejlesztési programja

Iskolánk teljes életét átfogó, a tanév ütemezett tevékenységeire építő egészségfejlesztési programját a 2. számú melléklet tartalmazza.

1.14. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Elsősegélynyújtásnak nevezzük azt az egészségügyi beavatkozást,

- amelyet akár egészségügyi szakember, akár laikus a végleges ellátás megkezdése előtt végez,
- baleset vagy hirtelen egészségkárosodás közvetlen következményeinek feltartóztatására, egyben
- a további egészségi állapotromlás és újabb vagy másodlagos károsodások elhárítására, illetve csökkentése végett.

Az iskolában számos **baleseti veszélyforrás** van, amennyiben az iskola tereit, helyiségeit nem rendeltetésszerűen, esetleg a házirendet sértő módon használják a tanulók, vagy az egymás közötti játék eldurvul, vagy a figyelmetlen cselekedetek vezetnek nem szándékolt sérülésekhez. Különös figyelmet igényelnek az iskolán kívüli közlekedést igénylő programok, tanulmányi kirándulások.

A balesetek megelőzését szolgáló tevékenységek

- Tanév elején a tanulók balesetvédelmi és katasztrófavédelmi oktatásban részesülnek.
- Osztályfőnöki órán, tanév elején és szükség szerint ismétlődően ismertetjük a tanulókkal a Házirendben foglalt, balesetet elkerülő, azokat megelőző magatartási normák elvárásait, ezek ellenőrzését a tanév folyamán folyamatosan végezzük.
- Az osztályfőnök és az ügyeletes pedagógusok feladata a folyosók, lépcsőházak, mosdók, használati rendjének ismertetése és betartatása.
- Valamennyi tantárgy esetében a tanév első óráján felhívjuk a tanulók figyelmét a tantárgy tanulásához kapcsolódó eszközök rendeltetésszerű használatára.
- A testnevelés tantárgy tanításában kiemelten figyelünk a szabályos eszközhasználat és a gyakorlatok bemutatására, a szabályos végrehajtás előírásainak ismertetésére és a játékban a balesetek megelőzését szolgáló, egymásra figyelő, sportszerű viselkedés betartására. Az öltözők rendjének biztosítása az adott órát tanító pedagógus feladata.
- A napközi és az udvari játék közbeni balesetek megelőzésében a tanév eleji „bejárás” célja az egyes játszóeszközök, udvari terek használati szabályainak ismertetése, a gyerekek felelős magatartásának előmozdítása.

Elsősegélynyújtás

- Az intézményben az **orvosi szoba** az elsősegélynyújtásra kijelölt hely.
- Kisebb sérülések ellátására mentőládát tartunk készenlétben a titkárságon.
- Az iskolaorvos és a védőnő a sérült / beteg gyermek gyors vizsgálata, ellátása és segítség a döntéshozatalban.
- Minden munkavállaló köteles képességeinek és ismereteinek megfelelően az azonnali elsősegélyre szoruló személyt ellátásban részesíteni. A balesetet észlelő nevelő feladata, a sérült / beteg gyermek nyugalmi helyzetbe helyezése, és a gyors segítségnyújtás koordinálása: a kiképzett elsősegélynyújtó, munkavédelmi felelős értesítése (telefonon, személyesen) a szükséges beavatkozásról, az ügyeletes vezető értesítése a balesetről.
- Az értesítés vételekor az elsősegélynyújtó köteles az őt tájékoztató személyt utasítani a megérkezéséig teendő intézkedésekre.
- Az ügyeletes vezető az elsősegélynyújtás után gondoskodik a szülő értesítéséről, ha a sérült járóképtelen, orvoshoz, gyógyintézetbe szállíttatásáról.

- Baleset után fontos, a pontos dokumentáció, baleseti jegyzőkönyv készítése szükséges.
- A vészhelyzetbe került emberek megsegítését és a számukra nyújtott elsősegélyt már gyermekkorban magától értetődővé tenni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának elsődleges célja iskolánkban:

- a vészhelyzetek felismerése,
- az életkornak megfelelő ismeretek közvetítése,
- az elsősegélynyújtás gyakorlati alkalmazása.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatunk:

- tanulóink az életkoruknak megfelelő szinten - a tanórai és a tanórán kívüli, egyéb foglalkozások keretében ismerjék meg az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismereteket,
- megalapozzuk a tanulók alapvető ismereteire, készségeire és jártasságaira építve az elsősegély-nyújtás alapvető gyakorlatát.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek szolgálják:

- biológia: rovarcsípések légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, újra-élesztés,
- kémia: mérgezések vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések forrázás szénmonoxid mérgezés,
- fizika: égési sérülések, forrázás,
- testnevelés: magasból esés,
- technika: háztartási balesetek, elsősegélynyújtás.

Az iskola elsődleges feladata, hogy az alapvető ismereteket a gyerekek a gyakorlatban is tudják alkalmazni, hogy a különböző élethelyzetekben gyorsan és magabiztosan tudjanak segítő szerepben fellépni, pl.:

- telefonon történő segítségkérés és a vészhelyzettel kapcsolatos kérdések helyes megválaszolása,
- stabil oldalfekvés és egyéb elsősegély-technikák alkalmazása,
- kisebb sebek ellátása, kötözések,
- a biztonságos közlekedés gyakorlása,
- a veszélyes gyógyszerek és mérgező növények ismerete, felismerése.

Az osztályfőnöki órákon feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek (5-8. évfolyam):

- teendők iskolai, otthoni, közlekedési baleset esetén,
- segítségnyújtás baleseteknél,
- a mentőszolgálat felépítése és működése,
- a mentők hívásának helyes módja,
- az iskolai egészségügyi szolgálattal együttműködve tanévenként egy alkalommal gyakorlati elsősegély-nyújtási alapismeretek.

Az ismeretek egy része a tananyagba ágyazva jelenik meg, amelynek elsajátítása a szaktanár feladata. Az intézményi egészségfejlesztési program keretében megvalósuló, külső szakemberek, szervezetek bevonásával szervezett foglalkozások alkalmat adnak az attitűd formálására, a megszerzett ismeretek életszerű alkalmazására:

- elsősegélynyújtási bemutató – az iskola-egészségügyi szolgálat bevonásával,
- kerékpáros közlekedésbiztonsági gyakorlat – a XIII. Kerületi Prevenációs Központ közreműködésével,
- a legkisebbek (1-4. évfolyam) bevonása a „Mesehősök” interaktív, egészségnevelési programba.

1.15.A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal összefüggő ismeretek

A megelőzés olyan intézkedések összessége, amelyek a társadalom kohéziójának növelésére, az egyének és természetes közösségeik társadalmi kötelekeinek megtartására, vagy a lazuló kötelekek erősítésére, a társadalmi integráció biztosítására irányulnak.

A meghatározásból kiindulva **célunk**, hogy az intézményi bűnmegelőzési tevékenységünk eredményeképpen tanulóink körében minimálisra csökkentsük a korosztályra jellemző bűnesetek (Pl. lopás, zsarolás, verekedés) előfordulását.

Ehhez szükséges **feladataink**:

- Családsegítők intenzívebb bevonása.
- Az érintett intézmények, szervezetek (rendőrség, családgondozók, HÍD Család- és Gyermekjóléti Központ, Szociális és Gyámügyi Osztály) közötti szorosabb együttműködés kialakítása

Az iskola felvilágosító, a vészhelyzetekre felhívó szerepének színterei:

- a témában szervezett előadások (pl. a Rendőrség szakembereinek meghívásával),
- az etika, osztályfőnöki, a természetismereti órák tananyagába beépített tematika,
- a szabadidős foglalkozások, napközi, közösségi játékok, beszélgetések.

Minden, a legjelentéktelenebbnek tűnő - gyermeket ért - erőszakos esemény is tisztázásra szorul, amennyiben a pedagógus tudomására jut, kiemelt feladat hárul a szülői ház bevonásával a gyermekvédelmi munkát koordináló pedagógusra, az iskolapszichológusra, az osztályfőnökre, az igazgatóra.

1.16. A közlekedési nevelés programja

A közlekedés hozzátartozik az ember mindennapjaihoz. Bízunk abban, hogy a közlekedés szabályait alkalmazva és betartva minden baj nélkül elérjük úti célunkat.

A közlekedési balesetekről készített romló statisztikai adatok bizonyítják, hogy szükség van a közlekedésre való felkészítésre, a fegyelmezett és figyelmes magatartásra, a döntési képesség kialakulására, és nem utolsósorban közlekedési előrelátásra.

Közlekedési szempontból jelentőséggel bír az érzékelés- észlelés képességének alakulása. A járművek, közúti jelzőtáblák és a különböző jelzőberendezések felismerése szempontjából lényeges, hogy a kisgyermek 6-7 éves korában biztosan tudja megkülönböztetni és megnevezni a színeket.

Ahhoz, hogy a kisiskolás jól tudjon tájékozódni közvetlen környezetében, szükséges, hogy meg tudja különböztetni a jobb és bal oldalát, tudja azt is, hogy mit jelent a lent és a fent vagy az előre és hátra.

A biztonságos közlekedéshez nélkülözhetetlen az emlékezés képessége, ennek fejlődését segíti a tanulás technikájának elsajátítása is.

A kisiskolás-kor közlekedésbiztonsági szempontból is fontos időszak. Ekkor teremthetjük meg a gyalogosközlekedés és a városi tömegközlekedés ismereteinek elsajátításával azokat az alapokat, amelyek majd a járművezetésre való felkészítés szempontjából szintén nélkülözhetetlenek.

A gyermek fejlődésének következő szakasza a serdülőkor, amikor fejlődik a tanulók gondolkodása, előrelátóbbá válik, számol a várható következményekkel is.

Közlekedésbiztonsági szempontból fontos kérdés, hogy a közlekedő tanulók, rendelkeznek-e helyzetfelismerő képességgel, észreveszik-e közlekedés közben valamely helyzet veszélyessé válását, képesek-e erre a megfelelő módon reagálni.

A közlekedésre nevelés tevékenységei:

- utazás tömegközlekedési eszközökön, menetrend megismerése,
- utazás kerékpáron, a KRESZ idevonatkozó szabályainak megismerése,
- gyalogos közlekedés veszélyei,
- a szabálytudat kialakítása,
- helyes magatartásformák bemutatása, gyakorlása,
- a gyermekbalesetek és a veszélyhelyzetek okainak felderítése,
- kapcsolatok vizsgálata a viselkedés és a gyermekbalesetek között,
- a baleseti elsősegélynyújtás megismerése, elsajátítása.

A közlekedésre nevelés tartalma:

- a lakóhely jellemző közlekedési eszközei,
- a helyi és távolsági tömegközlekedés eszközei,
- helyes és helytelen utazási szokásaink,
- a gyerekek, mint a balesetek okozói,
- a közlekedés levegőszennyező hatásai, a környezetszennyezés elkerülésének lehetőségei.

A közlekedésre nevelés követelményei:

- a tanuló a fejlesztő tanulási szakasz végére ismerje meg a biztonságos közlekedés rávonatkozó szabályait,
- tudja, hogyan előzheti meg a leggyakoribb baleseti helyzeteket,
- alkalmazza a közlekedéssel kapcsolatos helyes magatartási szabályokat és udvariassági szokásokat,
- legyen tisztába lakóhelye veszélyes közlekedési csomópontjaival,
- vészhelyzetben ismerje és tudja alkalmazni a segítségkérés formáit,
- a közlekedési eszközök fejlődésének történeti áttekintése.

Kapcsolódó területek:

- a kezdő szakaszban a környezetismeret tantárgy keretében,
- az alapozó és fejlesztő szakaszban a technika és tervezés tantárgy keretében,
- szabadidős iskolán kívüli programok során folyamatosan.

2. Az intézmény helyi tanterve

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az iskola helyi tanterve a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók figyelembe vételével készült az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosítása alapján.

Tantárgyi struktúra

Iskolánkban a NAT műveltségterületeit a pedagógusok szakképzettsége alapján tantárgyakba rendezve oktatjuk.

NAT műveltségi terület	Tantárgy	Kerettanterv
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv Magyar irodalom	Magyar nyelv és irodalom 1–4. évfolyam Magyar nyelv és irodalom 5–8. évfolyam
Matematika	Matematika	Matematika 1–4. évfolyam Matematika 5–8. évfolyam
Első élő idegen nyelv	Angol nyelv	Élő idegen nyelv 1-3. évfolyam/helyi tanterv (angol) Élő idegen nyelv 4. évfolyam (angol) Élő idegen nyelv 5–8. évfolyam (angol)
Ember és társadalom	Történelem Hon- és népismeret Állampolgári ismeretek	Történelem 5–8. évfolyam Hon- és népismeret 6. évfolyam Állampolgári ismeretek 8. évfolyam
Ember és természet	Környezetismeret Természettudomány Fizika Kémia Biológia	Környezetismeret 3–4. évfolyam Természettudomány 5–6. évfolyam Fizika 7–8. évfolyam Kémia 7–8. évfolyam Biológia 7–8. évfolyam
Földünk – környezetünk	Földrajz	Földrajz 7–8. évfolyam
Informatika	Digitális kultúra	Digitális kultúra 3–4. évfolyam Digitális kultúra 5–8. évfolyam
Művészetek	Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és színház	Ének-zene 1–4. évfolyam Ének-zene 5–8. évfolyam Vizuális kultúra 1–4. évfolyam Vizuális kultúra 5–8. évfolyam Dráma és színház 7. évfolyam
Életvitel és gyakorlat	Technika és tervezés	Technika és tervezés 1–4. évfolyam Technika és tervezés 5–7. évfolyam
Testnevelés és sport	Testnevelés	Testnevelés 1–4. évfolyam Testnevelés 5–8. évfolyam
	Osztályfőnöki	Közösségi nevelés (osztályfőnöki) 5–8. évfolyam
	Etika/Hit-és erkölcsan	Etika 1–4. évfolyam Etika 5–8. évfolyam

2.2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható foglalkozások és azok előírt óraszámai, az előírt tananyag és követelmények

Iskolánk óraterve az alábbiakat tartalmazza:

- az egyes évfolyamok óraterve,
- kötelező óraszámok,
- a helyi tantervbe beépített, a pedagógiai program megvalósítását szolgáló többlet óraszámok (kötelezően választandó órakeret),
- az évfolyamok összes órászáma,
- tantárgyi bontások.

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával a nevelőtestület döntése alapján a jelzett tantárgyak órászámát növeltük meg azzal a céllal, hogy több idő jusson a készség- és képességfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására, a tantárgyi és tantárgyközi projektek, témahetek megvalósítására.

Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon angol nyelvet tanulnak. Az 1-3. évfolyamon választandó tantárgyként az angol nyelv tanulásának lehetőségét biztosítja az iskola tanulóinak, 4. évfolyamon további egy órával növeltük az angol nyelvi órák számát.

Iskolánk az ötödik évfolyamon választható Dráma-és tánc, illetve Hon-és népismeret tantárgyak közül a Hon-és népismeret tantárgyat tanítja.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok évfolyamok szerinti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a helyi tantervben szerepel.

2.3. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

- Iskolánkban lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, a digitális kultúra és a technika tantárgyakat.
- Az idegen nyelv oktatásánál a csoportok kialakítása a képességek felmérése alapján történik. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának / gyakorlati ismereteinek alapozására.
- Az iskolában szervezett szakkörökre, tömegsport foglalkozásokra a tanulók írásban jelentkezhetnek. A tanuló választását a szülők aláírásukkal megerősítik.
- A foglalkozások megszervezéséről - az adott tanév tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg - a szakmai munkaközösségek javaslatát figyelembe véve, a nevelőtestület dönt.
- Az etika/hit-és erkölcstan oktatás szervezése során egy adott évfolyam diákjaiból szervezzük meg a csoportokat.

2.4. A helyi tanterv bevezetési ütemterve

- **2020É** - az új NAT 2020. szeptember 1-i bevezetésével életbe lépő ének-zenei irányultságú osztályok óraterve alapján tanuló osztályok jelölése. Az óraterv a 2024-2025. tanévtől felmenő rendszerben kivezetésre kerül, az utolsó ilyen óraterv szerint tanuló osztály a 2026-2027. tanévben végzi el a nyolcadik osztályt.
- **2020T** - az új NAT 2020. szeptember 1-i bevezetésével életbe lépő testnevelés irányultságú osztályok óraterve alapján tanuló osztályok jelölése. Az óraterv a 2024-2025. tanévtől felmenő rendszerben kivezetésre kerül, az utolsó ilyen óraterv szerint tanuló osztály a 2030-2031. tanévben végzi el a nyolcadik évfolyamot.
- **2024** - a pedagógiai program módosításával 2024. szeptember 1-én életbe lépő egységes óraterv alapján tanuló osztályok jelölése. Az óraterv a 2024-2025. tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Tanév	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2024/2025.	2024	2020T	2020T	2020T	2020T	2020T.É	2020T.É	2020T.É
2025/2026.	2024	2024	2020T	2020T	2020T	2020T	2020T.É	2020T.É
2026/2027.	2024	2024	2024	2020T	2020T	2020T	2020T	2020T.É
2027/2028.	2024	2024	2024	2024	2020T	2020T	2020T	2020T
2028/2029.	2024	2024	2024	2024	2024	2020T	2020T	2020T
2029/2030.	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2020T	2020T
2030/2031.	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2020T
2031/2032.	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024

2.5. Az évfolyamok tantárgyi rendszere és óraszámai

Az új NAT 2020. szeptember 1-i bevezetésével életbe lépő ének-zenei irányultságú osztályok óraterve

Az óraterv a 2024-2025. tanévtől felmenő rendszerben kivezetésre kerül, az utolsó ilyen óraterv szerint tanuló osztály 2026-2027. tanévben végzi el a nyolcadik évfolyamot.

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020É																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	5	5	5	5,5	4	4	4	4	3	3	3	3,5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4,5	4	4	4	4	3	3	3	3,5
Történelem									2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek															1	1
Hon- és népismeret												1				
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret					1	1	1	1								
Természettudomány									2	2	2	2				
Kémia													1	1	2	2
Fizika													1	1	2	2
Biológia													2	2	1	1
Földrajz													2	2	1	1
Első élő idegen nyelv	0	1	0	1	0	2	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3
Ének-zene	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	1	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház														1		
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	24	22	24	22	24	23	25	27	28	26	28	28	30	28	30
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

Az új NAT 2020. szeptember 1-i bevezetésével életbe lépő testnevelés irányultságú osztályok óraterve

Az óraterv a 2024-2025. tanévtől felmenő rendszerben kivezetésre kerül, az utolsó ilyen óraterv szerint tanuló osztály a 2030-2031. tanévben végzi el a nyolcadik évfolyamot.

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020T																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	5	5	5	5,5	4	4	4	4	3	3	3	3,5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4,5	4	4	4	4	3	3	3	3,5
Történelem									2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek															1	1
Hon- és népismeret												1				
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret					1	1	1	1								
Természettudomány									2	2	2	2				
Kémia													1	1	2	2
Fizika													1	1	2	2
Biológia													2	2	1	1
Földrajz													2	2	1	1
Első élő idegen nyelv	0	1	0	1	0	2	2	3	3	4	3	4	3	4	3	4
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház														1		
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	6	5	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	24	22	24	22	24	23	25	27	28	26	28	28	30	28	30
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

A pedagógiai program módosításával 2024. szeptember 1-én életbe lépő egységes óraterv alapján tanuló osztályok tanrendje

Az óraterv a 2024-2025. tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2024.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	2024-25.		2025-26.		2026-27.		2027-28.		2028-29.		2029-30.		2030-31.		2031-24.	
	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I	NAT	I
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	5	5	5	5,5	4	4,5	4	4,5	3	4	3	4
Matematika	4	5	4	5	4	4	4	4,5	4	4,5	4	4,5	3	3	3	4
Történelem									2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek															1	1
Hon- és népismeret												1				
Etika/hit és erkölestan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret					1	1	1	1								
Természettudomány									2	2	2	2				
Kémia													1	1	2	2
Fizika													1	1	2	2
Biológia													2	2	1	1
Földrajz													2	2	1	1
Első élő idegen nyelv / angol	0	1	0	1	0	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház														1		
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	24	22	24	22	24	23	25	27	28	26	28	28	30	28	30
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

2.5.1. Évfolyamonként tanított, félévkor és év végén osztályozásra kerülő tantárgyak

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
		félév	év vége					
Magyar nyelv és irodalom	▲	▲						
Magyar nyelv			•	•	•	•	•	•
Magyar irodalom			•	•	•	•	•	•
Történelem					•	•	•	•
Angol nyelv	▲	▲	•	•	•	•	•	•
Matematika	▲	▲	•	•	•	•	•	•
Digitális kultúra			•	•	•	•	•	•
Környezetismeret			•	•				
Természettudomány					•	•		
Fizika							•	•
Biológia							•	•
Kémia							•	•
Földrajz							•	•
Ének-zene	▲	▲	•	•	•	•	•	•
Vizuális kultúra	▲	▲	•	•	•	•	•	•
Hon és népismeret						•		
Technika és tervezés	▲	▲	•	•	•	•	•	
Testnevelés	▲	▲	•	•	•	•	•	•
Állampolgári ismeretek								•
Etika/Hit-és erkölcsan	▲	▲	•	•	•	•	•	•
Dráma és színház							•	

- ▲ szöveges értékelés
- érdemjeggyel történő értékelés

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

2.6.1. A választható Etika/Hit-és erkölcsan oktatásának megszervezése

Az Nkt. 35. § rendelkezései alapján az érintett állami általános iskolákban a 2013/2014-es tanévtől meg kell szervezni az etika oktatást, illetve a helyette választható hit- és erkölcsan oktatást. Ezeken a tanórákon a tanulónak kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámában kell részt vennie. A tanügyi dokumentumokban minden esetben az „Etika/Hit- és erkölcsan” megnevezést kell használni. Így ezek a dokumentumok nem fognak információt adni arról, hogy az adott tanuló etikát, vagy helyette választott, egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsant tanult-e. A világnézet hivatalos és nyilvános dokumentumban történő rögzítésére nem kerül sor.

Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, továbbá, ha az egyházi jogi személy a hit- és erkölcsanoktatást nem vállalja, az iskola a tanuló számára etika oktatást szervez.

Amennyiben a szülő a hit- és erkölcsanoktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola a gyermeke nevét és az osztálya megnevezését az érintett egyházi jogi személynek átadja. A beiratkozáskor a hit- és erkölcsanoktatás megszervezését a következő tanévben vállaló egyházi jogi személy képviselője is jelen lehet, a szülőnek - igénye esetén - hit- és erkölcsanoktatással kapcsolatban tájékoztatást nyújthat. Az etika helyett választott hit- és erkölcsan órákat elsősorban az etika órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani. Amennyiben az egyházi jogi személy az etika órával

egyidejűleg a hit- és erkölcstan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján az igazgató és az egyházi jogi személy képviselője írásban megállapodhat arról, hogy a hit- és erkölcstan órákat az egyházi jogi személy más időpontban vagy más időpontban az iskola épületén kívül tartja meg.

A hit- és erkölcstan tantárgy értékelése és minősítése az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik: 1. évfolyamon és 2. évfolyamon félévkor szóveges értékeléssel, 2. évfolyam tanév végétől érdemjeggyel. Az iskola tanügyi dokumentumaiban az „Etika/Hit- és erkölcstan” megnevezést használja. Amennyiben az egyházi jogi személy nem tud gondoskodni a hitoktató, hittanár szakszerű helyettesítéséről, az iskola, köteles a hit- és erkölcstan órán részt vevő tanulók felügyeletéről gondoskodni.

2.6.2. Választható tanórán kívüli iskolai foglalkozások

A választható tanórán kívüli iskolai foglalkozások szervezéséhez szükséges óraszámokat a tantárgyfelosztás határozza meg. Az induló szakkörök, sportkörök meghirdetése szeptember első hetében történik. A tanulók választhatnak az érdeklődési körüknek megfelelő szabadidős kínálatból, és a foglalkozásokat vezető pedagógusok közül. A szakköri sportköri jelentkezés egész tanévre szól.

A tanulók tanórán kívüli iskolai foglalkozásokkal (tehetséggondozó, felzárkóztató) kapcsolatos jogait és kötelességeit az iskolai házirend és a szervezeti és működési szabályzat is rögzíti

2.7. A mindennapos testnevelés megvalósítása

„A sport nem csak testnevelés, hanem a léleknek is a legerőteljesebb és legnemesebb eszköze. A sport elsősorban szellemi fogalom. A játék alatt tanítja meg a sport az embert rövid idő alatt a legfontosabb erényekre: az összetartozásra, az önfeláldozásra, az egyéni érdek teljes alárendelésére, a kitartásra, a tettekrezségre, a gyors elhatározásra, az önálló megítélésre, a tisztességre, és mindenek előtt a fair play, a nemes küzdelem szabályaira.”

/Szent-Györgyi Albert/

A testnevelés fejleszti, tökéletesíti az életfontosságú funkciókat, kifejleszti azt az alkalmazkodási képességet, mellyel a külső káros hatásokkal szembeni ellenálló képesség növekszik. Edzetté válik a gyermek, növekszik teherbíró képessége, teljesítménye.

A sportköröknek a testedzésen kívül fontos személyiségformáló szerepe is van. Alázatot, tiszteletet követel meg; erősödik a felelősségtudat és a kötelességtudat; fokozódik a közösségi szellem érzete; kialakul az elhivatottság; szélesedik a látókör; fejlődik az esztétikai érzék. E személyiségjegyek mellett egészséges testi állapot, fejlett fizikum alakul ki, amely minden lelki működésre pozitív hatással van.

Célok:

- a mindennapos testmozgás igényének felkeltése,
- pontosságra, önfegyelemre, szabálytartásra való nevelés,
- a fizikai erőnlét, az ellenálló képesség növelése,
- a testi-lelki egészségfontosságának felismertetése,
- a térbeli biztonságos tájékozódás és mozgáskoordináció fejlesztése,
- saját és mások testi épségére való odafigyelés képességének kialakítása,
- változatos mozgásformák megismertetése,
- a sporttal kapcsolatos elvárások, normák elsajátítása,
- a testmozgással kapcsolatos higiéniai szokások gyakoroltatása,
- a reális önismeret fejlesztése.

A mindennapos testnevelés feladata:

- a mindennapos testneveléshez szükséges időkeret biztosítása az egészséges testi fejlődés érdekében,
- a helyi tantervben előírt mozgásanyag elsajátítása,
- megfelelő terhelés biztosítása,
- a sportmozgások megszerettetése, kedvező személyiségjegyek kialakítása,
- kiváló testi képességekkel rendelkező tanulók teljesítményének átlag fölé emelése,
- a sajátos igényű tanulók speciális gyakorlatokban történő fejlesztése,
- a tanulók versenyeztetése,
- a fizikai képességek felmérése.

A testnevelés szinterei

- az órarendbe beiktatott kötelező testnevelés órák - mindennapos testnevelés,
- a gyerekek életkorának és érdeklődésének megfelelő sportfoglalkozások,
- mozgásos, játékos foglalkozások,
- iskolai, kerületi, fővárosi szintű versenyekre való felkészítés,
- gyógytestnevelés,
- úszásoktatás a Honvéd SE-ben a tanév meghatározott időszakában a fenntartó és az egyesület megállapodásától függően.

2.8. Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei

A szakmai munkaközösségek feladata a tankönyvek kiválasztása a tanulóközösségek képességeit figyelembe véve.

A választás szempontjai:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek, céloknak, a 2020-as NAT-ra épüljön
- olyan tankönyvcsaládokból oktattunk, amelyek akkreditáltak, a többségi oktatáshoz készültek az adott évfolyam számára és egymásra épülnek,
- a taneszköz feleljen meg a kompetencia alapú oktatásnak,
- legyen segítség a differenciált foglalkoztatásban,
- megfeleljen az életkori sajátosságoknak,
- segítse a gyerekek gondolkodásának sokirányú fejlesztését, a tanulók tevékenységén alapuló ismeret elsajátítását,
- legyen tagolt, hogy a tanuló is könnyen figyelemmel tudja kísérni az anyagot,
- nyelvezete a tanuló szintjének megfelelő legyen, ne tartalmazzon túl sok idegen kifejezést, egyszerre ne szerepeljen sok újonnan bevezetett fogalom,
- jól áttekinthető, lényegre törő, jól tanulható legyen, ne legyen nehéz a használata (tanuló, szülő, pedagógus számára),
- tartalmazzon magyarázó, elemezhető, ill. figyelemfelhívó képeket, ábrákat,
- kivitelezése jó minőségű legyen,
- előnyben részesítjük, ha a tankönyvhöz tartozik segédlet, munkafüzet, szöveggyűjtemény, feladatlap, tanári kézikönyv.

2.9. A magyar mint idegen nyelv (MID) oktatása iskolánkban

Intézményünk a folyamatosan emelkedő létszámú – iskolánk beiskolázási körzetében élő, illetve az ide érkező - nem magyar anyanyelvű tanulók fogadásának különleges helyzetét felismerve a *magyar, mint idegen nyelv* (MID) nyelvi-felzárkóztató programmal, illetve osztályközi csoportok alakításával létrejövő tanórai foglalkozásokkal segíti az idegen anyanyelvű kis- és nagyobb gyerekek tanulását.

Ide azokat a tanulókat is beleértjük, akik akár 1-2-3 évi itt tartózkodásuk alatt sem tanultak meg magyarul, azaz sem az óvodai, sem más nevelésük során nem tudták megtanulni az életkoruknak megfelelő szinten a magyar nyelvet.

Amikor az adott idegen nyelvű tanuló iskolába kezd járni, új barátaival és a tanítókkal, tanárokkal való érintkezés során egy újabb nyelvet tanul, a magyart - ez az ő második nyelve. Tanulnia kell magyarul, mert a mindennapokban szüksége van rá, vagy azért, mert meg akarja magát értetni, de ugyanígy meg akarja érteni, hogy mit tanul, mit csinál, mit játszik a többi gyerek, vagy éppen azért, mert szeretné elmesélni a mindennapjait. Mivel az első nyelvvel, az anyanyelvével, ebben a környezetben nem tud kielégítő módon kommunikálni, az iskola által elsajátítja a második nyelvét. Így a magyar nyelv lesz ezeknek a tanulóknak a második nyelve.

Ezeknek a gyermekeknek az élete és az általuk használt nyelv, nyelvek mindenekelőtt egy valamit még megmutatnak: gyermekeink világa már nem kizárólag az egyik vagy a másik nyelvre összpontosul, hanem egyre nagyobb mértékben többnyelvűvé válik. Akár az iskolában, a szünetekben, de akár a játszótéren, a sportpályán vagy az utcán, akár a zenében vagy a számítógép mellett ülve. Ez a többnyelvűség olyan jelenség, amely időközben mindennapi iskolai életünk részévé válik. Ennek természetesen tükröződnie kell az iskolánkban, hiszen ennek a többnyelvűségnek a pedagógiai hozadéka jól hasznosítható, szinte minden tanórán, iskolai programban.

A globalizáció és az egész földkerekségre kiterjedő gazdasági és kulturális cserefolyamatok időszakában

kézen fekvő a többnyelvűség jelentősége és értéke a társadalmunk, így iskolánk számára egyaránt. A különböző országok növekvő együttműködése, mindenekelőtt az Európai Unión belül, egyre inkább feltételezi a kultúrák keveredését, azaz a interkulturális kompetenciát, valamint egyszerre kettő vagy több nyelv ismeretét. Az „ahány nyelvet tudsz, annyi ember lehetsz” elv itt is működik, hatékonyan és értékelhetően.

Tudjuk, hogy gyermekek számára a nyelv egyben híd is, amely a megismerést és a felfedezést segíti elő. Ezzel persze szoros összefüggésben van a világkép szélesítésének igénye is, de óhatatlanul a nyelv révén egy másfajta gondolkodásmód megismerése is.

Emellett a közoktatás által kitűzött célú „kifelé” irányuló többnyelvűség mellett, vagyis amely más országokkal, népekkel és így más-más nyelveken történő nemzetközi kapcsolatokban a határokon túl érvényesül és érvényesült, ma már észlelhetően létezik társadalmunkban a „belső” többnyelvűség is. Méghozzá a határainkon belül, a világ minden tájáról hazánkba érkező emberekkel való mindennapi együttélés során. A többnyelvűség mindkét formája kihívást jelent: sikeresnek kell lennünk mind a nemzetközi versenyben, mind saját határainkon belül a kölcsönös megértésen alapuló együttélésben is. Természetesen az igen gyakran a „közvetítő-nyelv” szerepét betöltő angol nyelv, iskolai tanulásának is támogatója, sőt motorja lehet az idegen ajkúak és a magyar tanulók idegen nyelv tanulásának, tanításának is.

Az iskolába érkező gyermekek már számos társadalmi kommunikációs szabályt és mintát ismernek. Elvárás, hogy már ne csak válaszoljanak a kérdésekre, hanem hogy saját kezdeményezésükre kérdezősködjenek és szerezzenek információkat. Az iskolában a gyermekek ismeretekre tesznek szert és arról számot is adnak. Igaz védett keretek között, de megtanulnak vitatkozni és érvelni, de megtanulják azt is, hogy a tanultakkal kapcsolatban konkrétan állást foglaljanak. Persze ebben az összefüggésben a gyerekek érzelmei is felszínre kerülnek, és tudatosan beszélnek is róluk. Tervezett nevelésük, tanításuk során, de a játékekezdeményezésekkel, saját önkifejező munkáik (rajz, írás, mozgás) további nyelvi kihívásokat jelentenek, amelyekkel a gyerekek ebben az időszakban találkoznak, ezért erre is felkészítjük őket, hasonlóan az osztály/ és kortársaikhoz.

A MID foglalkozások célja egyrészt a magyarul nem tudó, vagy nehézkes, vagy alig nyelvhasználatú tanulók magyar nyelvre való oktatása, tanítása, másrészt az idegen nyelvű diákok magyar közoktatásba, - a várható bizonyítvány valós tartalommal való megtöltése mellett - történő integrációjának elősegítése. Természetesen, ahogy az előbb jeleztük, az identitásuk fontosságának tudatában, annak megőrzésével.

A fentiek alapján és ezen elvek tudatában és fontosságának elismerése mentén az iskolánk átveszi a zuglói Dr. Mező Ferenc Általános Iskola által kidolgozott MID (magyar, mint idegen nyelv) programot, és azt integrálja a Pedagógiai Programjába. (A teljes programot a 3. számú melléklet tartalmazza.)

Iskolánkban a magyar, mint idegen nyelv oktatása az alább leírt **irányelvek** szerint valósul meg.

- A magyar, mint idegen nyelv tanítása az alsó és felső tagozaton egyaránt, tehát az 1-8. évfolyamon folyik, külön „évfolyamközi” nyelvi csoportok létrehozásával.
- A magyar nyelvi fejlesztés alapja és célja, hogy a megszerzett nyelvi tudás alapján a megfelelő kortársi környezetbe kerülve és integrálva tudjon minél sikeresebben haladni.
- A csoportokat tanév elején alakítjuk ki, az idegen nyelvű diákok létszámától függően. Ha a körülmények lehetővé teszik, illetve az adott létszám szükségessé teszi, akkor a fenntartóval történő egyeztetést követően az alsó tagozaton legalább két nyelvi csoportot indítunk, a felső tagozaton pedig négyet, alapozó, kezdő és haladó nyelvi szintekre bontva ezeket.
- A tanuló iskolába történő felvételét követően a magyar, mint idegen nyelvet oktató pedagógus – együttműködve az osztályfőnökkel - felméri a diák magyar nyelvtudását, majd az ennek megfelelő nyelvi csoportba sorolja őt. A nyelvi csoportba sorolás azonban független az osztályfokozattól.
- A külföldi, csak az adott idegen nyelven tudó tanulónak az adott osztályba sorolásáról – a rendelkezésre álló dokumentumok és az életkor figyelembevételével – az igazgató dönt.
- A tanuló a nyelvtudásának megfelelő MID-órákon vesz részt. A fennmaradó időben (tanítási órán, tanulószobán) saját osztályával együtt tanul.
- A MID tanórákon kiscsoportban, a nyelvi fejlődés ütemét követve tanítjuk a tanulókat, heti 5-5 tanórán. Tanórai munkájukat az iskola által elfogadott mérés-értékelési normák alapján értékeljük, osztályozzuk.
- Fontos alapelv, hogy az adott évfolyam egyes tantárgyait továbbra is a „saját” osztályával,

osztályában tanulja (így az ének, a testnevelés, az informatika, a rajz és a technika órákat).

- Az igazgató, ha indokoltnak látja, felmentheti a nem magyar anyanyelvű diákokat bizonyos tantárgyak értékelése alól, de a tanulása alól nem.
- Ezen tanítási órákon továbbra is kötelező részt venniük, teljesítményüket azonban a tantárgyak esetében nem minősítjük.
- A nyelvi, nyelvtanuló csoportok között rugalmas átjárást biztosítunk: a tanuló nyelvtudásának gyors/lassabb fejlődése esetén a diák tanév közben is áthelyezhető egyik csoportból a másikba.
- Ugyanezen elv mentén, ha a tanév végén úgy véli a pedagógus, hogy az adott diák lassú előmenetele, lemaradása, órai tevékenysége következtében a csoportváltás nem indokolt, akkor a tanuló nem vált csoportot.
- Minden tanév végén felmérésre kerül a diákok magyar nyelvtudása.
- A nem magyar anyanyelvű diákok nyelvtanulását és integrációját a magyar, mint idegen nyelvet oktató pedagógus, a tanári kar és a diákok is segítik. Empátiával és türelemmel kezeljük az új helyzeteket, kihívásokat, igyekezve egy olyan biztonságos, motiváló környezetet kialakítani az idegen nyelvű gyerekek számára, amiben – magyar anyanyelvű társaikhoz hasonlóan – minden lehetőséget megadunk a tanuláshoz, a diákok lelki és szellemi fejlődéséhez.
- A fejlesztő munka segítése érdekében kialakításra kerül egy minden külföldit befogadó/támogató „nyelvi terem” ahol minden taneszköz, digitális felület, készülék és dekorációs elem a magyar nyelv tanulását segíti.
- Az iskolánkban tanuló (első) idegen nyelvű tanulók identitása és kultúrája is megőrzendő és ápolandó a nyelvük mellett. Ennek megfelelően rendszeres nyelvi napokkal, ország és kultúra ismertető programokkal is bevonjuk őket a többségi iskola által tanítandó ismeretek bővítésébe és integrációjába – az évente elfogadott munkaterv szerint.

Nevelési céljaink megvalósítása során ezzel is teljesítjük a tanulóink, gyermekeink fejlesztésében megvalósítani kívánt feladatunkat, hogy az iskola tanulói, a gyerekek olyan, a világra nyitott és érdeklődő emberekké váljanak, akik erős, saját nemzeti identitással rendelkeznek, miközben a másságot elfogadják, sőt, meg is értik, úgy, hogy felnőtt korukban együtt tudjanak élni ebben az országban.

2.10.A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.10.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődési különbségek megismerése, differenciált, egyéni kezelését tartjuk legfontosabb feladatunknak.

Ezen kívül feladatainkat a következő célok megvalósításának rendeljük alá:

- a kisgyermek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és továbbfejlesztése,
- a személyes képességekbe vetett hit és önbizalom megeremtése, a kisgyermek fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése,
- a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése,
- a társakkal végzett közös tevékenységek élményének és örömeinek megerősítése, a társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek kialakítása és gyakoroltatása,
- a tanulás, az elsajátítás élményének és örömeinek megismertetése, a tanulók ösztönzése saját környezetük megismerésére és megértésére,
- az egészséges élet értékének felismertetése és tudatosítása a tanulóknál,
- a tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok tudatosítása és fejlesztése,
- egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

2.10.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az önismeret fejlesztése az önmagára vonatkozó ismertek és tapasztalatok gyarapításával és megbeszélésével.
- A társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek gyakoroltatása.

- A megismerés, a megértés, a tanulás iránti érdeklődés nyitottság megőrzése és továbbfejlesztése. A tanulók érdeklődésének felkeltése tágabb környezetük megismerése és megértése iránt.
- Az önálló tanuláshoz szükséges motívumok kialakítása és megerősítése.
- Az idegen nyelvek tanulása iránti igény felkeltése.
- A szóbeli és az írásbeli nyelvhasználatához szükséges alapkészségek fejlesztése, gyakoroltatása.
- A narratív, a lényegkiemelő és a szabálykövető képességek kialakítása és folyamatos fejlesztése.
- A mindennapi életvitellel összefüggő gyakorlatias ismeretek nyújtása.
- Elemi ismeretek közvetítése a természetről, a társadalomról, a művészetekről, az emberiség és a haza történelméről.
- Az egészséges életmód mindennapi feltételeinek és összetevőinek megismertetése.
- A mozgás, a rendszeres testedzés, a sportjátékok iránti kedv felkeltése és megerősítése.
- A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok fejlesztése.
- Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

2.10.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- Az önértékelés képességének kialakítása és fejlesztése.
- A tanulóban meglévő szolidaritásérzés, együttműködő- és segítőkészség értékének tudatosítása és fejlesztése.
- Az egészséges életmóddal összefüggő pozitív beállítódások, magatartások és szokások megerősítése.
- A rendszeres testmozgás és a sport iránti igény megerősítése és kielégítése.
- A környezettel való harmonikus és konstruktív kapcsolathoz szükséges ismeretek, képességek és készségek kialakítása és fejlesztése.
- A megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékének tudatosítása.
- Az értelmes tanulás feltételének megteremtése az érzékelés útján szerzett tapasztalatok gyűjtésével, rendszerezésével és sokoldalú értelmezésével.
- A képi prezentációk szerepének tudatosítása a tanulásban és a mindennapi életben.
- Aktív tevékenységre lehetőséget adó feladatok adása a tanulóknak: kísérletek, megfigyelések, projektek, stb.
- A kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztése.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása. A problémamegoldó gondolkodás és a döntésképeség megalapozása.
- Az önálló tanulás és az önműveléshez szükséges ismeretek és képességek megalapozása.
- A tudományos ismeretek megértéséhez és elsajátításához szükséges szemléleti keretek és alapfogalmak megismertetése.
- Az idegennyelv-tudás mindennapi életben történő felhasználási lehetőségeinek megismertetése.
- A közösségek demokratikus működésének megértését elősegítő alapelvek megismertetése.
- Az európai és a nemzeti azonosságtudat erősítése, ápolása. Más népek és kultúrák megismerése iránti igény és beállítódás kialakítása.
- A tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok fejlesztése.

2.10.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy

hangsúlyt kapjon a pályaválasztás, pályaaorientáció.

- Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése, a szociális képességek fejlesztése, az érzelmi intelligencia mélyítése és gazdagítása.
- Az emberi cselekedetek és konfliktusok értelmezése okaik, következményeik és az emberi értékekkel való összevetésük szempontjából.
- Az egyéni és a közérdek, a többség és a kisebbség fogalmának tisztázása a környezeti, társadalmi és kulturális konfliktusok megbeszélése kapcsán.
- A megismerési képességek fejlesztése, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre.
- A képi reprezentációk értelmezéséhez és tanulásban való felhasználásukhoz szükséges vizuális képességek fejlesztése.
- A kulcsfogalmak tartalmának folyamatos gazdagítása és mélyítése, a problémaszituációkban is könnyen alkalmazható és működőképes fogalomrendszer kiépítése.
- A véleményformálás és a vélemények, érvek kifejtéséhez, értelmezéséhez, megvédéséhez szükséges képességek kialakítása.
- Az elvont fogalmi és elemző gondolkodás megalapozása, a kritikai gondolkodás megalapozása és fejlesztése.
- A komplex és különböző forrásokból származó információk kezeléséhez szükséges képességek kialakítása és fejlesztése.
- Az önálló, felnőtt élettel kapcsolatos helyes döntések megalapozása.
- A tanulók felkészítése a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra.
- Az általános műveltség megalapozásához szükséges ismeretek átadása. Az egyetemes emberi kultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeinek megismerése.
- A szűkebb és tágabb környezet természeti értékeinek, történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, megóvására történő ösztönzés és nevelés.
- A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása, az emberiség előtt álló globális problémák megismertetése.
- Az idegen nyelvű kommunikáció fejlesztése, más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismertetése.
- Az információs technológia adta lehetőségek felhasználása a tanítás-tanulás folyamatában.
- Az önálló és kritikus attitűd kialakításának megkezdése a médiával kapcsolatban.
- A lakóhely tanulási terepként történő felhasználása az ismeretek alkalmazásának gyakorlásához.
- Életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtése az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Mindezeket a pedagógiai feladatokat, amelyek az alábbi nagy nevelési területeket fedik le- médiatudatosság, gazdasági nevelés, családi nevelés, pályaaorientáció, nemzeti öntudat, önismeret -, a helyi tanterv megvalósítása során tanítási órákon, iskolai rendezvényeinken, ünnepélyeken, projektnapokon, iskolán kívüli szervezett tevékenységek során illetve alkalmanként a tanulókkal való kötetlen beszélgetés, kirándulás, szabad program során valósítjuk meg.

2.10.5. A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével - habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben - egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- Az enyhén értelmi fogyatékos integrált tanulókra a helyi tanterv SNI követelményei

vonatkoznak. A beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő integrált tanulók a normál tanterv követelményeit egyéni haladási ütemben teljesítik. Az integrált tanulók számára az együttnevelést segítő pedagógus közreműködésével az intézmény egyéni fejlesztési tervet készít, amelyet az osztályban tanító pedagógusok figyelembe vesznek saját differenciáló munkájuk tervezése során.

2.11. Sajátos pedagógiai módszerek

Korszerű pedagógiai módszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés,
- aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés,
- egyénre szabott tanulási lehetőségek,
- tanulói együttműködésen alapuló tanulás - differenciált tanulásszervezési eljárások,
- multidiszciplináris óra szervezése,
- team tanítás,
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek,

Motiváló módszerek:

- páros munka,
- csoportmunka,
- játék,
- szerepjáték (drámapedagógia),
- vita,
- kutató-felfedező módszer,
- kooperatív módszerek,
- projekt módszer,
- moduláris oktatás.

2.11.1. Projektoktatás, pedagógiai projekt

A projekt: egyedi (nem szokványos,) egyszeri, (nem rendszeresen végzett), konkrét célú, határidőre végrehajtott feladat.

Tartalma:

- valamely összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma,
- projektoktatás témafeldolgozáshoz kapcsolódó célok, feladatok meghatározása,
- a munkamenet és az eredmények megtervezése,
- az eredmények bemutatása.

A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll.

A hangsúly az ismeretekről az ismeretek megszerzésének folyamatára tevődik. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválasztása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához organikusan kapcsolódik. Minden projekt végtelen és egyedi, hiszen a problémák nem elvontan jelennek meg, hanem a gazdag valóságukban. Nincs két egyforma projekt, hiszen más környezetben, más gyerekek, más tanárok dolgoznak rajta.

A projektoktatás szakaszai:

- témaválasztás,
- tervkészítés, célok és feladatok megfogalmazása,
- szervezés,
- adatgyűjtés,
- a téma feldolgozása,
- a produktum összeállítása, bemutatható formában,
- a projekt értékelése, korrigálás,
- a produktum bemutatása, nyilvánossá tétele,
- a projekt lezárását követő tevékenységek.

A **projektoktatás** során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján. E módszerrel egy új arculatú, sajátos légkörű, tevékenységközpontú, gyermekközpontú modellt nyújtunk.

A projektoktatás fajtái:

- komplex - több tantárgyat, műveltségterületet magába foglaló, megszűnik a tantárgyi tagolódás,
- összetett - a tanítási szakaszban minden tantárgy ismeretanyagát egy adott téma köré építjük,
- egyszerű - egy tantárgyon belül megvalósított.

Projekttémák

- Elfogadás hete
- Egészség hét
- ÖKO-iskola program
- Határtalanul országos projekt

Bekapcsolódás az előre meghatározott időpontokban megvalósítható különböző tematikájú projektekbe:

- Fenntarthatósági témahét
- Digitális témahét
- Pénz7 - pénzügyi és vállalkozói témahét

Az éves munkatervben határozzuk meg az adott tanévre vonatkozó projekteket és megvalósításuk ütemezését.

2.11.2. A kooperatív tanulás

Ez az optimális tanítási módszer a résztvevők együttműködésén alapuló kis csoportos feladatmegoldó tevékenység. Egyszerre fejleszti a tanulók kooperatív (együttműködő), kompetitív (versengő) és individuális (egyéni, önálló) képességét. Nemcsak a tanulás tananyagának elsajátítása a cél, hanem szociális folyamatok elsajátítása is. A közös munkával a gyerekeknek a személyiségfejlődés területén is lehetőségük van a haladásra, miközben az ismeretszerzésben is előbbre jutnak céljaik felé. A módszer hatására nő a gyerekek tanulási motivációja, csökken a szorongásuk, ezáltal erősödik pozitív beállítottságuk az iskolával, tanulással kapcsolatban. Javul a tanulási teljesítményük és segíti a problémamegoldó, kreatív gondolkodás fejlődését. Jó irányba alakul a gyerekek egymás iránti toleranciája is. Képessé válnak a társadalmi, etnikai, kulturális különbségek tisztább megértésére, előítéletük, elfogultságuk csökken.

Kooperatív oktatás

- Kooperatívnak nevezhető minden olyan módszer, mely tanulók együttműködését teszi szükségessé.
- Szerepe a tanuláson kívül a szociális készségek fejlesztésében jelentős. A tanulók nem csak saját, hanem csoporttársaik eredményeiért is felelősek.
- A csoportos/kooperatív tanulás sajátossága, hogy a tanulók együtt sajátítják el az ismerteket, segítik egymást a nehézségek megértésében. Munkájuk eredményességét nem csak a csoport együttes, hanem a tagok egyéni teljesítményének ellenőrzésével vizsgálhatjuk.

A kooperativitás alapelvei

- **Párhuzamos interakciók**
Az együttműködés során egyidejű interakciók zajlanak. Az egy főre jutó aktív idő sokszorosára nőhet, pl. párhuzamos óravezetést alkalmazunk, a tanulók párokban dolgoznak, az osztály fele egyszerre beszélhet.
- **Egyéni felelősség**
Az értékelés egyéni haladási ütem szerint történik. A csoport munkáját az egyéni teljesítmény alapján kell értékelni.
- **Építő egymásrautaltság**
Az egyének vagy csoportok fejlődése szorosan összefügg egymással. A feladatok eszközök, célok stb. szükségessé teszik egymás tudásának, munkájának kiegészítését. A csoport tagjai érdekeltek egymás sikerében.
- **Egyenlő részvétel**
Akkor lehet egyenlő részvételt biztosítani, ha a munka megosztása differenciálással párosul. A különböző nehézségi fokozatok, szintek közül a legmegfelelebbet kapja minden gyerek.

Az alkalmazott kooperatív technikák: csoportkutatás, mozaiktanulás, tudós és írnok módszer, gömb-ötletcsere, kerekasztal módszer, ablakmódszer stb.

2.11.3. Az Arizona program

A program a tanulók saját felelősségére épül. A diákok megtanulják, hogy a cselekedeteiknek következménye van, mindenkinek saját magának kell dönteni, és a döntéseiért ő maga felelős. A kölcsönös tisztelet az alapja a tanár és diák együttműködésének. Az adaptált program teljes leírását a 4. számú melléklet tartalmazza.

2.12. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és magasabb évfolyamba lépésének feltételei

2.12.1. A tanulói jogviszony keletkezésének szabályai, eljárásrendje

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.

Felvétel, átvétel követelményei, eljárásrendje

A tanuló felvételéről a tankötelezettség szabályozása szerint járunk el. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől - az egyedi körülmények mérlegelése alapján - az igazgató dönt, figyelembe véve a szakmai munkaközösség javaslatát.

Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról - a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével - az igazgató dönt. A felvett tanuló szüleit értesítjük, az elutasított tanulók határozatot kapnak. A tanuló szülői kérésre, indokolt esetben a párhuzamos osztályba áttehető.

2.12.2. A tanulói jogviszony megszűnésének szabályai, eljárásrendje

Megszűnik a tanulói jogviszony:

- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,
- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.

Megszűntetés

- Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette.

Az iskolából való távozás rendje

Amennyiben a tanuló jogviszonya bármely okból megszűnik, az alábbiak szerint kell eljárnia:

- A távozni szándékozó tanuló gondviselője az igazgatónak bemutatja a befogadó iskola által kitöltött, Értesítés iskolaváltoztatásról című nyomtatványt, melynek megfelelő része ezt követően iskolánk részéről is kitöltésre kerül, s azt iskolánk igazgatója aláírásával és intézményünk pecsétjével hitelesíti. A tanuló neve ezt követően az e-naplóból kiléptetésre, a KIR rendszerből kiléptetésre kerül.

2.12.3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette - a szorgalmi időszakban vagy osztályozó/különbözeti vizsgán.
- Az első évfolyamon – az Nkt. 57.§ (1) bekezdése alapján - a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezhető az iskola első évfolyamának megismétlése akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a tanuló nem kap bizonyítványt.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben meghatározott követelményeket a tanév végére minden tárgyból - legalább elégséges szinten- teljesíti.
- Ha a tanuló második-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot szerez, javítóvizsgát tehet.
- Ha a tanuló második-nyolcadik évfolyamon, tanév végén háromnál több tárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.

- A második-nyolcadik évfolyamon a tanév végi osztályzat megállapításához a tanuló osztályozó vizsgát tehet minden tantárgyból, ha:
 - egyéni munkarend kérelme alapján az Oktatási Hivatal felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
 - az igazgató engedélyezte, - egy vagy több tantárgyból - a tantárgyi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
 - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott igazoltan
- A 250 igazolt óránál többet mulasztott tanulók, illetve a 30% felett mulasztott tanulók esetében egyedi elbírálásra kerül, hogy mely tantárgyakból szükséges osztályozó vizsgát tenniük.
- Egyes tantárgyak esetében az év végi értékelés/osztályozás elvégezhető, amennyiben a tanuló évközi teljesítménye a szerzett érdemjegyek alapján értékelhető.
- Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

2.13. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

2.13.1. Az iskolai beszámoltatás követelményei

A tanév során ügyelni kell az írásbeli és szóbeli számonkérések arányára. A tanév során minden tanuló legalább egyszer kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra. Minden műveltségi területen törekedni kell arra, hogy rendszeresen legyen szóbeli számonkérés is, mert ez fejleszti a tanulók beszédképességét, aktiválja szókincsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására.

A számonkérés gyakorisága

A számonkérés gyakorisága legyen összhangban a heti óraszámmal:

- heti kettő vagy kevesebb óraszám esetén fél évente legalább három érdemjegy,
- minden más esetben havonta legalább egy alkalommal kerüljön rá sor!

2.13.2. A számonkérés formái

A tanórákon szóban és írásban számolnak be a gyerekek a tudásukról. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult, de a tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Szóbeli számonkérések:

- szóbeli felelet - az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feladatok és kérdésekre adott válaszok alapján,
- óráközi munka - az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége,
- önálló kiselőadás.

Írásbeli számonkérések:

- **röpdolgozat** az adott óra vagy maximálisan az utolsó három óra tananyagából,
 - érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét,
 - a röpdolgozat előzetes bejelentése nem kötelező,
- **dolgozat** két - három óra anyagából,
 - érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét,
 - a dolgozat előzetes bejelentése legalább két nappal korábban kell, hogy megtörténjék,
- **témazáró dolgozat** egy vagy több átfogó témakör anyagából,
 - jellemzően az osztály egészét érinti,
 - a témazáró dolgozat előzetes bejelentése a dolgozat íratását megelőzően legalább egy héttel korábban kell, hogy megtörténjék,
 - a témazáró dolgozatra kapott érdemjegy súlyozása kétszeres, amelyet eltérő színnel jegyez be a pedagógus az elektronikus naplóba,
- tájékoztató felmérés, a visszajelzést, tájékoztatót szolgálja, érdemjeggyel nem értékeljük,
- házi dolgozat.

Gyakorlati számonkérések:

- elsősorban a készségtárgyak esetében alkalmazható számonkérési forma,
- ide tartozik az önállóan végzett gyűjtőmunkák ellenőrzése és értékelése,
- szorgalmi feladatok.

Az iskolai írásbeli beszámoltatás rendje

- Bármely számonkérési forma alkalmazása történhet véletlenszerűen, a témazáró dolgozatot azonban be kell jelenteni.
- Egy tanítási napon kettőnél több tárgyból ilyen témazáró dolgozat nem íratható.
- A tanulók értékelésében valamennyi számonkérési formával szerzett érdemjegy egyforma súllyal szerepelhet, kivételt képez ez alól a témazáró dolgozat. Az erre kapott érdemjegy kétszeres szorzóval számított súlyponti jegy, az e-naplóban piros színnel szerepel.
- Ha valamelyik tantárgyból nagyon gyengén vagy bukásra áll, a szülőt az osztályfőnök legkésőbb a félévzárás előtt egy hónappal értesíti.

2.13.3. Az érdemjegyek rögzítésével kapcsolatos elvárások

- A megírt dolgozatokat két tanítási héten belül ki kell javítani, és az elektronikus naplóba az érdemjegyet vagy szöveges értékelést beírni.
- A szóbeli számonkérésre, vagy órai munkára, gyűjtőmunkára, házi feladatra, önálló munkára adott érdemjegyet vagy szöveges értékelést a megszerzés napján, de legkésőbb a hét utolsó munkanapján be kell írni az elektronikus naplóba.
- A havi összegző értékelés alapján adott érdemjegyet vagy szöveges értékelést legkésőbb a rá következő hónap 10. napjáig kell bejegyezni az elektronikus naplóba.

2.14.A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának értékelése

Nkt. 54. § (1) *A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.*

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

(5) Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

(6) Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az értékelés legyen:

- sikerre ösztönző,
- személyre szóló,
- egységes, következetes,
- folyamatos,
- sokoldalú.

2.14.1. A tanulmányi munka értékelése

A gyermek valamennyi - pedagógiai szempontból- fontos tevékenységét, és ezekben elért fejlődését értékeljük.

Az év közben szerezhető érdemjegyek és a félévi, év végi osztályzatok a következők:

Jeles (5)

A tantervi követelményeknek maradéktalanul eleget tesz.
 Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes.
 Pontosan, szabatosan fogalmaz.
 Látja az összefüggéseket,
 Saját szavaival is vissza tudja adni a tanultakat.
 Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer kérdezni.

Jó (4)

A tantervi követelményeknek megbízhatóan, kevés hibával tesz eleget.
 Az ok-okozati összefüggések felismeréséhez segítséget igényel.
 Szóbeli kifejezőkészsége bizonytalan, hibákat vét.

Közepes (3)

A tantervi követelményeknek pontatlanul, több hibával tesz eleget.
 Többször szorul nevelői segítségre, javításra, kiegészítésre.
 Ismeretei felszínesek.
 Kevésbé tud önállóan dolgozni.
 Nehezen fejezi ki magát.
 Segítséggel képes megoldani a feladatokat.

Elégséges (2)

A tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget.
 A tovább haladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik.
 Egyszavas válaszokat ad.
 A fogalmakat nem érti.
 Csak segítséggel képes megoldani a feladatokat.

Elégtelen (1)

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

A szóbeli feleletek értékelési szempontjai:

- tartalmilag legyen lényegre törő,
- logikusan felépített,
- rendszerezett,
- törekedjen a tanuló a helyes nyelvhasználatra.

A témazáró dolgozatok esetében az alábbi %-os értékelést alkalmazzuk egységesen:

Iskolai értékelés	
0-39%	elégtelen
40-59%	elégséges
60-74%	közepes
75-89%	jó
90%-100%	jeles

A százaléktételeket a kerekítés szabálya szerint számoljuk ki.

Alsó tagozaton, az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében a munkaközösség által összeállított mondatbank segítségével szöveges értékelést kapnak a tanulók. A második évfolyam második félévétől érdemjeggyel történő értékelésre kerül sor.

A szöveges értékelés szintjei:

- kiválóan teljesített,
- jól teljesített,
- megfelelően teljesített,
- felzárkóztatásra szorul.

Valamennyi, tanév közben szerzett érdemjegynek szerepelnie kell az e-naplóban.

Ha a tanuló valamelyik tantárgyból nagyon gyengén vagy bukásra áll, a szülőt az osztályfőnök legkésőbb a félév-, évvárás előtt egy hónappal értesíti.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és az osztályfőnök a pedagógusok által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb

évfolyamba lépéséről.

Az egész évben kimagasló tanulmányi teljesítmény értékelésére tantárgyi dicséret adható. A tantárgyi dicséretet a bizonyítvány „Jegyzet” rovatában kell feltüntetni.

2.14.2. A tanulói magatartás és szorgalom értékelése

A magatartás és szorgalom értékelése egységesen, a nevelőtestület által elfogadott alapelvek alapján történik. Az alapelvek megfogalmazásában a diákönkormányzat javaslattételi joggal rendelkezik. A magatartás és szorgalom értékelése az osztályban tanítók véleménye alapján történik.

A magatartás minősítése

A magatartás osztályozásakor a tanulókat a következő szempontok alapján értékeljük:

- **Közösségi magatartás** - a közösség kérdései iránti érdeklődés, állandó és alkalmi megbízatások végzése, az önálló kezdeményezés mértéke, a társakhoz való viszony.
A közösségi munka színterei: osztály, iskola, szakkör, kulturális munka, sport tevékenység, diákönkormányzat.
- **Magaviselet** - a tanuló viselkedése az iskolában és az iskolán kívül.

Az értékelések tartalma:

Példás (5)

Viselkedése mindig példamutató, udvarias, tisztelettudó, segítőkész a felnőttekkel és tanuló társaival szemben.

Mindenkor kulturáltan beszél és viselkedik.

Az illemszabályokat ismeri, megtartja.

Órai, szüneti és iskolán kívüli magatartása fegyelmezett.

Az iskolai követelményeket elfogadja, betartja.

Az iskola céljainak érdekében kiemelkedően tevékenykedik, erősíti annak jó hírét.

Az iskolai feladatokból szívesen vállal részt, azokat teljesíti, munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes.

Magatartásával pozitívan befolyásolja társait.

Aktív, kezdeményező, őszinte, segítőkész.

Külső megjelenése megfelel az iskolai elvárásoknak.

Nincs igazolatlan mulasztása, nem késik az órákról.

A közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi.

A házirendet és a közösségi élet alapszabályait betartja, s ezzel társainak is jó példát mutat.

Megnyilvánulásaiban őszinte, megértő és jóindulatú.

Jó (4)

Viselkedése megfelelő a felnőttekkel és diák társaival szemben.

A tanítási órákon, a tanórán kívüli foglalkozásokon és szünetekben fegyelmezetten viselkedik, tisztelettudó és jóindulatú, nem vét az iskolai követelmények, a házirend ellen.

Iskolán kívüli magatartása ellen nem merül fel súlyosabb panasz.

Súlyos fegyelmi vétséget nem követ el, legfeljebb szóbeli figyelmeztetést kaphat.

Vigyáz saját munkájára és annak eredményére.

Kevésbé figyel oda másokra.

Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat a legjobb tudása szerint teljesíti.

Változó (3)

Magatartása problémás.

Tud a követelményeknek megfelelően viselkedni, de gyakran megfélekedezik az illemtől.

Alkalmanként udvariatlan, szemtelen a felnőttekkel és a társaival szemben, de a jó irányba hajlítható.

Az iskolai követelményeket nem tartja mindig szem előtt (pontosság, fegyelem, külső megjelenés).

Kárt okoz az iskola és társai tulajdonában.

Súlyos fegyelmi vétséget nem követ el, legfeljebb osztályfőnöki intője lehet.

Nem szívesen vesz részt a közösségi feladatokban.

Vét a házirend ellen, beleszólásával, fegyelmezetlen magatartásával zavarja az óra menetét, társai munkáját.

Önértékelése nem reális, felelősségérzete, rendszeretete változó.

Rossz (2)

A felnőttekkel, társaival szemben tiszteletlen.

Tudatosan vét az iskolai követelmények ellen.

Késik az órákról, igazolatlanul mulaszt.

Sorozatosan fegyelmezetlen az órai, szüneti és iskolán kívüli magatartása.

Önmagával, társaival szemben felelőtlen.

Csúnyán beszél, durva, goromba, verekedős, erőszakos.

Fegyelmezetlen magatartásával rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, viselkedését nem szégyelli.

Akadályozza társait a munkában, zavarja az óra menetét.

Súlyosabb fegyelmi vétséget is elkövet.

Szándékosan rongálja társai és az iskola tulajdonát.

Kivonja magát a közösségi munkából, hátráltatja azt.

Figyelmen kívül hagyja a házirend normáit, rombolja az iskola hírnevét.

A félév során igazgatói intése van.

A szorgalom minősítése

A szorgalmi fokozat az egyéni képességeket és körülményeket mérlegelve fejezze ki a tanulmányi munkához való viszonyt (kötelességtudat, cselekvőkészség, rendszeresség, pontosság).

Példás (5)

Kötelességtudó.

Céltudatosan, pontosan, megbízhatóan önállóan dolgozik.

Minden tantárgyban elvégzi a kapott feladatot, sőt többletfeladatot is vállal.

Mindig készül, figyel, érdeklődik, órai aktivitása jó.

Felszerelése hiánytalan.

Képességének megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt.

Eredményei javításáért erőn felüli munkát végez.

Tanulmányi eredménye fejlődik.

Érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is rendelkezik ismeretekkel, esetleg versenyeken is eredményesen szerepel.

Jó (4)

Figyel az órán, aktivitása megfelelő.

A házi feladatokat elkészíti, az órákra képességeihez mérten készül.

Az órákra mindig készül, de felkészülése nem mindig alapos.

Rendszeresen, megbízhatóan elvégzi a kapott feladatot.

Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Munkafegyelme jó.

A tanításhoz szükséges felszerelést magával hozza, rendben tartja.

Az órán jól dolgozik, szorgalma általában egyenletes, de hanyag is néha, nevelői ösztönzésre ismét jó teljesítményre képes.

Változó (3)

Órai teljesítménye hullámzó.

Figyelme szétszórt.

Nem érdekli a munkája eredménye.

Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.

Tanulmányi eredménye romlik.

Csak figyelmeztetésre kezd a munkához, a kapott feladatokat felületesen, hibásan végzi el.

Gyakran dolgozik képességszintje alatt, munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást.

Hanyag (2)

A tanítás, tanulás folyamatában nem vesz részt.

Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen.

Órai és házi feladatait hanyagul vagy nem végzi el.
Tanulmányi előmenetele érdekében nem tesz erőfeszítést.
Iskolai feladataiban érdektelen, közönyös.
A munkát megtagadja, hátráltatja az óra menetét.
Képességénél jóval gyengébben teljesít.
Felszerelése, házi feladata gyakran hiányos, vagy nincs.

2.15. Az otthoni, napközi és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

2.15.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok célja

- A tanórán feldolgozott ismeretek gyakorlása, megszilárdítása.
- Szövegértési, helyesírási, olvasási, matematikai készségek folyamatos fejlesztése.
- A tanuló szerzett tudásának önálló alkalmazása.
- Az önálló ismeretszerzés fejlesztése.

Az írásbeli házi feladatot csak akkor lehet érdemjeggyel értékelt írásbeli beszámoltatásra alkalmazni, ha az az órán már feldolgozott, begyakorolt tananyagra vonatkozik. Házi feladat minden tanítási órán adható, a hétvégi pihenőnapokra is adható, ha a pénteki órát hétfői óra követi - ebben az esetben nem minősül hétvégre feladott házi feladatnak. Nem adható azonban kötelezően megoldandó feladat a tanítási szünetek idejére.

A hiányzó házi feladat pótlása kötelező, többszöri hiány esete szaktanári figyelmeztetést von maga után. Igazolt hiányzás miatt elmaradt házi feladat esetén a pedagógussal egyeztetett időpontig kell azt pótolni. Kiemelkedő munka (önálló gyűjtőmunka) szaktanári dicsérettel jutalmazható.

2.15.2. Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

Fontosnak tartjuk, hogy a napközis és otthoni felkészülés mellett a gyerekeknek legyen idejük életkori sajátosságaiknak, személyiségüknek megfelelő tevékenységekre, pihenésre, mozgásra, játékra. Ennek tükrében az otthoni és napközis felkészüléshez az alábbi elveket és korlátokat alkalmazzuk:

- A tanultak begyakorlása érdekében a tanulók szóbeli és írásbeli házi feladatot kapnak.
- A házi feladat feladásakor figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit, életkori sajátosságait, aktuális fizikai állapotát, és ezekből kiindulva differenciált formában adunk feladatokat az otthoni és napközis felkészüléshez.
- A pedagógusok folyamatos konzultációt folytatnak a délutános tanítóval/tanárral, akik visszajelzéseikkel tájékoztatják a tanítókat/szaktanárokat a házi feladatokkal kapcsolatos tapasztalataikról.
- A házi feladatok mennyiségét úgy határozzuk meg, hogy a szóbeli és írásbeli felkészülés tantárgyanként a legnagyobbaknál se vegyen igénybe 35 percnél több időt.
- A felkészülés ajánlott ideje rendszeres tanulás esetén:
 1. évfolyam 25-30 perc
 2. évfolyam 35-45 perc
 - 3-4. évfolyam 45-60 perc
 - 5-6. évfolyam 60-80 perc
 - 7-8. évfolyam 80-90 perc

Tanulmányok alatti vizsga követelményei, az értékelés szabályai

A különbözeti és beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsgára az augusztus 15-étől augusztus 31-ig terjedő időszakban kerülhet sor.

Osztályozó, különbözeti, beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell az vizsgaidőszakot kijelölni. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell. A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb 17 óráig tarthat.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott

időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább három fős bizottság előtt lehet tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben lehetőség van rá, a bizottságba kerüljön legalább két olyan pedagógus, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

2.16. Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

Pedagógiai programunk számos módon segíti elő az esélyegyenlőség biztosítását: tehetséggondozó foglalkozások, versenyekre történő felkészítések, szakkörök, kirándulások, kulturális programok.

Alapelvek:

- a kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1-6. évfolyamon egyénhez igazodó fejlesztéssel,
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása,
- a tanulók személyiségének megismerése, ennek megfelelő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési, értékelési eljárások alkalmazása,
- tanulóink önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése tanórákon és tanórán kívüli tevékenységek során,
- felsős tanulók motiválása a tanulószobai foglalkozások igénybe vételére,
- pályázatok figyelése és részvétel pályázatokon,
- megszervezzük a törvényben meghatározott egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat a szakvélemények és szakértői vélemények ajánlásának figyelembe vételével.

A továbbtanulásra való felkészülés

- A tanulókat és a szülőket tájékoztatjuk a továbbtanulással kapcsolatos feladatokról, a más intézmény által elvárt tanulmányi eredményekről, tudásszintről.
- A továbbtanulásra való felkészülés érdekében pályaaorientációs tevékenységet folytatunk, a tanulók és a szülők igényei alapján felvételi előkészítő foglalkozásokat szervezünk a 8. évfolyamon.
- A pályaválasztásban bizonytalan tanulót pályaválasztási tanácsadásra irányítjuk.

A családi háttérből fakadó esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölésére irányuló intézkedések

Családi háttér megismerése a fogadóórák, a szülői értekezletek, családlátogatások keretén belül az osztályfőnök feladata. Az osztályfőnök feladata, hogy

- felismerje a családi háttér iskolai végzettségéből eredő támogatás hiányát,
- a fogadóórák rendszerén keresztül felmérje a tanulókkal szemben megfogalmazott szülői elvárásokat,
- munkája során felismerje a gyermekre nehezedő - indokolatlannak tűnő - szülői elvárást, és azt a szülővel való kommunikáció, együttműködés keretében megbeszélje,
- a tehetséges tanulóknál kezdeményezze a tehetséggondozást,
- a gyengébb képességű tanulónál javasolja a korrepetáláson, felkészítésen való részvételt.

Ha a gyermeknél a szülőkkel történő megbeszélés és az iskolai fejlesztés után nem kezdődik meg pozitív változás, az osztályfőnök kezdeményezi, hogy a szülők a gyermeket szakemberhez (pszichológushoz, nevelési tanácsadóhoz) vigyék. Ha a tanuló nyugodt felkészülése otthon nem biztosított, javasoljuk a szülő számára, hogy gyermekük vegye igénybe a napközi, vagy a tanulószobai foglalkozást.

2.17. A kerületben élő nemzetiségek és külföldiek megismerését szolgáló tevékenység

Célok és feladatok a kerületben élő külföldiekkel és a kisebbségi önkormányzatot alakított nemzetiségekkel kapcsolatban

- A múlt megismerésével a tanulók azonosságtudatának kialakítása és jövőképük formálása.
- A tanulók ismerkedjenek meg a lakóhelyükön élő külföldiek és nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával!
- Tiszteljék a magyar nép és az országban élő más kisebbségek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat!

- A nemzetiségekhez tartozó lakosság történetének tanulmányozása a magyar államalapítástól a mostani ezredfordulóig vezesse el a tanulókat ahhoz a tényhez, hogy a kisebbség sokszínűségével és kisugárzásával hatást gyakorol a többségi nemzetre.
- A történelmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában.
- A fiatalok igazodjanak el a mai kisebbségi lét megjelenési formáiban, ismerjék meg a szervezeteket, a testületeket!
- A történelmi témakörök a történelem tantárgy óráin kerüljenek feldolgozásra!
- Az interkulturális tanulás segítségével rávilágítunk a nyelvi és kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.
- A tanulók tudják a magyarországi külföldiek és nemzetiségek helyzetét az európai dimenzióban elhelyezni.

Célkitűzések az 1 - 4. évfolyamon

- Az általános iskola alsó tagozatában a nemzetiségismereti tartalmak közvetítése kizárólag cselekvésközpontú legyen. Ne tanítsunk adatokat, meghatározott ismereteket!
- A tartalmak egyrészt integrálhatók a tantárgyakba: ének-zene, technika, művészeti nevelés. Ebben a korban célszerűbb az integráció, több motivációs lehetőséget biztosít.
- A tanulók: nyerjenek betekintést a magyarországi külföldiek és nemzetiségek jelenébe és múltjába élmények alapján, szerezzenek alapvető ismereteket azok életéről és mindennapi munkájáról!
- Tudatosuljon bennük - főként a szokások terén - az emberek mássága. Ismerkedjenek meg legalább két különböző szokással!
- Kapjanak indítást mondókák, dalok, játékok gyűjtésére, ismerjék meg a népköltészet értékét és szépségét, mutassanak érdeklődést a hagyományok iránt. Készítsenek (barkácsoljanak) három tárgyat, ismerjék használatukat!

Célkitűzések az 5 - 8. évfolyam

- A tanulók nyerjenek betekintést a településen élő külföldiek és nemzetiségek életébe, ismerjenek meg magyarországi külföldiek és nemzetiségek által lakott területeket földrajzi adottságaikkal együtt!
- Ismerjék a naptári évhez és a valláshoz kötődő legfontosabb ünnepeket, maguk gyűjtsenek szokásokat, tudják a tanult szokásokat felsorolni és röviden ismertetni!
- Ismerjék meg a magyar nép és az anyaországok legfontosabb tradícióit, ismerjék fel a hagyományok különbözőségét és azonosságait!
- Ébredjen fel érdeklődésük más kultúrák iránt, tiszteljék azokat!
- Nyerjenek betekintést a magyarországi külföldiek és nemzetiségek mindennapi életébe, ismerjék meg a település, az udvar és a ház berendezését! Legyenek alapvető ismereteik a település formájáról és a legfontosabb berendezési tárgyairól!
- Sorolják fel a nemzetiségekhez kapcsolódó legfontosabb paraszti munkákat, kézműves mesterségeket, ételeket és ruhadarabokat!
- Ismerjék az akkori és mostani étkezés és öltözködés közti különbségeket!
- Fedezzék fel és elevenítsék fel a nemzeti hagyományokat, ismerjék a nemzetiségek közötti kapcsolatokat!
- Ismerjék a Magyarországon élő külföldieket és kisebbségeket, és legfontosabb jogait sorolják fel!
- Ismerjék a más nemzetiségű, származású művészek szerepét a magyar kultúra kibontakoztatásában, sorolják fel legalább három művész egy-egy alkotását!

2.18. A tanulók fizikai állapotának mérése

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) célja, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A felmérés minden nappali munkarendű oktatást folytató alap- és középfokú iskola összes tanulóját érinti, kivéve az 1-4. évfolyamos tanulókat.

A NETFIT segítségével tudományos megalapozottságú, objektív képet kaphatunk a magyar iskoláskorú fiatalok egészségközpontú fittségi állapotáról.

A NETFIT® fittség mérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

- Testösszetétel és tápláltsági profil:
testtömeg mérése - testtömeg-index (BMI),
testmagasság mérése,
testzsír-százalék mérése.
- Aerob fittségi (állóképességi) profil:
állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) - aerob kapacitás.
- Vázizomzat fittségi profil:
ütemezett hasizom teszt - hasizomzat ereje és erő-állóképessége,
törzsemelés teszt - törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága,
ütemezett fekvőtámasz teszt - felsőtest izomereje,
kézi szorítóerő mérése - kéz maximális szorító ereje,
helyből távolugrás teszt - alsó végtag robbanékony ereje.
- Hajlékonysági profil:
hajlékonysági teszt - térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem.

A tanulók eredményeik alapján személyre szabott diagnosztikus jellegű értékelést kapnak saját fittségi állapotukról, amelyhez a szülők is hozzáférhetnek, valamint online elérhető, országos adatbázisban is összegyűjtik a kiértékelte adatokat. A NETFIT-tel történő fittségi állapot-követés révén ráirányíthatjuk mind a tanulók, mind a szülők - így a társadalom - figyelmét a rendszeres testmozgás, testedzés és a sport kiemelkedő szerepére az egészségfejlesztés érdekében.

13/2018. (VI. 14.) EMMI rendelet 4. § (3) „A tanítási évben nevelőtestületi értekezleten el kell végezni az adott intézményre vonatkozó, az országos kompetenciamérés, a nyelvi mérés, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos támogató rendszer, valamint a NETFIT® rendszer szerinti fizikai fittségi mérések legutolsó rendelkezésre álló adatainak elemzését, értékelését. A nevelőtestületi értekezletről készített jegyzőkönyvet tájékoztatás céljából meg kell küldeni az iskolaszéknek, az intézményi tanácsnak és a fenntartónak.”

2.19. Iskolapszichológia

A gyermek, a tanuló részére végzett egyéni tanácsadást az iskolapszichológus az iskolában a kötelező iskolai tanóra - illetve más kötelező foglalkozás - alatt is végezheti abból a célból, hogy a gyermek személyiségfejlődését elősegítse.

2.20. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Egészségnevelési elvek:

- a testi, szellemi, lelki, közösségi nevelést egyformán fontosnak tekintjük, az egész tanévet átölelő folyamat minden tanulóra, minden tantárgy, foglalkozás idejére kiterjed,
- tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység,
- segíti a személyiség kialakulását és fejlődését, hogy az állandóan változó környezethez a tanuló könnyen tudjon alkalmazkodni,
- az ismeretszerzés közben a tanuló olyan tevékenységeket végez, mely az ismeretet aktív magatartássá teszi,
- szolgálja a mentálhigiénét, elsődleges prevenció, önsegítés.

Környezeti nevelési elvek:

- a tanuló képessé válik a környezeti jelenségek értelmezésére, a természetes és épített környezet megismerésére és a tapasztalt problémák okainak felismerésére, okainak keresésére,

- közvetlen lakó-és élőhelye aktív szereplőjévé válik,
- kialakul a tanulóban a természet iránti felelős gondolkodás és döntéshozás képessége,
- a környezeti nevelés fontos része a fenntartható fejlődés fogalmának megértése, hogy a fenntarthatóság az ember napi szükségleteinek biztosítása mellett a természeti, környezeti előfordulások észszerűvé, a következő nemzedék számára történő megőrzését jelenti.

2.21. Sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

A sajátos nevelési igényű, gyerekek felzárkóztatására és fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk.

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a gyengébben teljesítők felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások segítik.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére irányuló órákat szervezünk és tartunk.

Az 5-7. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók számára felzárkóztató, korrepetáló, képességfejlesztő órákat szervezünk.

A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, képesség fejlesztő órákat tartunk.

Fejlesztő programunk a játékos módon, a tapasztalatszerzésen, életkori sajátosságokon, pozitív érzelmeket keltő tevékenységeken alapul.

Fejlesztő programunk megvalósítását utazó gyógypedagógus, logopédus, iskolapszichológus látja el.

Tevékenységi területek, lehetőségek:

- az alapkészségek mindennapos fejlesztése,
- rugalmas, a tanulók szintjéhez igazodó követelményrendszerrel, a tananyag feldolgozásának speciális módszereivel, a tananyag szükség szerinti átrendezésével biztosítani a tantervi minimum teljesítését,
- speciálisan kiscsoportos vagy egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése,
- folyamatos korrekció, ellenőrzés, értékelés, önértékelés.

Tevékenységi formák:

Tanórán belül törekszünk

- az egyéni képességekhez igazodó munkaformák,
- egyéni fejlesztés, értékelés,
- csoportos fejlesztés,
- tanórai differenciálás,
- kooperatív munkaformák alkalmazására.

Tanórán kívül működik:

- napközi otthon,
- tanulószoba,
- múzeumlátogatás, könyvtárhasználat, színházlátogatás,
- tanulmányi kirándulások,
- egyéni, kiscsoportos rehabilitáció,
- fejlesztő foglalkozások,
- felzárkóztatás.

2.21.1. Az alapfokú oktatás megvalósítása mellett a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatásának irányelvei, céljai, feladatai

Intézményünk feladatának tartja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációját. Feladatvállalásunk a következő alapokon nyugszik: az integráció gondolata a humánus alapértékek elfogadását jelenti és a fogyatékoság fogalmának újra gondolását feltételezi. Fontos annak felismerése és a tanulókkal való felismertetése is, hogy átmenetileg vagy tartósan bárki szorulhat speciális segítségre, hogy mindannyian "különbözőek vagyunk", s ez a sokszínűség pozitívumot jelent a közösségek és a társadalom számára.

Az integráció pozitív magatartásmintákat közvetít. A speciális szükségletű gyermeket reális önértékelésre, képességei maximális kibontakoztatására serkenti, a nem sérült gyermekek pedig megtanulják a hozzájuk való alkalmazkodást, a segítségnyújtást. Ez pedig hosszú távon az előítéletek enyhüléséhez, a "másság" értékeinek társadalmi méretű elismeréséhez vezethet. A sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - nevelése és oktatása valósul meg intézményünkben.

Az együttnevelés során fontos feladatunknak tekintjük az iskola pedagógusainak, a szülők és a tanulók közösségének felkészítését a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül.

Fejlesztő-nevelő munkánkat a hagyományos pedagógiai elveken túl a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai fejlesztésének irányelvei determinálják.

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra törekszünk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek személyisége minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képesek legyenek a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeiket megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása,
- a sérült részképességek folyamatos fejlesztése,
- egyéni szükségletek,
- társadalmi beillesztés.

Mindehhez olyan iskolai légkört teremtünk, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

A követelmények elsajátíttatása a beszéd, nyelvi és egyéb tanulási zavarok kompenzálása és megszüntetése érdekében végzett folyamatos korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, intervenciós és sérülés-specifikus egyéni és **kiscsoportos terápiás programok segítségével** történik saját pedagógusaink és az utazó tanári hálózat segítségével.

Legnagyobb hangsúlyt az anyanyelv és irodalom, a matematika, a testnevelés és sport, a művészetek műveltségi területei kapnak.

Ennek érdekében a következő pedagógiai alapelvek megvalósítására törekszünk:

- a sérült személyiség fejlesztése gyógypedagógiai eszközökkel,
- a tanulók egyéni képességeinek, eltérő fejlődési ütemének figyelembe vétele az oktatás és nevelés folyamatában,
- egységes nevelési elvárásokkal a követelmények biztonságossá tétele,
- támasz és segítségnyújtás a tanulási folyamatokban, az emberi törekvésekben,
- a speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés-oktatás minden területén.

Ennek érdekében a következő célokat tűztük ki:

- a sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés funkciók, sérült részképességek terápiás jellegű korrekciójával,
- a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a rehabilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,
- az általános műveltség megalapozása,
- az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése az önálló életvezetési technikák elsajátításával, gyakorlásával, toleráns magatartás kialakítása a személyiség gazdagításával, az általános emberi értékek és normák elfogadtatásával.

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás fő feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek szempontjából:

- az alapidokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,

- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoporthoz és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően,
- a fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.

A pedagógiai célkitűzések, feladatok eszközei és eljárásai

Az oktatás-nevelés területén eszköznek tekintjük a tanítási órákat és a tanításon kívüli órákat, a fejlesztő foglalkozásokat a közös és a részletes követelmények érvényesítésére.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása során szoros együttműködés megvalósítására törekszünk:

- a gyermek diagnózisát felállító szakértői bizottság,
- az iskolánkban a gyermek fejlesztését végző, fejlesztésében közreműködő utazó gyógypedagógus,
- a pedagógusok munkáját segítő szakmai szolgáltatást nyújtó gyógypedagógus,
- az osztálytanítók,
- a napközis nevelők,
- a pedagógiai asszisztensek
- és a szülők között.

Az utazó gyógypedagógus a szakértői bizottság diagnózisa alapján készített egyéni fejlesztési terv alapján végzi a sajátos nevelési igényű gyermek egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztését. Segítséget nyújt a gyermek tanítóinak, tanárainak a diagnózis értelmezéséhez, a tanuláshoz szükséges segédeszközök, speciális fejlesztő programok kiválasztásához, javaslatot tesz gyógypedagógiai módszerek alkalmazására. Figyelemmel kíséri a gyermek haladását. A foglalkozások keretében az egyéni fejlesztéseken túl részt vesz a gyermek tanórai differenciált foglalkoztatásában, így is segítve a pedagógusok munkáját, a gyermek beilleszkedését. A szülők számára segítséget nyújt a diagnózis értelmezéséhez, konzultál a szülővel a fejlesztés eredményeiről, segíti a szülőt a probléma elfogadásában, a gyermekkel szembeni reális elvárások kialakításában.

A tanító, a szaktanár a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait.

A gyógypedagógussal együttműködve egyéni tantárgyi fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. Az oktatás során individuális módszereket, technikákat (differenciált foglalkoztatás, kooperatív csoport és páros munka, fejlesztő programok, speciális tankönyvek, feladatlapok, eszközök) alkalmaz.

A közösségépítés során személyes példájával segíti a sajátos nevelési igényű gyermek osztályközösségbe való befogadását.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően érvényesíti a méltányos számonkérési, értékelési és átmeneti, felmentési lehetőségeket, minden esetben a gyermek távlati érdekeinek figyelembevételével.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása,
- a sérült részképességek folyamatos fejlesztése,
- egyéni szükségletek,
- társadalmi beillesztés.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a máságot is elfogadva.

Minden tanulónak szükségleteihez igazodva és a szakértői véleményben előírtaknak megfelelően biztosítjuk a rehabilitációs időkeretet. A pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások fajtáit és óraszámát - az éves órakeret függvényében, a rászoruló tanulók szükségleteinek ismeretében - tanévenként munkatervben rögzítjük, a konkrét fejlesztési órarendeket is tanév elején állítjuk össze.

A rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások egyéni vagy csoportos formában is tarthatók.

- A foglalkozás a gyermek képességeinek, a fejletlen vagy sérült funkcióinak feltérképezésével indul.
- A fentiek ismeretében fejlesztési terv készül.
- A foglalkozások anyagának, tapasztalatainak feljegyzése folyamatosan történik.
- A tanuló fejlődéséről az utazó gyógypedagógus a szülőt évenként írásban tájékoztatja.
- Az intézmény minden tanév végén (június 30-ig) jelzi az illetékes Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság felé azoknak a tanulóknak az adatait, akinek a következő tanévben kötelező felülvizsgálatuk lesz.

A gyógypedagógus a rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokról **munkanaplót** vezet, továbbá a foglalkozásokat az **egyéni fejlődési lapon** is dokumentálja, ahol a gyermek/tanuló állapotában végbement nagyobb változásokat rögzíti.

2.21.2. A fejlesztés szervezeti keretei

A tanulók rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásainak idejét az osztálytanítók, osztályfőnökök az utazó gyógypedagógussal konzultálva határozzák meg.

A fejlesztő foglalkozás lehet:

a) **Egyéni rehabilitáció, foglalkozás**

Lényeges, hogy a foglalkozások helye és ideje állandó legyen, így hozzájárulhatunk egy megfelelő napi ritmus kialakításához.

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, egyéni tantárgyi korrepetálás, pszichológiai foglalkozások, terápiák.

b) **Kiscsoportos fejlesztés**

A csoportok megszervezésekor meghatározó szempont, hogy azonos vagy hasonló fejlettségi szinten álló tanulókból, illetve azonos vagy hasonló nehézségekkel küzdő tanulókból szervezzünk homogén csoportokat.

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, tantárgyi korrepetálás, mozgásterápia, pszichológiai terápiák.

c) **A tanóra keretein belül a gyógypedagógus részvételével**

Tantestületünk nyitott erre az együttműködésre, így a páros óraszervezés az alsó és a felső évfolyamokon egyaránt megvalósítható.

A tanórai és a tanórán kívüli fejlesztés kiemelt területei

Az anyanyelvi fejlesztésben különös hangsúlyt kap:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és idői relációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- első osztályban a népi játékokon, gyermekverseken, népdalokon keresztül az egyenletes lüktetés kialakítása, ritmuskészség fejlesztése, a mozgás-beszéd koordinált működtetése,
- az auditív és vizuális diszkrimináció és emlékezet fejlesztése,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- grafo-motoros fejlesztés,
- a helyes ejtés, a fonéma hallás fejlesztése,
- hang- és betűegyeztetési gyakorlatok,
- a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, memoriterek,
- könyvtárhasználat, számítógép, internet.

Minden részterületen hosszabb begyakorlási, érési időszakot biztosítunk. Az anyanyelvi fejlesztés a nevelés minden színterén központi szerepet kap.

A matematika fejlesztésében különös hangsúlyt kap:

- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása és bővítése,

- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben.

A matematika előkészítése a tanulmányi idő növelésével valósul meg.

A matematika tanítása a hagyományos matematika-tanítási módszerek felhasználása mellett az egyéni diszkalkulia terápiából átvett elvek, eszközök és feladatlapok segítségével, apró lépésekben, a konkrét segédeszközökkel történő manipuláció idejét megnyújtva történik.

A *művészetek* területen kiemelt szerepet kap:

- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd a téri orientáció,
- a mozgás- ritmus-beszéd koordináció,
- a grafo-motoros fejlesztés,
- a szenzomotoros fejlesztés.

A *mozgásfejlesztés* során kiemelt szerepet kap:

- csecsemőkori, ill. nagymozgások fejlesztése,
- rugalmasság fejlesztése,
- statikus, átmeneti és dinamikus egyensúly,
- testvonal átlépésének fejlesztése,
- végtagszétválasztás, ellentétes végtagmozgás fejlesztése,
- testséma, téri orientáció,
- ritmusfejlesztése,
- szerialitás,
- emlékezet,
- mozgásutánzás,
- finommotorika fejlesztésének előkészítése.

A *személyiségfejlesztés* során kiemelt szerepet kap:

- helyes önértékelés, az énkép erősítése,
- az önbizalom erősítése,
- a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs eszköztárának növelése,
- a hibás-hiányos helyzetfelismerés kompenzálása,
- a tudatos önirányítás, önkontroll kifejtése,
- az empátia fokozása, a másság elfogadtatása,
- a kompenzáló és védekező mechanizmusok (extrém magatartás, beilleszkedési zavar, agresszió) csökkentése, illetve megszüntetése.

Az *élő idegen nyelv* tanítása során kiemelt szerepet kap:

- a játékosság,
- mondókák, énekek, népi játékok tanítása,
- az adott nyelvet beszélő népek hagyományainak megismerése.

Az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel, történik negyedik osztálytól. A számonkérés során vagy a szóbeliség vagy az írásbeliség kerül előtérbe.

2.21.3. Tanulói jogviszony létesítése SNI gyermekek esetében

A beiratkozás módja, folyamata

Iskolánk nyitott minden tankötelezettségi korát elért, integráltan nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, akiket hozzánk irányít:

- a Beszédvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság,
- a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottságok.

Intézményünk kijelölése esetén a beiratkozásra a tanév során folyamatosan sor kerülhet. Az osztályba sorolásnál figyelembe vesszük a már működő osztályok struktúráját, létszámát. Széleskörű tájékoztatást adunk a fejlesztési lehetőségekről, szükség esetén segítő tanácsokkal látjuk el a szülőket, akiknek ismertetjük programunkat, napirendünket. Egyeztetjük nevelési

elvárásainkat és elveinket.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók fejlesztése

Az egyéb pszichés fejlődési zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése utazó gyógypedagógus, (logopédus, pszicho-pedagógus) közreműködésével valósul meg. A részképesség-zavarok jellegének megfelelően a gyermekek iskolai oktatásában érvényesítjük a számukra meghatározott számonkérési, értékelési engedményeket, a szakértői bizottság javaslata alapján, az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítése alóli mentesítés lehetőségét.

Iskolai nevelésük, oktatásuk során kiemelt feladatoként kezeljük:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítását,
- a kudarcűrő-képesség növelését,
- az önállóságra nevelést.

Diszlexia, az olvasási képesség zavara

A fejlesztés speciális céljai:

- a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségének kialakítása,
- az ismeretek megszerzésében az olvasás eszközzé válásának megsegítése.

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság kialakítása, az összeolvasási készség folyamatos fejlesztése,
- a rövid távú emlékezet fejlesztése,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése, a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt, valamennyi tantárgyhoz kapcsolódóan,
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

A támogatás eszközei, eljárásai:

- hangoztató-elemző, szótagoló olvasástanítási program alkalmazása,
- a balról-jobbra való haladási irány rögzítése,
- szükség esetén az olvasás újratanítása: lassított tempó, nyújtott ütem,
- a homogén gátlás elvét figyelembe vevő sorrendiség a betűtanításban,
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során.
- felsőbb évfolyamokon a szövegszerkesztő használatának megtanítása alkalmazása,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel.

Diszgráfia, az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

A fejlesztés speciális célja:

- a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő íráskészségének kialakítása annak érdekében, hogy képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni az ismeretszerzés, tudásgyarapítás, társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése, különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt, a sikertudat kialakítása.

A támogatás eszközei, eljárásai:

- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása,
- különböző technikák alkalmazása: ráírás, másolás, önálló írás,
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése.

Diszortográfia, a helyesírási képesség zavara

A fejlesztés speciális céljai:

- a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségének kialakítása,
- az írott nyelv használata korosztályi szintű alkalmazásának elősegítése.

A fejlesztés feladatai:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség fejlesztése,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszkalkulia, a számolási képesség specifikus zavara

A fejlesztés speciális célja:

- a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készségének kialakítása, különös tekintettel arra, hogy képes legyen a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein.

A fejlesztés feladatai:

- A számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása,
- a matematika nyelvezetének tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

A támogatás eszközei, eljárásai:

- segítő, kompenzáló eszközök használatának megtanítása, megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése,
- képi, vizuális megerősítés a megfigyelés és a megértés érdekében: tárgyak, korongok, korongképek, számolótáblák, egyéb segítő szimbólumok,
- lassabb haladási tempó, hosszabb bevésési szakasz és több gyakorlási lehetőség biztosítása,
- az egyéni sajátosságokhoz igazított, memorizálást segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása,
- a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása.

Hiperaktivitás, figyelemzavarok

A fejlesztés speciális célja:

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai:

- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

A támogatás eszközei, eljárásai:

- pedagógiai, gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
- speciális figyelem-tréning,
- fokozott figyelem, egyéni bánásmód – a gyermek képességeinek, terhelhetőségének és érdeklődésének megismerése, egyénre szabott követelményrendszer kialakítása, mind a gyermek viselkedését, mind a tantárgyi tananyagot illetően, a tanuló gyengébb monotóniaturésának, fáradékonyságának figyelembevétele,
- a pszichés funkciói fejlődésének gyakori pozitív visszajelzése.

A szocio-adaptív folyamatok zavarai

A fejlesztés speciális céljai:

- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása,
- a szélsőséges megnyilvánulások leépítése,
- az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladatai:

- az önértékelési képesség fejlesztése,
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, sikerélmény biztosítása.

A támogatás eszközei, eljárásai:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások, alkalmazása,
- pozitív megerősítés, jutalmazási technikák,
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók fejlesztése

A fejlesztés speciális céljai:

- a tanuló szerezzen pozitív tapasztalatokat a közösségben való részvételről, érezze jól magát, legyen elégedett az iskolai élettel.

A fejlesztés feladatai:

- a tanuló alkalmazkodásának, kapcsolatteremtő készségének fejlesztése,
- a társakkal, nevelőkkel történő kommunikáció, a spontán beszéd fejlesztése,
- az önállóság, önkiszolgáló tevékenységek megfelelő szintjének kialakítása,
- a problémák kezelésében való jártasság kialakítása,

A támogatás eszközei, eljárásai:

- egyénre szabott, jól értelmezhető, szükség esetén a beszédet kiegészítő vizuális információk a tanulási folyamat támogatására,
- egyénre szabott kommunikáció, pontos, konkrét utasítások,
- egyéni motivációs rendszer, jutalmazási rendszer kialakítása,
- strukturált tanulási környezet megteremtése - állandó, saját hely a tanteremben, pihenőhely, napirend, esetleg fülvédő elérhetősége a zavaró környezeti ingerek enyhítésére,
- a tanuló nevelésében-oktatásában részt vevő valamennyi szakember, pedagógus folyamatos tájékoztatása, a szülő bevonása, a folyamatosság biztosítása a módszerek otthoni és intézményi alkalmazása során,
- rendszeres, pozitív visszajelzések
- a tananyag átadásában az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, a folyamatos használat, a tudás fenntartásának biztosítása,
- változatos, problémamegoldási módszerek tanítása.
- a tanuló erősségeire, pozitív tulajdonságaira fókuszálva a közösség érzékenyítése, példamutatás, és türelem az elfogadásának támogatásában, az együttműködés kezdeményezésében.

A beszédfigyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók fejlesztése

Az érintett tanulók specifikus nevelésének-oktatásának alapja egyéni szükségleteik felismerése, megértése, ezek tanulási-tanítási folyamatokban való figyelembevétele.

A fejlesztés speciális célja:

- a gyermek elsődleges nyelv- vagy beszédfejlődési zavarának megfelelő, logopédiai ellátás keretében történő kezelése, speciális fejlesztése,
- személyiségének sokoldalú fejlesztése, a másodlagosan jelentkező tanulási, viselkedési zavarok enyhítése,
- az osztályközösségben való aktív részvételének előmozdítása, társas kapcsolatai

kialakításának segítése.

A fejlesztés feladatai, eszközei, eljárásai:

- változatos módszerek a szókincs aktivizálására, bővítésére,
- speciális segítség nyújtása egy-egy tárgy alapszókészletének, szó- és mondatfordulatainak megértéséhez és használatához,
- grammatikai készségek, olvasástechnika, szövegértési és szövegalkotási képesség fejlesztése az egyéni haladási ütem figyelembe vételével,
- lassabb tempó az írás tanítása során,
- az önálló tanulást segítő tanulási technikák tanítása - pókhálóábra, idővonal, gondolatterkép,
- a verbális tanulnivaló mennyiségének, összetettségének korlátozása, a szóbeli és írásbeli instrukciók, feladatok nyelvi egyszerűsítése,
- a tanulás támogatásában a digitális eszközök célszerű, könnyítő, sikerélményt nyújtó lehetőségeinek alkalmazása,
- a számonkérések során a nem nyelvi megoldási módok előnyben részesítése,
- a kommunikáció beszéd- és nyelvi szempontú akadálymentesítése - oldott, biztonságos légkör, a gondolatok kifejtésére biztosított többletidő, a beszédfélelem csökkenését támogató tanári attitűd,
- a gyermeket befogadó tanulói - és közvetve szülői - közösség érzékenyítése, az elfogadó légkörű nevelési, tanulási környezet megteremtése,
- iskolai, sport-, művészeti vagy egyéb tevékenységek biztosítása, amelyekben a gyermek sikeres lehet,
- önmagához képest mérlegelő, pozitív, előremutató értékelés, folyamatos bátorító visszajelzés nyújtása,

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése, oktatása tanulásban akadályozott tanulók pedagógiája szakirányra szakosodott utazó gyógypedagógus támogatásával történik.

A nevelésükhöz biztosított feltételek:

- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása,
- egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások az utazó gyógypedagógiai szolgálat keretében, amelynek célja a pszichikus funkciók fejlesztése a tanulók egyéni szükségleteinek megfelelően;
- fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő utazó gyógypedagógiai ellátás biztosítása,
- egyénre szabott haladási tempó, differenciált tananyag-feldolgozási módszerek és követelményrendszer kialakítása a szakértői véleménynek megfelelően,
- hosszabb időkeret biztosítása egy-egy tanév tananyagának elsajátítására.

A fejlesztés speciális célja:

- az enyhén értelmi fogyatékos tanulók kompetenciafejlesztése - kommunikációs képességek, kognitív képességek, orientációs képességek, kreatív képességek, motoros képességek és szociális képességek.

A fejlesztés feladatai, eszközei, eljárásai:

- a tanuló általános fejlettségi állapotának, tanulási képességeinek leginkább megfelelő tanulási tempó és absztrakciós szint biztosítása, amely tanulási tantárgyanként eltérő lehet,
- a fogalmak fokozatos bővítése, a kérdések egyszerűsítése, a feladatok kis lépésekre bontása vagy analógiák alkalmazása,
- közvetlen érzéketi tapasztalatok, tárgyi cselekvéses megismerés támogatása a tanulási folyamatban,
- a tanuló érdeklődésének és motiváltságának elősegítése - feladatok választhatósága, több megoldási lehetőség keresése, az önálló tanuláshoz szükséges technikák elemeinek fokozatos elsajátítása,

- az elsajátítás folyamatában alkalmazott eszköztár alkalmazásának tanítása - számológép, szótár, IKT-eszköz, gondolattérkép,
- a személyre szabott tanulás lehetősége, differenciálás alkalmazása,
- hosszabb időkeret, egyéni haladási tempó biztosítása.

Az SNI tanulók esetében, a folyamatos továbbhaladás érdekében biztosítjuk a szakértői véleményben javasolt kedvezményeket, könnyítéseket.

Amennyiben a gyermek nem érte el a következő osztályfokba lépéshez szükséges szintet és a gyermek elsős, akkor az első osztályban töltött tanulmánya előkészítő jellegűnek számíthat. Részére biztosított, hogy két év alatt végezze el az első osztályt. A szülővel való konzultáció során mindig feltárjuk a gyermek további fejlődésének, véleményünk szerint, leghatékonyabb útját.

A szülő - írásban benyújtott kérelme alapján - közös döntéssel biztosítjuk az osztályismétlés lehetőségét is.

Az egyes tantárgyak vagy tantárgyrészek esetében az értékelés, osztályozás alóli felmentés lehetőségét – a szakértői javaslat alapján - a mindenkori, érvényben levő Köznevelési Törvény értelmében biztosítjuk.

2.21.4. Az SNI tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése

Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő megfogalmazása. A tévedések megbeszélése, kijavítása közösen történik. A hibák elfogadása, a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a gyerekeket a szorongástól.

A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Ugyanakkor az elért teljesítmény értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az adott gyermek aktuális teljesítőképessége, az, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében.

Elvünk, hogy az értékelés

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- tartalmazza, hogy a gyerek a saját lehetőségeit mennyire aknáztá ki.

Az értékelési szempontok összetettek, egy-egy tantárgyra, illetve a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

A szöveges értékelés:

- fejlesztőközpontú, megerősítő, korrigáló,
- összhangban a NAT-tal, a pedagógiai programmal, a helyi tantervvel,
- rendszeres és folyamatos,
- személyre szóló, ösztönző, közérthető,
- tartalmazza a továbblépés útját is,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat!

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, az SNI tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tantárgyi számonkérések során a sajátos nevelési igényű tanulóink beszámoltatásának formáit és módjait részképesség zavaraihoz igazítjuk. Az olvasási-írási nehézségekkel küzdő gyermekek számára biztosítjuk az írásbeli dolgozatok szóbeli feleletekkel történő kiváltását, illetve e gyermekeink számára célzottan több megszólalási lehetőséget adunk nemcsak a számonkérés, hanem a gyakorlás során is.

Az írásbeli beszámoltatás során hosszabb időt biztosítunk egy-egy dolgozat elkészítésére, valamint indokolt esetben mi olvassuk fel a feladatlap utasításait (pl. környezetismeret, nyelvtan, matematika) a gyermek számára. A részképesség zavarokkal küzdő, s emiatt görcsös, szorongó gyermeknek lehetőséget nyújtunk az egyéni helyzetben, nem az osztályközösség előtt történő számonkérésekre is.

A számolási nehézségekkel küzdő gyermekek a speciális segédeszközöket (korongok, pálcikák, számtábla) a dolgozatok során is használhatják.

Az iskolai számonkérések során a témazáró dolgozatok mellett minél nagyobb számban tesszük

lehetővé gyermekeinknek, hogy tudásukról röpdolgozatok, szóbeli feleletek (egy-egy lecke anyagából) formájában is számot adjanak.

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének rendszere az SNI tanulók esetében

Az értékelésnél figyelembe vesszük az elsődleges problémát és az ennek hatására kialakult magatartási, szocializációs problémákat. A gyermekek számára apró lépésekre lebontva teljesíthető szabályokat állítunk fel az adott csoport fejlettségi szintjének megfelelően.

A szorgalom értékelésénél figyelembe vesszük a gyermek önmagához képest nyújtott teljesítményét, a tanuláshoz való viszonyát, a foglalkozásokon tanúsított aktivitását, önkéntes feladatvállalásait és azok teljesítését.

A közösségfejlesztés fontos feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek sikeres integrálása szempontjából:

- a kiscsoportok együttműködésének megszervezése, személyiségformáló hatásának (önzetlenség, barátság, segítségnyújtás, lelkiismeretesség, áldozatkészség) hasznosítása, továbbfejlesztése,
- az alkalmazkodás, beilleszkedés, a társakkal történő együttműködés, a közösségben vállalható szerep megtalálásának segítése, a kollektivitás fejlesztése,
- a tanulók társas, rokonszenvi, közösségi kapcsolatainak alakítása, továbbfejlesztése,
- az önbizalom, önnevelés igényének felkeltése, a kezdeményezőképeség fejlesztése,
- a magányos gyermekek bevonása a közös tevékenységekbe, beilleszkedésük segítése,

A magatartási, együttműködési nehézségek enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenységek

Szoros kapcsolat kialakítása az intézményhez tartozó óvodai intézményegységgel azért, hogy az onnan beiskolázásra kerülő gyermekek kialakulóban lévő személyiségét megismerhessük, és a magatartási, beilleszkedési zavarokra utaló jelek alapján megfelelő, fejlesztő módon fordulhassanak pedagógusaink feléjük.

Erősíteni kell a kapcsolatot a kerületi Nevelési Tanácsadóval annak érdekében, hogy a felmerülő magatartási és beilleszkedési zavarok szakszerű megállapítása után megfelelő iránymutatást kapjunk a tanulók megtámogatásához.

Iskolapszichológus alkalmazása a zavarok korai felismerése és szakszerű korrigálása érdekében.

Rendszeres kapcsolat kialakítása a XIII. kerületi Prevenciós Központtal annak érdekében, hogy a családban generálódó beilleszkedési- és magatartási zavarok csökkentését, megelőzését a szolgálat életvezetési tanácsokkal segíthesse.

Napközi otthoni nevelés, melynek során a tanulók elsajátíthatják az olyan magatartási formákat, melyek a szabadidő korrekt eltöltését, a közösségi kapcsolatok normalizálását segítik.

Családlátogatások annak érdekében, hogy a családokban felmerülő nevelési gondok megoldásában a pedagógus megsegíthesse a szülőket.

Az iskolánkba integrált gyermekek tanulási zavarához gyakran társul beilleszkedési és magatartási zavar. Ennek lehet elsődlegesen organikus oka, mint például az idegrendszer gátló és serkentő hatásai egyensúlyának megbomlása miatt létrejövő hiperaktivitás esetében.

Sokszor azonban a magatartási és beilleszkedési zavar másodlagosan keletkezik, a részképesség-gyengeségek talaján létrejövő tanulási zavarokra épülve. Gyakran tapasztalni, hogy a gyermek problémáinak gyökerét nem ismerik fel időben, sorozatos kudarcok érik az iskolában s emiatt gyakran otthon is, s végül valóban nem képes sehová sem beilleszkedni, ami súlyos esetben devianciához vezethet. Kiemelkedően fontos a szerepe a korai felismerésnek és segítségnyújtásnak, hogy ez az előbb felvázolt rossz kör, ez az ön-beteljesítő jóslat ne lépjen működésbe. Iskolánk szakemberei ezért a magatartászavaros gyermek korai felfedezését és szakemberhez irányítását is fontos feladatuknak tartják.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. A pedagógiai program érvényességi ideje

- a) Az iskola 2024. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján. A pedagógiai program visszavonásig érvényes.
- b) A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készítette el.

2. A pedagógiai program jóváhagyása, értékelése

A pedagógiai programot a fenntartó hagyja jóvá.

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A pedagógiai programban meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai-szakmai munka eredményességét a fenntartó ellenőrzi, értékeli.

3. A pedagógiai program nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

Elhelyezése:

- honlap
- titkárság

A tájékoztatásra kijelölt pedagógusok:

- igazgatóhelyettesek

1. számú melléklet

Az iskola környezeti nevelési, illetve ÖKO-iskolai programja

A környezeti nevelés alapelvei

- **A fenntartható fejlődés:** a jelenlegi generációk szükségleteinek kielégítése olyan módon, amely nem veszélyezteti a jövő nemzedék szükségleteinek kielégítését.
- **A növekedés korlátai:** a Föld és a földi erőforrások végesességéből adódó korlátok, melyek lehetetlenné teszik az emberiség létszámának és anyagi javainak folyamatos gyarapodását.
- **Alapvető emberi szükségletek:** minden ember és társadalom igénye és joga a túléléshez szükséges energiához és anyagokhoz való igazságos és egyenlő hozzáférésre, a Föld lehetőségeihez mért kielégítő életminőség megvalósítására.
- **Az elővigyázatosság elve:** a megfontolt, a nem kívánt következményekre is figyelemmel lévő, az ökológiai folyamatokba a lehető legkevesébe beavatkozó döntéshozatal szükségessége olyan esetekben, amikor nem ismerünk minden körülményt, és/vagy amikor az adott kérdésre vonatkozó tudományos álláspont megosztott.
- **Kölcsönös függőség:** a minden elem és életforma között fennálló kölcsönös és egyenrangú függőségi kapcsolatok a természeti rendszerben.

A környezeti nevelés célja

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Konkrét célok és feladatok:

- környezettudatos szemlélet, magatartás és életvitel kialakításának segítése,
- fenntarthatóságra való nevelés (élethosszig tartó),
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése,
- a problémamegoldó gondolkodás, a döntési képesség fejlesztése,
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári - egyéb közösségi - felelősség felébresztése,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató elemeinek keresése,
- a környezeti nevelés alapelveinek fajsúlyos megjelentetése az intézmény tantárgyi struktúrájában,
- hajlandóság ébresztése a tenni akarásra, a problémák megoldására, hatékony együttműködésre és eredményes konfliktuskezelésre,
- a tanulók alkalmassá tétele a környezet szépségeinek befogadására,
- a negatív környezeti jelenségekkel szembeni megfelelő kritika fejlesztése,
- a problémák sokoldalú megközelítésének és megoldásának kialakítása,
- a természeti és épített környezet megismerését biztosító programok szervezése,
- részvétel a szelektív hulladékgyűjtésben és az újra-hasznosításban,
- az iskola környezeti adottságainak megőrzése a gyerekekkel közösen.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek

- **Természettudományos kompetencia:**
az emberi tevékenység okozta változások megértése,
a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősség,
a tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész földre gyakorolt hatásának felelőssége.
- **Szociális és állampolgári kompetencia:**
közügyekben való aktív közreműködés fontossága a környezetvédelemben.
- **Környezettudatosság, esztétikai tudatosság:**
környezetünk esztétikus alakítása, egyetemes és kulturális örökségünk védelme.

A környezeti nevelés szinterei az iskolában:

- hagyományos tanóra - 45 perces óra,
- nem hagyományos tanórai foglalkozások - témanap, témahét, projekt, más komplex

- tantárgyközi foglalkozások,
- tanórán kívüli foglalkozások - szakkör, tábor, tanulmányi kirándulás, együttműködés civil és állami szervezetekkel, cégekkel, versenyek.

Hagyományos tanórai foglalkozások

A NAT és a kerettanterv alapján meghatározzuk a környezeti nevelés tananyagát. Az egyes tantárgyak célkitűzéseinél megjelennek a környezeti nevelés céljai.

A tanórán, a tananyagon kívül még sok egyéb tevékenység is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra:

- energiatakarékosság,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- papírtakarékosság,
- anyagok újra-hasznosítása (pl. technika órán),
- figyelemfelkeltő dokumentum- és természetfilmek megtekintése,
- a környezet folyamatos tisztántartása,
- esztétikus, környezetbarát dekoráció tervezése, készítése.

Nem hagyományos foglalkozások

- **Témanapok/témahét:**
a környezetvédelem kérdéseinek megismerése változatos tevékenységi formákban.
- **Nem tanteremben tartott óra:**
múzeumlátogatás (Természettudományi Múzeum, Mezőgazdasági Múzeum, Néprajzi Múzeum) és foglalkozások múzeumpedagógus irányításával, rendkívüli órák a Fővárosi Állat- és Növénykertben.
- **Tanórán kívüli egyéb lehetőségek:**
 - szakkörök,
 - gyűjtőmunkák,
 - vetélkedők,
 - nyári táborok,
 - kézműves foglalkozások,
 - kirándulások, túrák,
 - színház- és mozi látogatás,
 - szelektív hulladékgyűjtés,
 - akvárium/terrarium gondozása,
 - pályázatokon való részvétel.

Módszerek:

törekvés a hagyományos módszerek háttérbe szorításával a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabb élményalapú, tevékenykedtető, szenzitív interaktív módszerek alkalmazására.

Taneszközök:

- korszerű tankönyvek, természetismereti kiadványok, folyóiratok, játékgyűjtemények, természetfilmek,
- szociális, életviteli és környezeti kompetencia alapú programcsomag,
- térképek, modellek, tablók, tájékozási eszközök,
- mérésekhez szükséges eszközök, anyagok,
- növénygondozáshoz szükséges eszközök,
- játékok,
- kézműves foglalkozásokhoz szükséges anyagok, eszközök,
- megfelelő felszerelés a technikateremben és a tankonyhán,
- internet elérési lehetőség a tantermekben és a könyvtárban.

Az iskolai környezet

Az iskola a főváros egyik legforgalmasabb részén található. A jelentős forgalom okozta zaj és levegőszennyezettség okozta problémákkal naponta találkozhatnak a tanulók. Ilyen környezetben különösen fontos a környezetvédelem hangsúlyozása.

Az iskolai környezet alakítása

- Az iskolában olyan környezet kialakítása, melybe szívesen érkeznek, és otthonosan érzik magukat egész nap a gyerekek.
- A tanulók részvétele az épületet díszítő faliújságok, tablók elkészítésében. Az iskola folyosóin kiállítás a tanulók színvonalas alkotásaiból.
- Az iskolaudvar gyerekbarát játékeinak védelme.
- A szabadtéri burkolt felületek gondozása.
- Papírgyűjtési akciók szervezése.
- A gyerekek figyelmének felhívása a vízzel és az árammal való takarékosagra.

Az iskola mindennapi élete

- A környezeti nevelés szempontjából az iskola mindennapi életének is tervszerűnek kell lenni.
- Szükséges az iskola minden dolgozójának példamutató magatartása.
- A gyerekek minél több időt töltenek a szabad levegőn az időjárásnak megfelelő elfoglaltsággal.

A környezeti nevelési programban részt vevők közötti kommunikáció

Cél: az iskolai élet környezetbaráttá alakítása. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének közüggé tétele.

A tantárgyak lehetőségei a környezetnevelési program megvalósításában

Magyar nyelv és irodalom

- A tanulók ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelvegyarára hatását,
- ismerjék meg a közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket),
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását,
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre,
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük,
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére,
- sajátítsák el a média elemzésének technikáit.
- A tanulóban alakuljon igényre a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség,
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledését a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával,
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével!

Történelem

- A tanulók értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet,
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására,
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül,
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában!

Idegen nyelv

- A tanulók váljanak érzékenyre a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásával,
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra, és ismerjék meg a nyelv segítségével a más országok hasonló problémáit,
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit, és ismerjék az idegen országok környezet védelemmel foglalkozó szervezeteit,

- legyenek képesek a környezet védelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt munkában választ keresni.
- A tanulóknak alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben,
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége!

Matematika

- A tanulók váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják,
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére, statisztikai módszerek alkalmazásával,
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni,
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és lényeg kiemelő képessége fejlődjön,
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait,
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett témákat és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- legyenek képesek reális becslésekre.
- A tanulóknak alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás,
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket!

Fizika

- A tanulók váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára,
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek ki,
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit,
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat,
- tudják értelmezni a környezet változásainak törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra,
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni,
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak!

Kémia

- A tanulók rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel,
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására,
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére,
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természet és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait!

Ének

- A tanulók ismerjék fel a természeti illetve művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait,
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban,
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét,
- tudják, hogy az élő illetve élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapiakban,
- egyaránt akusztikus élményt jelentenek,
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni!

Rajz

- A tanulók ismerjék fel a természeti illetve művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit,
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás fenntarthatóság egyik alappillére,
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulására,
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát,
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni,
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezet nevelési témaköröknek megfelelően,
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését,
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre,
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket!

Testnevelés

- A tanulók fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket,
- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében,
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes,
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök és a tornaszerek,
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl. zsákban futás, gólyalábon járás),
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását!

Hon- és népismeret

- A tanulók ismerjék meg a természet közelében élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó, és nem kihasználó paraszti életmód értékeit,
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (ünnepek előtti böjtök)!

Környezetismeret

- A tanulók ismerjék meg a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal,
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében,
- Ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését, az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit!

Természetismeret

- A tanulók váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére,
- a megismerés komplexitása, egészlegességére törekvés (középpontban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll),
- természettudományos gondolkodásnak megfelelő képességek kialakítása,
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése,
- ökológiai szemlélet fejlesztése,
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése,
- magatartás fejlesztése,
- értékrend alakítása,
- környezettudat fejlesztése,
- felelősségérzet fejlesztése,
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása.

Földrajz

- A tanulók szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről,
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit,

- értsék meg, hogy a társadalom földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet,
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit.
- A tanulóknál a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény,
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére,
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség!

Biológia

- A tanulók ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet,
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket,
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően,
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat,
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére,
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.
- A tanulóknál alakuljon ki ökológiai szemléletmód,
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség!

Egészségtan

- A tanulók ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait,
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat,
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében.
- A tanulókat ösztönözze a helyes viselkedésmódok és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására,
- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában,
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében!

2. számú melléklet
Az iskola egészségfejlesztési programja

Tanóra	Szabadidő, napközi	Az iskola-egészségügyi szolgálat tevékenységei
Szeptember		
Munkavédelmi, baleset megelőzési és katasztrófavédelmi oktatás Osztályfőnöki óra: órarend – az egészséges életmódot támogató napirend, szokások kialakítása, ajánlása Technika és életvitel: A kerékpáros közlekedés biztonsága Biológia óra: Elsősegély-nyújtási ismeretek és gyakorlat 5.o. A növények testfelépítése, biogyümölcs Egészséges táplálkozás: 5-8. osztály osztályfőnöki óra	Életrend, napirend kialakítása a napköziben Mozgás – pihenés – tanulás - játék arányainak biztosítása A korosztálynak megfelelő higiénés ismeretek, tisztálkodási szokások alakítása, az illemhelyek használata az iskolában Figyelemfelhívás, tájékoztatás, tudatformálás, kapcsolódó aktualitások: szeptember 2. szombatja - Az elsősegélynyújtás világnapja szeptember 2. szombatja - Takarítási világnap szeptember utolsó vasárnapja - A szív világnapja szeptember 22. – Európai autómentes nap Kapcsolódó tevékenységek: Iskolai gyümölcs és zöldség program indítása - a gyümölcsök, zöldségek hatása az egészségre, gyümölcsök, zöldségek mintázása, rajzolása, gyümölcssaláta készítése, gyümölcsök aszalása Iskolai környezetünk folyamatos tisztán tartása - udvar, osztályterem, folyosó, az alapvető higiéniai szokások betartatása.	Szűrővizsgálatok 1-8. évfolyam Érzékenyítő, attitűd formáló program /tájékoztató előadás: Tisztálkodás, kézmosás, fogmosás, hajápolás 2. évfolyam
Október		
Testnevelés óra: Iskolám a Honvédban program (alsó tagozat) Tartást javító gyakorlatok Sportágak, tevékenységek bemutatása Osztályfőnöki óra: Közösségépítés, közösségi játékok, csapatépítő foglalkozás vagy Pályaválasztás önismereti, játékok, pályaismereti beszélgetés, társasjáték a Bp. XIII. Prevenációs központ bevonásával	Mozdulj! A rendszeres testmozgás hónapja – A mindennapi testmozgás lehetőségének a biztosítása, rendszeresen beiktatott rövid, élénkítő, tartásjavító mozgásformák gyakorlása a foglalkozások előtt, alatt. – Sportkörök ajánlása, csoportközi bajnokságok, egyéni versengések szervezése a napköziben. – Versenynaptár aktualizálása, részvétel a kerületi sportversenyeken. Figyelemfelhívás, tájékoztatás, tudatformálás, kapcsolódó aktualitások: október 10. - A lelki egészség világnapja október 15. - Az ölelés világnapja, A kézmosás világnapja október 1. vagy 2. hétfője - A gyaloglók világnapja október 2. csütörtöke - A látás világnapja Kapcsolódó tevékenységek: Együttműködést, elfogadást elősegítő, kooperatív játékok, csapatjátékok Érzékenyítő rövid filmek, játékok az öröm, szeretet kifejezésére	Érzékenyítő, attitűd formáló program /tájékoztató előadás: Testmozgás, sport kiskamaszkorban 4. évfolyam

	Érzékenyítő foglalkozás vakvezető kutyával Túra ajánló készítése, fényképes, online beszámoló a hétvégi családi túrákról	
November		
Környezetismeret, osztályfőnöki és biológia óra: A hatékony fogmosás technikája Egészséges táplálkozás, tápanyagok, a cukor hatása a szervezetre. Biológia óra: Szenvedélybetegségek megelőzése, lelki egészség megőrzése, a stressz hatása a szervezetre, felvilágosítás, a nem dohányzó életmód népszerűsítése	A fogápolás hónapja A helyes fogápolási technika megtanulása, egészséges szájhygiénia Kapcsolódó tevékenységek: Felhívó plakátok készítése, meseírás, versek, mondókák, érzékenyítő / oktatófilm – DentalKópé és fogkímélő étrend témakörben Figyelemfelhívás, tájékoztatás, tudatformálás, kapcsolódó aktualitások: november 16. - A tolerancia nemzetközi napja november 27. - A magyar vöröskereszt napja november 3. csütörtökje - Dohányzásmentes nap november 4. péntekje - Ne vásárolj semmit nap	Iskola fogászati szűrővizsgálat
December		
Környezetismeret, Osztályfőnöki óra, Biológia: az élelmiszerek csoportosítása, a szervezet tápanyagszükséglete, élelmiszer piramis, bio gyümölcs, bio zöldség; Testnevelés: egészséges táplálkozás és testmozgás, a szervezet energia szükséglete Technika és életvitel: egészséges szendvicsek, saláták készítése, az ételek elkészítésének technológiája	Advent hava – Az egészséges táplálkozás hónapja Ajánlott tevékenységek: Felkészülés az újévre, évvértékelés, célkitűzések, „fogadalmak” Csoport adventi naptár készítése az egészséges élet eszenciáinak összegyűjtésével Plakátkészítés - élelmiszerpiramis Adventi vásár – a szeretet kifejezése, ajándékozás saját készítésű termékekből Egészséges süti vásár – receptek és ajánlások cseréje „Angyalozó” játék – ajándékozz figyelmességet, szeretetnyelvek megismerése Karácsonyi szokások – egészségesen is lehet ünnepelni, beszélgetés Születi szabadidős mozgásnapotár készítése	Érzékenyítő, attitűd formáló program /tájékoztató előadás: Az egészséges táplálkozás 3. évfolyam
Január		
Környezetismeret, osztályfőnöki óra: az évszakok, az időjárás hatása a szervezetünkre, betegségek megelőzése, az időjárásnak megfelelő öltözködés; Biológia: Januárban az európai méhnyak-rák hete	Tél hava, a testi – lelki egészség hónapja Megfelelő öltözködés a téli hónapokban Tevékenységek: téli sportok a szabadban – ösztönzés, egyéni beszámolók, közösségi- és társasjátékok A magyar kultúra napja: január 22. Érzékenyítés: az egészség érték, kulturáltság, igényesség, egyéni felelősség az egészség fenntartásában Tevékenységek: Megemlékezés a jeles napról	Szűrővizsgálatok 1-8. évfolyam Érzékenyítő, attitűd formáló program /tájékoztató előadás: Tisztálkodás, kézmosás, fogmosás, hajápolás 1. évfolyam

– a megelőzés lehetőségei, a HPV védőoltás lehetősége, a rendszeres szűrés fontossága	Kiemelkedő alkotók, kutatók, sportolók a magyar kultúrában, akik sokat tettek az egészség megőrzéséért, népszerűsítéséért – film, szemelvény megnézése, Érzékenyítő foglalkozás - beszélgetés, drámajáték a Bp. XIII. Prevenációs Központ bevonásával	
Február		
Digitális kultúra: Biztonságos és etikus internethasználat Etika, osztályfőnöki óra: Beszélgetés, játékok, kisfilm, szituációs gyakorlatok – biztonságos internet és internetes zaklatás Testnevelés: NETFIT mérés – folyamatos	„Netezz” biztonságosan! Figyelemfelhívás, tájékoztatás, tudatformálás, kapcsolódó aktualitások: február 5. - A biztonságos internet napja február 6-7. - A barátságos Internet napja Kapcsolódó tevékenységek: Gyerekeknek szóló könyvek, kisfilmek a „Saferinternet” ajánlásával Tanulás az Internet használatával – módszertani ajánlások Offline letölthető játékok a biztonságos Internethasználat megerősítésére https://saferinternet.hu/	Érzékenyítő, attitűd formáló program /tájékoztató előadás: Kamaszkor, serdülőkor „Lányból nővé válás” HPV oltás 7. évfolyam
Március		
Osztályfőnöki óra: Bűnmegelőzés – előadások, tájékoztatók a XIII. Kerületi Rendőrkapitányság munkatársainak bevonásával Etika: A család a társadalomban, szerepek, kapcsolatok Környezetismeret, Természettudományok: A Föld vízkészlete, takarékoság, tisztaság, vízfogyasztás, az emberi szervezet vízszükséglete; Testnevelés: NETFIT mérés – folyamatos	Prevenációs hónap Harmonikus család, egyenrangú kapcsolatok, családi szerepek Kapcsolódó tevékenységek: Az én családom – beszélgető körök, családrajz, leíró vagy interaktív bemutató készítése Figyelemfelhívás, tájékoztatás, tudatformálás, kapcsolódó aktualitások: március 15. - Az alvás világnapja március 22. - A víz világnapja Kapcsolódó tevékenységek: Megfelelő időtartamú pihenés – napirend készítése, alvásidő megfigyelése relaxációs, koncentrációs gyakorlatok elsajátítása, gyakorlása Rendszeres vízfogyasztás – osztály/csoport diagram készítése, takarékosági elvárások érvényesítése – felelősi rendszer működtetése, a víz tisztaságának megőrzése, óvása – beszélgetés, plakátkészítés, attitűd formálás	Érzékenyítő, attitűd formáló program /tájékoztató előadás: Kamaszkor, társas kapcsolatok 5. évfolyam
Április		
Minden tantárgy: Fenntarthatóság és egészség Testnevelés: NETFIT mérés – folyamatos	Fenntarthatóság és egészség Figyelemfelhívás, tájékoztatás, tudatformálás, kapcsolódó aktualitások: április 7. - Az egészség világnapja április 22. - A Föld napja Kapcsolódó tevékenységek: Testmozgás, napi aktivitás, játékos kihívások	Védőoltások 6. évfolyam Érzékenyítő, attitűd formáló program /tájékoztató előadás: Kamaszkor, serdülőkor

	Közlekedésbiztonsági vetélkedő, totó, udvari alkalmi kresz-park Tevékenységek a fenntarthatósági témahéthez kapcsolódva: az egészséges és esztétikus iskolai környezet megújítása – rendrakás, takarítás, virágültetés	menstruáció – „Az én testem” 6. évfolyam
Május		
Környezetismeret, és természettudományok és testnevelés: Elsősegély-nyújtási ismeretek és gyakorlat Testnevelés: NETFIT mérés - folyamatos	Az elfogadás hónapja Kapcsolódó tevékenységek: Fogyatékkal élő embertársainkkal való megismerkedés, segítségnyújtás a mindennapokban – drámajáték, szituációk, érzékenyítő film, külső segítő szakemberek, szervezetek bevonásával érzékenyítő foglalkozás; Figyelemfelhívás, tájékoztatás, tudatformálás, kapcsolódó aktualitások: május 6. – A magyar sport napja május 10. - Mentők napja május utolsó vasárnapja - Gyermeknap Kapcsolódó tevékenységek: Csoportközi csapatsport versenyek, egyéni ügyességi versenyek, sportdéltűn Részvétel a Mese-hős életmentő és edukációs programban https://hu-hu.fastheroes.com/	Érzékenyítő, attitűd formáló program /tájékoztató előadás: Elsősegélynyújtás 8. évfolyam
Június		
Osztályfőnöki óra Felkészülés a tanulmányi kirándulásra: Baleset megelőzés, az időjárásnak megfelelő öltözködés, segítségnyújtás egymásnak, egészszapi élelem csomagolásának szempontjai, hidratálás; Tanulmányi kirándulás	Nyáron is egészségesen! Éves értékelés, egyéni és csoportszinten Beszélgetés a tanulókkal, kívánságlisták a következő tanévre: témák, előadók, projektek; Kiállítás a tanévben készűlt alkotásokból, rendezvények fényképeiből, pályázati munkákból Vakációs kisokos, tervezet, naptár, napirend, stb. készítése	

3. számú melléklet

A magyar, mint idegen nyelv tantárgy oktatása

Iskolánk a zuglói Dr. Mező Ferenc Általános Iskola által kidolgozott MID (magyar, mint idegen nyelv) programot integrálja Pedagógiai Programjába.

Törvényi háttér

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 92. § (1) A nem magyar állampolgár kiskorú (...) akkor tanköteles Magyarországon, ha a) a menedéjogról szóló törvény rendelkezései szerint a magyar állampolgárokkal azonos jogok illetik meg; b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja; c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és bevándorolt vagy letelepedett jogállású, vagy Magyarország területén való tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.

(9) A külföldön megkezdett és befejezetlen tanulmányok a magyar köznevelés iskolarendszerében folytathatók. A tanulmányok beszámításáról, továbbá a tanuló felvételéről az iskola igazgatója dönt. (10) Ha a beszámítás kérdésében az iskola igazgatója nem tud dönteni, beszerzi az oktatásért felelős miniszter, szakképzés esetén a szakképesítésért felelős miniszter véleményét.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet Nemzetközi rendelkezések 185. § (3) Ha az iskolai tanulmányok folytatását a magyar nyelv ismeretének hiánya vagy a külföldi és a magyar iskola követelményrendszere közötti eltérés gátolja, az iskola igazgatója - a szülő egyetértésével - az évfolyam megismétlését engedélyezheti úgy is, hogy a tanuló csak felzárkóztató foglalkozásokon és nyelvórákon vesz részt. A foglalkozások idejét, az annak keretében oktatott ismeretek körét, az ismeretek elsajátításáról történő számadás módját az igazgató állapítja meg.

A magyar mint idegen nyelv (MID) oktatás célja, helye az intézményi oktatási szerkezetben

Általános elvek:

Az iskolába való felvétel után azoknak a tanulóknak, akik nem magyar anyanyelvűek, egyáltalán nem tudnak magyarul, vagy a magyar nyelvhasználatuk nehézkes, magyar, mint idegen nyelv felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk. Egy tanulóhoz egy számított magyar, mint idegen nyelvórát rendelünk. Az adott óraszám fenntartói engedéllyel bármikor módosítható a tanulói létszám és összetétel változása miatt. A foglalkozások célja a magyar nyelvtanulás biztosítása idegen nyelvi módszertani elemekkel és az iskolába való integráció megkönnyítése.

A tanulók felkészítése, segítése a magyar nyelvű tantárgyak követelményeinek teljesítésére: A magyar, mint idegen nyelv foglalkozás az 1-8. évfolyamon folyik. Az adott tanévben, intézményünkben tanulók létszámához és nyelvi szintjéhez rugalmasan alakítva, csoportbontásban. A csoportba sorolás egyéni szintfelmérés alapján történik, **kezdő és haladó csoportba** sorolva, függetlenül az osztályfokozattól. A csoportok közötti átmenet év végi szintvizsgálathoz kötött. A tanulók - a szülő kérésére, a MID szakos pedagógus javaslata, a szintfelmérő eredménye alapján- felmentési határozatban rögzítve kapnak felmentést az egyes tanórákon való részvétel alól, helyette magyar, mint idegen nyelv felzárkóztató foglalkozáson vesznek részt. A többi tanítási órán a korosztályuknak megfelelő osztályokban vesznek részt a tanításon, ill. a tanulószobai és délutáni foglalkozásokon. Amikor a kezdő csoportba besorolt tanulók sikeres tanév végi MID-vizsgát tesznek, eljutnak arra a szintre, hogy már segítséggel, differenciált foglalkoztatással be tudnak kapcsolódni a magyar nyelven tartott órák munkájába, akkor már a haladó magyar, mint idegen nyelvi órán vesznek részt. A haladó csoportban jól teljesítő gyermek pedig integrálhatóvá válik valamennyi tanterv szerinti szakórán való részvételre.

Az év végi vizsga szóbeli és írásbeli részből áll, a szóbeli vizsga 3 tagú bizottság előtt zajlik, az írásbeli vizsga iskola pecsétjével ellátott papíron teljesíthető. A vizsgák az igazgató által kijelölt időpontban és helyiségben zajlanak. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja. A szülő kérésre a fenti dokumentumba betekinthez.

A nevelőtestület inkluzív oktató-nevelő munkájának elvei

A nyelvi sokszínűséget vállaló iskola tudatosan választott módszereket kell, hogy alkalmazzon a tanítás során. Magyar, mint idegen nyelv szakos tanáraink módszertani ismereteik átadásával segítik a kollégáikat. Hiányos nyelvtudással rendelkező tanulócsoporthoz a frontális módon szervezett tanóra helyett, a páros és csoportmunkát alkalmazzuk az órán. A házi feladatot olyan szinten készítjük elő tanórán, hogy a tanulók a délutáni napközis foglalkozásokon, tanulószobán minimális segítséggel vagy teljesen önállóan képesek

legyenek elvégezni a munkát. A tanuló otthon idegen nyelvi közegben kevésbé kaphat segítséget. A tanulás, gyakorlás elsődleges színtere az iskola, ahol szakképzett pedagógusok segítenek. Az alkalmazott módszerek a tanulók életkori, nyelvi fejlettségének megfelelőek. Az osztályközösség szemléletét tegyük befogadóvá!

Az általánosan érvényes pedagógiai elvek mellett a következőkre fókuszálunk:

- információforrásként minden lehetséges eszközt a tanulók rendelkezésére bocsátunk, speciális tankönyv, hanganyag, digitális oktatóprogram,
- tanóráik nagy része magyar, mint idegen nyelv szakteremben folyik, vagy a könyvtár helyiségében illetve fejlesztő tantermekben
- előtérbe kell helyezni a gyakorlati tevékenységet,
- idegen anyanyelvű tanulónak megadjuk 5. osztálytól évfolyamonként és tantárgyanként a kulcsmeghatározásokat, szómagyarázatokat, összefüggéseket.

Ehhez az iskola szaktanárai minden tantárgyból meghatározzák a minimum követelményeket.

A magyar mint idegen nyelv oktatásban részt vevő tanulókra vonatkozó különös intézkedések:

Magyar mint idegen nyelv program felépítése		
Alapprogram	Ukrán menedékes diákok felzárkóztatása	Külföldi diákok intenzív, komplex integrációs alprogramja
Minden külföldi diák számára	Kizárólag ukrán menedékes diákok számára MID- óra és felzárkóztató óra szaktanároktól	1-2(-3-4). osztályos, írni-olvasni nem tudó külföldi tanulók számára komplex matematikai - nyelvi - idegen nyelvi program

Az alábbi szempontok szerint soroljuk tanulói csoportokba az iskolába érkező diákokat:

- Melyik évfolyamra érkezik a diák?
- Milyen előzetes magyar nyelvi tudással rendelkezik?
- Tud-e latin betűvel írni/olvasni?

A diákok számára a következő órátípusokat biztosítjuk:

Óra megnevezése	Jellemzője
Nyelvi óra	A1-B2 szint közötti nyelvi óra, központjában a nyelvi kompetenciák fejlesztése az iskolához szükséges információk és a hétköznapi kommunikáció tükrében.
Írásfejlesztő óra	A latin betűs ABC írásának és olvasásának megerősítése és megtanítása, a más írásrendszerből érkezett, vagy az alsó tagozatot el nem végzett vagy részben elvégzett diákok számára.
Szókincsfejlesztő óra	Alsó tagozatos diákok számára biztosított fókuszált szókincsfejlesztő óra, amely a mindennapokhoz szükséges szavak mellé a környezetismeret, közlekedés szavait fejleszti.
Szakszókincsfejlesztő óra	Felső tagozatos diákok számára biztosított fókuszált szókincsfejlesztő óra, amelyen a szaktárgyak szavait és kifejezéseit dolgozzuk fel a tanmenet és a minimumkövetelmények alapján.
Komplex matematikai nyelvi - idegen nyelvi óra	Alsó tagozatos diákok számára biztosított komplex óra, amely az írás-olvasás tanításán túl a matematikai képességek fejlesztésére és a magyar nyelvtudás bővítésére szolgál. Elsősorban olyan tanulóknak, akik elmaradtak fejlődésükben.

Egy diák számára alapesetben biztosítunk nyelvi órát, amelyhez a három másik órátípusból jár egy- egy fejlesztő óra egyéni szükségletek alapján. Kivételt képeznek azok a tanulók alsó és felső tagozaton, ahol a két-, háromnyelvű vagy teljesen idegen nyelvű családokból érkező diákok jól beszélnek a magyar nyelvet, de a szókincsük korlátozott, az ilyen esetekben (szak) szókincsfejlesztő órára járhatnak nyelvi óra nélkül.

A tervezett csoporttípusokat a következő táblázat foglalja össze:

Csoport neve	Tagozat	Nyelvi szint	Írás-olvasás	Heti ajánlott nyelvi óra száma	Kiegészítő óra száma és típusa
Kezdő alsó 1. osztály	alsó	kezdő (A1-A2)	Nem tud, és 1. osztályos	2-3	nincs
Haladó alsó 1. osztály	alsó	haladó (B1-B2)	Nem tud, és 1. osztályos	1-3	nincs
Komplex matematika, nyelvi, idegen nyelvi óra 1-2. osztály	alsó	kezdő (A1-A2)	Nem tud latin betűkkel	3-4	nyelvi óra****
Komplex matematika, nyelvi, idegen nyelvi óra 3-4. osztály	alsó	kezdő (A1-A2)	Nem tud latin betűkkel	3-4	1 szókincs-fejlesztő
Kezdő alsó 2-4. osztály	alsó	kezdő (A1-A2)	Tud latin betűkkel	3-4	1 szókincs-fejlesztő
Kezdő alsó 2-4. osztály	alsó	kezdő (A1-A2)	Nem tud latin betűkkel	3-4	2 írás-gyakorló
Haladó alsó 2-4. osztály	alsó	haladó (B1-B2)	Tud latin betűkkel	**0-2	1 szókincs-fejlesztő
Haladó alsó 2-4. osztály	alsó	haladó (B1-B2)	Nem tud latin betűkkel	***0-2	2-3 írás-gyakorló
Kezdő felső 5-6. osztály	felső	kezdő (A1-A2)	Tud latin betűkkel	3-4	1 szókincs-fejlesztő
Kezdő felső 7-8. osztály	felső	kezdő (A1-A2)	Tud latin betűkkel	5-6	1 szókincs-fejlesztő
Kezdő felső 5-6. osztály	felső	kezdő (A1-A2)	Nem tud latin betűkkel	3-4	2-3 írás-gyakorló
*Kezdő felső 7-8. osztály	felső	kezdő (A1-A2)	Nem tud latin betűkkel	5-6	2-3 írás-gyakorló
*Haladó felső 5-8. osztály	felső	haladó (B1-B2)	Nem tud latin betűkkel	***0-2	4-5 írásgyakorló
Haladó felső 5-6. osztály	felső	haladó (B1-B2+)	Tud latin betűkkel	**0-2	1-2 szak-szókincsfejlesztő
Haladó felső 7-8. osztály	felső	haladó (B1-B2+)	Tud latin betűkkel	**0-3	2-3 szak-szókincsfejlesztő

Az óraszám kiosztásánál alapelv, hogy a latin betűkkel írni nem tudó diákok és a kezdő, felső tagozatra érkező diákok magasabb óraszámot kapnak, míg a haladó vagy 1. osztályba érkező diákok alacsonyabb óraszámot kapnak.

A táblázatban 1 csillaggal jelöltük a nyelvi integráció szempontjából legkockázatosabb tanulói csoportokat.

A táblázatban 2 csillaggal jelöltük azokat a tanulói csoportokat, ahol a 0 nyelvóra azt jelenti, hogy többnyelvű vagy idegen nyelvű családból származik a diák és csak kiegészítő órát kap. A táblázatban 3 csillaggal jelöltük a magyar anyanyelvű családokból származó gyerekeket, akik más iskolarendszerben, más írásrendszerben tanultak és beszélik a nyelvet, de írni-olvasni nem tudnak.

A táblázatban 4 csillaggal jelöltük a nyelvi órát, mint kiegészítő órátípust.

A komplex matematikai – nyelvi - idegen nyelvi órák során a fókuszban az írás-olvasás megakadásának fejlesztése áll, itt a magyar, mint idegen nyelvi órákat tekintjük kiegészítő óráknak.

A magyar mint idegen nyelvi tanulók értékelésének elvei és szempontjai

A tanulókkal felmérő teszteket íratunk:

- tanév elején, a csoportba soroláshoz,
- tanév közben érkező tanulóknál a csoportba soroláshoz,
- félévkor szintfelméréshez / átsoroláshoz,
- év végi vizsgán: szóbeli és írásbeli résszel, az év végi értékeléshez.

A tanulók értékelése

1. Szöveges értékelést kap félévkor magyar mint idegen nyelvből:

- minden tanuló, akiket a fenti iskolai értékelési rendszer szerint szövegesen értékelünk,
- A1-A2-es nyelvi szinten tanuló tanulók,
- kizárólag a három fejlesztő típusú órára járó tanulók.

2. Érdemjegyes értékelést kap év közben és félévkor magyar mint idegen nyelvből:

- B1-B2-es szintű tanulók,
- felső tagozatos kezdő diákok részteljesítményét tanév közben számonkérésekkel mérhetjük, melyek eredményét érdemjegyekkel / százalékkal az e-KRÉTA-ban rögzítjük, a kapott jegyek nem befolyásolják a tanév végi vizsga eredményét,
- felső tagozaton a szakszókincs órára járó tanulók: a szaktanárral egyeztetve, a kidolgozott tantárgyi minimumoknak megfelelő témazáró dolgozatokat írnak, melyek a szaktárgyi órák értékelésébe egyenrangú, a szaktanár által adott jegynek számítanak,
- adott szaktárgyi szaktanár csak akkor adhat érdemjegyes értékelést a tanulók írásbeli dolgozatára, ha az a kidolgozott tantárgyi minimumoknak megfelel, a megadott módszertani útmutató szerinti típusfeladatokat tartalmazza és a magyar mint idegen nyelvi kollégával egyeztetette.

3. Év végi vizsga

- Év végén minden, a magyar mint idegen nyelvi órán résztvevő tanuló az aktuális nyelvi szintjének megfelelő vizsgán vesz részt, melynek eredménye alapján magasabb osztályba léphet.
- A vizsga két részből áll (100%):
 - írásbeli teszt (70%),
 - szóbeli beszélgetés (30%).
- A vizsgát kiértékelés után a bizonyítványban az **“A nyelvi szinten jól megfelelt / megfelelt / nem megfelelt / részt vett”** értékeléssel jelezzük.
- Részt vett értékelést kap az a MID-órákon részt vevő tanuló, aki a félév előtt legfeljebb egy hónappal vagy a tanév vége előtt legfeljebb két hónappal érkezett az iskolába.
- A nem megfelelt értékelést kapott tanuló javítóvizsgát tesz.

A tanulók felmentésének elvei

- Minden, az iskolába újonnan beiratkozó, magyar mint idegen nyelvi fejlesztésre szoruló tanulót az adott tanévre felmentjük a tantárgyi értékelés alól (egyéni elbírálás alá tartoznak a határon túli és diaszpórából, magyar családból érkező, de nyelvi fejlesztést igénylő tanulók).
- Az a tanuló, aki a tanév végén csak részt vett értékelést kapott magyar mint idegen nyelvből, azaz a tanév vége előtt legfeljebb két hónappal érkezett az iskolába, az első felmentési tanéve a következő teljes tanévtől indul.
- A következő tanévben felmentést kapnak a tanulók a készségtárgyak kivételével a többi tantárgyból.

- A harmadik tanévben magyar nyelv és irodalom tantárgyból kapnak felmentést.
- Ha heti egy órás tantárgy helyett magyar mint idegen nyelvi órán vesz részt a tanuló, akkor az adott tantárgyból felmentést kap.
- Ha a tanuló osztályozható az adott egy órás tantárgyból, akkor a szaktanárral egyeztetve beszámolási kötelezettsége van.
- Ha heti kettő vagy több órás tantárgy helyett magyar mint idegen nyelvi órán vesz részt a tanuló, akkor az adott tárgyból osztályozható és beszámolási kötelezettsége van.
- A továbbtanulás érdekében a diákokat iskolába lépésüknek és felmentéseiknek megfelelően, de legkésőbb a 8. osztályos tanévükben minden tárgyból értékelni kell. A tanulók egyéni tehetsége és motivációja céljából a magyar mint idegen nyelvtanár, a szaktanár és az osztályfőnök javasolhatja, hogy kevesebb tantárgyból kapjon felmentést a tanuló.
- A MID programban résztvevő tanulókat az iskolában töltött első három tanévükben a magyar mint idegen nyelv tantárgy kivételével, elégtelenre (nem megfelelt) értékelni nem lehet.

A tananyagban jelenjen meg a sokszínű kulturális szemlélet, az ehhez kapcsolódó fejlesztési követelmények. Az iskola pedagógiai hatásrendszerében érvényesíteni kell a sokszínű kulturális alapokon érvényesülő pedagógia elveket. Ennek értelmében az iskola nemzetközi, hiszen bármely állampolgárságú és anyanyelvű tanuló számára nyitva áll. Az iskola nyelvi és kulturális értelemben sokszínű, hiszen különböző anyanyelvű, kultúrájú és állampolgárságú tanulók a növendékei. A kulturális sokszínűséget értékként építjük be a nevelés és oktatás folyamatába, olyan nevelési környezetet teremtve, ahol a gyermekek szabadon megélhetik identitásukat, megtanulják megérteni és elfogadni másokét.

Integráció

Az intézményben az integráció elve alapján, értéknek tekintjük, hogy a külföldi tanulók megismerkednek a befogadó ország nyelvével és kultúrájával, s pozitív személyes kapcsolatokat alakítanak ki, érzelmileg kötődnek Magyarországhoz. Ugyanakkor értéknek tekintjük, hogy őrzik identitásukat, származásukat ismerik, kötődnek hazájukhoz, múltjukhoz, hagyományaikhoz.

4. számú melléklet

Arizona szabályzat

1. Törvényességi megfelelés feltételei:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

46. § (1) A tanuló kötelessége, hogy

a) részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá általános iskolában a tizenhat óráig tartó egyéb foglalkozásokon és szakmai gyakorlatokon,

b) eleget tegyen - rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően - tanulmányi kötelezettségének,

f) megőrizze, továbbá az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használt eszközöket, óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit,

g) az iskola, kollégium vezetői, pedagógusai, alkalmazottai, tanulótársai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa, tiszteletet tanúsítson irántuk, segítse rászoruló tanulótársait,

h) megtartsa az iskolai, kollégiumi SZMSZ-ben, továbbá a házirendben foglaltakat.

(3) A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy

a) képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve - az e törvény 2. § (1)

d) részére az állami iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés-oktatás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,

f) személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi életéhez és magánélethez való jogát a nevelési-oktatási intézmény tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozható másokat ugyanezen jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, valamint a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását.

2. Az Arizona program bevezetésének pedagógiai alapja

2.1. Célok

A pedagógusok tanításhoz és a diákok tanuláshoz való jogának biztosítása. Ennek értelmében a program célja annak biztosítása, hogy a tanulni akaró diákok jogait megvédje az órák normális menetét zavarókkal szemben, és a tanár nyugodt körülmények között végezhesse nevelő-oktató munkáját.

2.2. Alapelvek:

- egymás iránti tisztelet,
- egyéni felelősségérzet.

A program nem büntetésre, hanem a tanulók saját felelősségére épül. A tanulók megtanulják, hogy a cselekedeteiknek következménye van, mindenkinek saját magának kell döntenie, és a döntéseiért ő maga felelős. A kölcsönös tisztelet az alapja a tanár és diák együttműködésének. Az alapvető jogok és kötelességek (továbbiakban: Alapszabályok) egyaránt vonatkoznak a tanárra és a diákra, melyek a következők:

- minden diáknak joga van a zavartalan tanuláshoz,
- minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz,
- mindenkinek kötelessége mások jogait tiszteletben tartani.

Aki a fenti elvek ellen vét, és nem akar, vagy nem tud viselkedésén változtatni, az órát elhagyja, és az Arizona szobába távozik.

Az Arizona szoba egy olyan terem, ahol mindig tartózkodik egy felügyeletet ellátó tanár, aki nyugodtan, higgadtan fogadja az odaérkező gyereket (gyerekeket).

2.3. Feladatok:

- a tanórákon előforduló konfliktusok kezelése
- az iskolai szabályokhoz, normákhoz való alkalmazkodás fejlesztése,
- a közösségbe való beilleszkedés segítése,
- a tanulók felelősségtudatának fejlesztése,
- egyértelmű, betartható szabályok kialakítása,

- a tantestület részéről egységesség, következetesség, türelem.

3. A program iskolai bevezetésének feltételei:

- a program kidolgozásának módjáról és a program alapszabályairól a tantestület hoz döntést,
- a program sajátos, iskolánkra szabott formájának kidolgozása,
- az alapszabályok ismertetése az érintettekkel (tanulói közösség, szülői munkaközösség),
- a fenntartó tájékoztatása és hozzájárulásának beszerzése a program bevezetéséhez,
- az alapszabályok kifüggesztése a tantermekben,
- a tanítási órák alatt ügyeletes pedagógus beosztása az Arizona szobába.

4. Az Arizona program iskolai alkalmazásának szabályai

4.1. A tanórán tanúsított viselkedés alapkövetelményei:

- pontos érkezés,
- együttműködés a pedagógussal,
- sértő, trágár szavak mellőzése,
- az iskolai berendezések állagának megóvása,
- az iskola házirendjében leírtak szerint elvárt magatartás.

4.2. A tanóra elhagyásának szabályai

- A tanteremben a tanárnak kötelessége, hogy gondoskodjon a szabályok betartatásáról. Amennyiben a tanórán a tanár úgy véli, hogy a tanuló vétett valamely szabály ellen, megkérdezi a diákot: „Melyik szabály ellen vétettél?”
- A tanuló a kifüggesztett szabályokból kiválaszthatja azt a szabályt, amelyet nem tartott be. Tisztelettudóan megválaszolja a kérdést. (A „nem tudom” válasz nem elfogadható. Amennyiben a tanuló nem képes megnevezni a szabályt, a tanár teszi meg helyette.) Eldöntheti, hogy a továbbiakban szabálykövetően viselkedik, s a tanteremben marad, illetve inkább távozik az Arizona szobába.
- Amennyiben a tanteremben maradás mellett dönt, ügyelnie kell arra, hogy ismételten ne zavarja meg az óra menetét. Amennyiben a tanuló másodszor is vét valamely szabály ellen, a tanár már nem ad választási lehetőséget a tanulónak, hanem távoznia kell az Arizona szobába. (A tanár közli vele: „Ezzel a viselkedéssel eldöntöttem, hogy az Arizona szobába távozol.”)
- A diák tulajdonképpen mindkét esetben a saját döntése alapján távozik az Arizona szobába. Távozása az „Információs lappal” történik (erre a célra különböző nyomtatvány áll rendelkezésre attól függően, hogy alsó- vagy felső osztályos a tanuló), amelyet a tanár értelemszerűen tölt ki, így az osztályterem elhagyásakor a tanár feljegyzi azt is, hogy milyen probléma volt a tanuló viselkedésével.
- A diáknak az „Információs lappal” jelentkeznie kell az Arizona szobában tartózkodó nevelőnél, akinek segítségével problémafeltárást és önértékelést kell végeznie egy „Problémafeltárási lap” és egy „Önértékelő lap” kitöltésével, valamint egy visszatérési „tervet” kell készítenie (erre a célra különböző nyomtatványok állnak rendelkezésre attól függően, hogy alsó- vagy felső osztályos a tanuló).

4.3. Az Arizona szobában tartózkodás szabályai

- Az Arizona szobában a tanulónak az iskola házirendje szerint kell viselkednie. A felügyelő tanár utasításainak betartása számára kötelező. Ennek megszegése azonnali szülői bevonást eredményez, valamint ügyében az igazgató jár el, aki az iskola Házirendjében leírtak alapján fegyelmező intézkedést fogantat.
- A tanteremből korábban távozott diák bekopog az Arizona szoba ajtaján. Belépés után szükség szerint bemutatkozik, majd az ott tartózkodó nevelőnek átadja az „Információs lapot”.
- Az ügyeletes nevelő a szobában lévő „Úrlapon” regisztrálja a tanulót.
- A diák kap egy „Problémafeltárási lapot” melynek része egy visszatérési terv készítése is.
- A diák leül egy asztalhoz és átgondolja, melyik szabályt sértette meg, milyen következményei vannak tettének saját magára, illetve osztálytársaira nézve, valamint visszatérési tervet készít arra vonatkozóan, hogyan tudná a jövőben ezt a magatartást elkerülni.

- A visszatérési terv készítésében az ügyeletes nevelő segítséget ad, ha azt kéri a tanuló. „Nem tudom” válasz nem elfogadható.
- Ha a diák jó visszatérési tervet készít (ezt az ügyeletes nevelő értékeli és dönti el), akkor a diák az aláírt visszatérési „tervvel” térhet vissza a tanterembe. (Ezen a lapon az időpontot is mindig rögzíteni kell.) Fontos, hogy a tanuló visszatéréseivel sem zavarhatja meg az óra menetét. Az elkészített tervét csendben a tanári asztalra helyezi, majd a helyére ül és igyekszik bekapcsolódni az óra folyamatába. Így nem sérül a zavartalan tanulási és tanítási folyamat.
- Ha a diák nem készíti el a visszatérési tervet, vagy nem elfogadható visszatérési tervet készít, akkor az Arizona szobában marad, amíg el nem készíti az elfogadható tervét. Ha erre nem kerül sor a tanítási időben, akkor másnap reggel az Arizona szobába kell visszatérnie, lehetőleg a szülőjével.

4.4. A segítői/tanácsadói segítségének kérése, valamint a segítő/tanácsadói megbeszélés szabályai

- Segítő/Tanácsadói feladatot a nevelőtestület tagjai láthatnak el.
- Segítő tanácsadónak jelentkezni önkéntes alapon lehet.
- Mindig az Arizona szobában ügyeletet tartó tanár feladata, hogy szóljon annak a kollégának, akit segítőként jelölt meg a diák. A diák által megjelölt tanár nem köteles ellátni a segítő feladatot, ilyen esetben más tanárt jelölhet meg a tanuló segítő/tanácsadónak.
- A segítő/tanácsadói megbeszélés célja az okok felderítése megoldási alternatívák keresése a felmerülő problémákra vonatkozóan.

4.5. Az Arizona szobába kerülés következményei

Együttműködő tanuló esetében

- Minden alkalommal bejegyzés kerül az e-naplóba.
- 5 alkalom után segítő beszélgetésre hívjuk a tanulót az általa választott segítő/tanácsadó tanárral.
- 10 alkalom után (szülő, gyermek, osztályfőnök, valamint szükség esetén a tanuló által választott segítő/tanácsadó tanár).

A további esetekben egyre több személy vesz részt a segítő beszélgetéseken (igazgató, iskolai, gyermekvédelmi munkát koordináló pedagógus, esetleg más meghívott személy: Gyermekvédelmi Szolgálat szakembere, iskolarendőr, iskolapszichológus stb.) A beszélgetésekről minden esetben jegyzőkönyv készül, amelyeket a beszélgetés résztvevői aláírásukkal hitelesítenek.

- Az a tanuló, aki a tanórát az Arizona szobában töltötte, nem hiányzó, csak az adott szituációból lett kiemelve döntése alapján, ezért a tananyag pótlása a saját felelőssége, felelősnél, dolgozatnál nem hivatkozhat az Arizona szobára. Távozása nem mentesíti a következő órai esetleges felelős vagy dolgozatírás alól, már a következő órán, számon kérhető tőle a tananyag.
- Dolgozatíráskor a tanuló szintén elhagyhatja a tantermet, de ebben az esetben a dolgozatát nem folytathatja az Arizona szobában. A dolgozatát addig értékeli a szaktanár, ameddig az osztályban tartózkodott.
- Az Arizona szobában a tanulónak az iskola házirendje szerint kell viselkednie.
- Szünetben nincs nyitva a szoba.

Nem együttműködő tanuló esetében

Az a tanuló, aki a szabály(ok) megsértését követően úgy dönt, hogy sem a pedagógus felszólítására nem tartja be a szabályokat, sem az Arizona szobába nem hajlandó távozni, ügyében az igazgató jár el, aki az iskola Házirendjében leírtak alapján fegyelmező intézkedést fogantatosít.

- Minden alkalommal bejegyzés kerül az e-naplóba,
- **első** alkalom után segítő beszélgetésre hívjuk: szülő, gyermek, osztályfőnök,
- **második** alkalom után: az előzőek + igazgató, választott tanár, és szaktanár,
- **harmadik** alkalom után: az előzőek+családsegítő munkatársa.

A további esetekben egyre több személy vesz részt a segítő beszélgetéseken (igazgató, iskolai, gyermekvédelmi munkát koordináló pedagógus esetleg más meghívott személy: gyermekvédelmi szolgálat szakemberei, iskolarendőr, iskolapszichológus stb.).

Arizona verseny

Az iskolai hirdető táblán rendszeresen összesítjük osztályonként az Arizona szobába távozó gyerekek számát, egy-egy félév végén a legjobb eredményt elérő osztályok jutalomban részesülnek.

Monitorozás

A program bevezetése után az osztályfőnökök minden héten megnézik, hogy diákjaik mennyire érintettek, s ha szükséges, kezdeményezik a segítő megbeszéléseket.

A félévenkénti értékelés vizsgálja:

- az Arizona szoba használatának mennyiségi adatait (hány tanuló, hányszor lett kiküldve, ennek változása havi bontásban),
- a minőségi mutatókat (hogyan vált be a program, hatása az órai légkörre, a tanár-diák viszonyra, esetleges változtatások szükségessége, a szülőkkel való együttműködésre kifejtett hatások, szervezési problémák).

5. számú melléklet

Könyvtárpedagógiai program

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, és megtalálja a munkát, amit szeretni fog.”

/Szent-Györgyi Albert/

1. Küldetésnyilatkozat

"Minden iskolai könyvtár célja az, hogy olyan információs műveltséggel rendelkező diákokat képezzenek, akik a társadalom felelős és etikus tagjai." „Képesek használni a technológiai eszközöket az információk megszerzéséhez és az általuk tanultak megosztásához.” „Az információs műveltséggel rendelkező diákok rugalmasak és képesek arra, hogy a változásokhoz alkalmazkodjanak, és önállóan és csoportban is jól tudnak dolgozni” (1)

2. Általános rész

2.1. A Könyvtár pedagógiai program / továbbiakban KPP/ alapdokumentumai

Budapest Főváros XIII. kerületi Ének-zenei és Testnevelési Iskola Pedagógiai Programja és Helyi Tanterve

5/2020-(I.31.) Kormányrendelet 110/212.(VI.4.) kormányrendelet Nemzeti

Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet módosításáról

Kerettantervek:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat

2.2. Felhasznált irodalom

IFLA Iskolai könyvtári útmutató Budapest: Könyvtárostanárok Egyesülete, 2016.

Benkő Zsuzsanna - Csájiné Knézics Ildikó: Tedd élménnyé az olvasást! Kooperatív technikák –kortárs irodalom az alsó tagozaton Budapest: Műszaki Könyvkiadó, 2020. 74-o.

Dömsödy Andrea: A könyvtárpedagógia elmélete és gyakorlata Budapest: Könyvtárostanárok Egyesülete, 2018.

Juhászné Bella Zsuzsanna: Könyvtár-pedagógia gyakorlatban

http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/konyvtarped_a_gyakorlatban.pdf

<https://szgyakonyvtar.blog.hu/>

Együtt az olvasóvá nevelésért! Budapest: FSZEK, 2019.

https://www.opkm.hu/?lap=dok%2Fdok&dok_id=518&fbclid=IwAR3KmE1WfgYyuxXrc9MJOPt44mWUgPsjCwa6G344HTVKNArPptYipE8fx-I

2.3. Az iskolai könyvtár helyzetének elemzése

Iskolánk könyvtára 90 m²-es, az első emeleten található, amelyben egyszerre 24 tanuló fogadására van lehetőség. A könyvtárban 3 db számítógép, Internet hozzáféréssel, /2 tanuló gép, 1 tanári gép /, 1 db fénymásoló-nyomtató található. Ha szükséges a tanítási órákra, foglalkozásokra laptopokat és tableteket tudunk biztosítani. A könyvtár nyitvatartási ideje hetente 24 óra.

A könyvtár állománya szabadpolcon található, betűrendi és szakrendi csoportosításban. A könyvtár állományában 1/3 szépirodalmi és 2/3-a ismeretközlő művek aránya. A kézikönyvtár nagysága és összetétele elegendő a könyvtárhasználati és könyvtári szakórák megtartásához. Az ismeretközlő művek közül sok tartalmát tekintve már elavult, a szépirodalmi művek között pedig sok a ragasztott, használt példány. Folyamatos, tervszerű állomány gyarapításra évek óta nem került sor.

1 fő állású könyvtárostanár látja el a könyvtárral kapcsolatos teendőket, aki könyv és könyvtárhasználati, illetve könyvtári szakórákat is tart a helyi tantervnek megfelelően a tanárokkal egyeztetve. A tanórákon kívül biztosítjuk a tanulóknak az egyéni és csoportos könyvtárhasználatot. Jeles napokhoz, eseményekhez kapcsolódó foglalkozásokat szervezünk. Az elmúlt évben több társasjátékot is beszereztünk, amely egyrészt a játékot, kikapcsolódást biztosítja a tanulóknak, másrészt játszva olyan képességeit fejleszti, amelyek a jobb tanulási eredmények elérését segíti. Igyekszünk a tanulók számára egyre vonzóbbá tenni a könyvtárat nem csak programjainkkal, hanem könyvtár környezetével is: bútorokat cseréltünk, a kicsiknek olvasó sarkot alakítottunk ki, az évszakokhoz és eseményekhez kapcsolódó könyvtári dekorációval. A könyvtár programjairól az iskolai és könyvtári faliújságon tájékozódhatnak a tanulók.

A könyvtár Szirén Integrált Könyvtárkezelő Programmal rendelkezik, amelynek feltöltése folyamatosan

történik /az utóbbi tíz év beszerzése már feldolgozásra került/.

2.4. Az iskolai könyvtár külső és belső kapcsolatrendszere

A könyvtárostánár a felső tagozat munkaközösségének tagja, de az alsós munkaközösséggel sok közös programot szervez. Jó kapcsolatot tart fent a DÖK vezetőjével, kölcsönösen segítjük egymás munkáját. A kerületi iskolai könyvtárakkal napi kapcsolatban áll a könyvtár: szakmai kérdésekben segítünk egymásnak, illetve egy-egy hiányzó dokumentum beszerzésében is, valamint részt vesznek a kerületi munkaközösség megbeszélésein és rendezvényein.

3. Nevelési program

3.1. Iskolánk könyvtár pedagógiai célja

Az iskolai könyvtár legyen

- információs hely, amely biztosítja az információs források és eszközök hozzáférését mindenki számára,
- oktatási hely, ahol a tanulók elsajátíthatják az információkezeléshez szükséges képességeket, készségeket,
- közösségi hely, amely helyszíne kulturális, szabad időszaki rendezvényeknek. /IFLA/

Cél a gondolkodásra tanítás – a tanulók kíváncsiságának és alkotókedvének megtartásával.

Legyen igény a tanulóknál a színvonalas munkák elkészítése iránt /NAT/.

A tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére legyenek képesek egyszerű témában az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani: forráskiválasztása, lényegkiemelés, vázlatkészítés, szóban vagy írásban beszámoló.

Legyenek képesek a forrásaikat etikusan használni.

Rendelkezzen a digitális írástudással, a problémamegoldás és információs technológiai ismeretekkel.

Őrizze meg kíváncsiságukat, nyitottságukat, érdeklődésüket, olyan olvasó emberré neveljük őket, akik a képzési szakasz végére többféle olvasási és értelmezési stratégiával rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni.

A hagyományos és digitális szövegfeldolgozások révén fejlődjenek a tanulók íráskészsége, digitális kompetenciája, ismerjék meg a hagyományos és digitális információforrásokat, tanulják meg azok kritikus és etikus használatát.

Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket.

Tudják igénybe venni az információs társadalom, e-Világ szolgáltatásait.

Kiemelt feladat a tanulók segítése a tanulás tanításában, amely az egész tantestület közös feladata.

A tanuló ismerje fel a könyvtári források és szolgáltatások tanulásban való felhasználási lehetőségeit.

Elérendő cél az önfejlesztés igényének kialakítása a tanulóknál. Rendelkezzenek olyan képességekkel, készségekkel, amelyek felkészítik a tanulókat az élethosszig tartó tanulásra.

A környezetvédelem problémái napjainkra égető kérdéssé váltak, ezért fontos, hogy a tanulók minél korábban halljanak ezekről. Célunk, hogy ne csak halljanak, hanem életkoruknak megfelelően már akarjanak és tudjanak is tenni ezek megoldásáért.

3.2. Tehetséggondozás, valamint hátrányos helyzetű diákok felzárkóztatása:

Tehetséges diákjaink számára biztosítjuk:

- a versenyekre való felkészüléshez a helyszínt (könyvtári környezet),
- a megfelelő információforrásokat, információs eszközöket,
- az iskolai projektek, témahetek megvalósításához szükséges forrásokat, eszközöket.

Hátrányos helyzetű diákok felzárkóztatása

A hátrányos helyzetű tanulóknak lehetővé tesszük az információforrások, információs eszközök használatát, amelyek iskolai feladataik elvégzéséhez szükségesek.

Biztosítjuk a helyszínt az önálló tanuláshoz, de igény szerint a könyvtárostánár segítségét is kérheti.

Biztosítjuk számukra a könyves környezetet a szabad idejük eltöltéséhez.

3.3. Olvasóvá nevelés

Őrizze meg kíváncsiságukat, nyitottságukat, s váljanak olvasó emberré. Olyan olvasó emberré, akik a képzési szakasz végére már a művek elsődleges jelentése mögé látnak, azaz többféle olvasási és értelmezési stratégiával rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni.

Össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket az olvasott, hallott vagy a digitális szövegek tartalmával, képesek meglátni és kiemelni az összefüggéseket.

Az olvasás-írás fejlesztése, valamint az olvasóvá nevelés nem köthető egyetlen tantárgyhoz, a magyar nyelv és irodalomhoz, ez a tantestület közös feladata és fontos szerepet kap ebben az iskolai könyvtár. A megfelelő olvasástechnika elsajátítása kiemelt feladat, hiszen azok olvasnak jól és szívesen, akik jól tudnak olvasni. Az olvasás megfelelő tudása meghatározza a tanuló iskolai teljesítményét is. Ugyanakkor „Az olvasásnak gyönyörűséget kell szereznie, és nem gyötrelmet okoznia.” /Ranschburg Jenő/ Az élményszerző olvasás eléréséhez alsó tagozaton a könyvekhez, könyvtárhoz, olvasáshoz kapcsolódó pozitív élményeket kell szereznie a tanulóknak. Később, amikor már tudnak olvasni a korosztályának, olvasni tudásának, érdeklődésének megfelelő olvasmányokkal lehet ezt a kialakult érdeklődést fenntartani. A tanulók ne csak az iskolai feladataik megoldása kapcsán menjenek a könyvtárba, hanem ismerjék fel, hogy a szabad idő eltöltéséhez is lehetőségeket nyújt a könyvtár.

A tanulóink tanulmányaik végére tudjanak és szeressenek olvasni, alakuljon ki bennük az olvasás iránti igény, rendelkezzenek olvasási szokásokkal, megfelelő olvasási stratégiákkal. Látogassák rendszeresen nemcsak az iskolai, hanem a városi könyvtárat is, legyenek tisztában a könyvtárak nyújtotta szolgáltatásokkal.

3.4. A könyvtár pedagógiai célok megvalósulásának területei

A könyvtár pedagógiai célok megvalósítása az egész tantestület közös feladata.

Tanórákon:

A könyv és könyvtárhasználati ismeretek elsajátítása a könyv és könyvtárhasználati órákon történik, amely befogadó tantárgya a magyar nyelv és irodalom. Ezen ismeretek, készségek gyakorlása, rögzítése a könyvtár használatra épülő szaktárgyi órákon történik, ezzel kapcsolódik valamennyi tantárgyhoz. Ezeken az órákon a tanulók a már korábban elsajátított ismeretek, készségek birtokában képesek az adott témát feldolgozni /forrásokat kiválasztani, információkat megkeresni, vázlatot készíteni, ennek segítségével szóban vagy írásban beszámolni/.

A digitális kultúra tantárgynak fontos szerepe van abban, hogy a tanulók elsajátíthassák azokat az ismereteket, készségeket, amelyek a digitális kompetenciát fejlesztik.

Szorgalmi munkák készítése /PPT, plakát/

Magyar nyelv és irodalom órán a tanár is és tanulók egymásnak ajánlhatnak olvasnivalót, beszámolhatnak olvasmányaikról, könyvajánlásokat készíthetnek.

Szakórákon az adott témához kapcsolódó olvasmányokat lehet ajánlani, ami lehet ismeretközlő és szépirodalmi (mese, vers, életrajz).

A könyv-és könyvtárhasználati órák száma a helyi tantervben szerepelnek, illetve a könyvtári szakórákat az adott tanév elején pontosítjuk és a könyvtár munkatervében rögzítjük.

Tanóránkon kívül:

- osztályon belül, illetve évfolyamokon olvasási verseny indítása,
- alsó tagozaton mesedélutánok tartása, amely közös játékkal, kézműves foglalkozással zárul, papírszínház alkalmazása,
- olvasáshoz, könyvekhez, könyvtárhoz kapcsolódó jeles napokhoz programok szervezése (Népmese napja, Nemzetközi gyermekkönyvnap, Költészet napja, Iskolai könyvtárak világhónapja),
- zöld ünnepekhez könyvtári foglalkozás tartása,
- iskolai projektekhez kapcsolódás, a témákhoz kapcsolódó projektek, digitális témahetek,
- illusztráció készítése, mesékhez, versekhez, pályázat,
- könyvajánlások készítése, amelyeket a faliújságon olvashatnak a tanulók,
- könyvtári foglalkozások szervezése az adott témákban,
- minden tanuló számára biztosítjuk az egyéni és csoportos könyvtárhasználatot.

A programok megvalósulása tanévenként eltérő, a könyvtár éves munkatervében kerül pontosításra.

4.1. Könyv-és könyvtárhasználati ismeretek 1-4. évfolyam

4.1.1. Tantárgyi célok, feladatok

Művelt emberekké neveljük a diákokat, akik korosztályuknak, érettségüknek megfelelő értékrendszerrel, ismeretekkel rendelkeznek, s ezeket értelmezni tudják.

Ezek az évfolyamokon történik az önálló ismeretszerzéshez szükséges információkereső és könyvhasználati stratégiák megalapozása. Segíteni kell a diákokat a tanulás tanulásában, az önképzés igényének kialakításában, felkészíteni a tanulókat az élethosszig tartó folyamatos tanulásra.

A tankönyveken kívül más könyvekből való tanulás igényének kialakítása, a könyvtár szerepének felismerése, a tanulók bővítsék az adott témáról ismereteiket egyéb források segítségével, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználatával, filmek, médiatermékek megismerésével.

Ismerjék meg és használjanak ismereteik bővítéséhez hagyományos és digitális információforrásokat, tanulják meg azok kritikus és etikus használatát.

A könyv szeretetének kialakítása, az olvasási szokások megalapozása.

Az olvasási kedv felkeltésében, az olvasás megszerettetésében fontos szerepe van a tanulócsoporthoz érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi alkotások közös olvasása, élményszerű feldolgozása, amiben a könyvtár eszköz és helyszín is lehet.

A könyvek védelme iránti igény kialakítása.

Fölkelteni és ébren tartani:

- az írott betű, a szellemi munka iránti tiszteletet,
- az elmúlt korok kulturális értékeinek megbecsülését,
- az önművelés iránti igényt.

4.1.2. Fejlesztési feladatok

Az iskolai könyvtár rendszeres látogatásával szerezzon tapasztalatokat a könyvtárban végezhető tevékenységekről. Tudja azonosítani a könyvtár tereit és állományrészeit.

Ismerje a könyvtár használatának módját, és a könyvtárban való viselkedés szabályait.

Tapasztalatain keresztül ismerje fel a könyvtár szerepét a tanulásban és a szabadidős tevékenységekben.

Ismerje meg a lakóhelyi gyermekkönyvtárat, és a használata során tudja alkalmazni az iskolai könyvtárban szerzett tapasztalatait.

Tudjon információkat keresni az életkorának megfelelő hagyományos és digitális forrásokból.

Ismerje a fontosabb dokumentumfajták jellemzőit.

Megadott forrásból tudjon tényeket, adatokat kiemelni. Legyen képes gyermekkönyvek és folyóiratok szerkezetében eligazodni.

Legyen képes olvasmányairól rövid tartalmi ismertetést készíteni és erről vázlat alapján szóban vagy írásban beszámolni.

Tudja a felhasznált dokumentum fontosabb adatait megnevezni.

Az iskolai könyvtár rendszeres használatán keresztül meg kell alapozni a tanulók könyvtárhasználói magatartását, önművelés igényének kialakítását.

4.2. Könyv-és könyvtárhasználati ismeretek 5-8. évfolyam

4.2.1. Tantárgyi célok és feladatok

A könyv és könyvtárhasználat oktatásának célja a tanulók felkészítése az információszerzés kibővülő lehetőségeinek felhasználására a tanulásban, a hétköznapi életben az információk elérésével, kritikus szelekciójával, feldolgozásával és a folyamat értékelésével. A könyvtár forrásközpontként való használata az önképzéshez szükséges attitűdök, képességek és az élethosszig tartó folyamatos tanulás igényének a kialakításának az alapja. A fenti cél az iskolai és fokozatosan a más típusú könyvtárak, hagyományos és digitális források, eszközök megismerésével, valamint a velük végzett tevékenységek gyakorlásával, tudatos, magabiztos használói magatartás, tájékozódás és a könyvtárhasználat igényének kialakításával érhető el.

Elérendő cél az önfejlesztés igényének kialakítása a tanulóknál. Rendelkezzenek olyan képességekkel, készségekkel, amelyek felkészítik a tanulókat az élethosszig tartó tanulásra /NAT/.

Az információkeresés területén kiemelt cél, hogy a képzési szakasz végére a tanuló tudatosan és komplexen gondolkodjon a folyamatról és tervezze azt. Ehhez elengedhetetlen, hogy ismerje a hagyományos és digitális információforrásokat, ezek jellemzőit és ezek információk értékének megállapításának szempontjait. Ezen tudásának fokozatos, folyamatos és gyakorlatközpontú fejlesztése segíti őt a feladatokhoz szükséges kritikus és válogató forráskiválasztáshoz és információgyűjtéshez. Tudatosítani szükséges a tanulóknál a könyvtári információszerzéshez, -feldolgozáshoz és felhasználáshoz is kapcsolódóan az etikai szabályokat, jogi vonatkozásokat.

Cél, hogy a tanulók olvasó emberré váljanak, akik össze tudják kapcsolni a már meglévő ismereteiket

az új ismereteikkel, képesek legyenek az összefüggések kiemelésére.

Cél a gondolkodásra tanítás – a tanulók kíváncsiságának és alkotókedvének megtartásával.

A könyv és könyvtár használati ismeretek témakör oktatása során a tanuló a könyvtárak és a könyvtári források használatának alapjaival ismerkedik meg, majd a többi tantárgy keretében megvalósuló, erre a tudására épülő gyakorlati feladatok során szerez tapasztalatokat az egyes műveltségterületeken és rendszerezi, mélyíti tudását. Feladatai végzése során egyszerre vannak jelen a könyvtárak által nyújtott hagyományos és digitális dokumentumok és szolgáltatások.

4.2.2. Fejlesztési feladatok

Használja rendszeresen az iskolai könyvtárat!

Ismerje és alkalmazza a könyvtárhasználat szabályait, fogadja el a könyvtárhasználatban való viselkedés normáit!

Igazodjon el a könyvtár tereiben, állományrészeiben, tudja igénybe venni szolgáltatásait!

Ismerje az információ hagyományos és digitális forrásait és eszközeit!

A dokumentumtípusok formai és tartalmi sajátosságainak ismeretében legyen képes önálló használatukra!

Lássa, hogy a technika fejlődésével az információk folyamatosan változó ismerethordozókon jelennek meg, és szerezzen tapasztalatokat ezek használatában!

Segítséggel tudja alkalmazni az anyaggyűjtés lépéseit: információforrás kiválasztása, - cédulázás, - jegyzetelés, - vázlatkészítés!

Szerzett ismereteit tudja rendezni és vázlat alapján tudjon beszámolni írásban vagy szóban!

Tudjon a dokumentumokból szabályosan idézni és a forrásokra hivatkozni. Tudja a forrásokat kritikusan és etikusan használni!

Tapasztalatai alapján lássa a könyvtárnak az ismeretszerzésben, a szabadidő tartalmas eltöltésében betöltött szerepét!

Az iskolai könyvtár rendszeres igénybevételén túl ismerje meg és használja a lakóhelyi közkönyvtárat is!

Ismerje az alapvető könyvtártípusokat és tudja, hogy problémájával melyik könyvtárhoz kell fordulnia!

Ismerje a kézikönyvtár tájékozódásban betöltött szerepét! Iskolai feladatai megoldásához és mindennapi tájékozódáshoz tudja önállóan kiválasztani és használni a megfelelő segédkönyveket!

5. Az értékelés alapelvei, ellenőrzés, értékelés módja, javasolt taneszközök

5.1. Az értékelés alapelvei

A könyvtárhasználat tantárgy speciális tananyaga és eszközei révén megköveteli tőlünk, hogy az általános értékelés szokásaitól eltérően próbáljuk tanulóink tudásának minőségét meghatározni.

Lehetőleg érzük el azt, hogy életkorának megfelelő szinten legyen képes a tanuló a reális önértékelésre, és igényeljük egymás értékelését is.

Ebben az életkorban a több kisebb munka értékelése a célszerűbb és helyet kell adni az érdekes, játékos formáknak is (rejtvények, vetélkedők).

5.2. Javasolt taneszközök

A törvény előírásainak megfelelő iskolai könyvtár, a szakmai követelményeknek megfelelő összetételű, elrendezésű könyvtári állomány, használatukhoz szükséges eszközök, különös tekintettel a gyermekirodalomra és a gyermekek részére készült segédkönyvekre.

(A könyvtári állományba tartoznak a könyvek, folyóiratok, nem nyomtatott dokumentumok.)

Olyan iskolai könyvtár szükséges, ahol a könyvek szabadpolcon, szakrendi és betűrendes csoportosításban vannak elhelyezve.

Korszerű könyvtárhasználati tudást csak korszerű eszközökkel, technológiával felszerelt iskolai könyvtár nyújthat. Az adattárolás és információátvitel korszerű formáinak és technikáinak a megismeréséhez megfelelő számítógépes háttérrel kell rendelkeznie a könyvtárnak.

Legitimációs záradék

A nemzeti köznevelési törvény (2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről) 26. § (1) bekezdése szerint a Budapest XIII. Kerületi Ének-zenei és Testnevelési Általános Iskola pedagógiai programját az igazgató a nevelőtestület bevonásával készítette el.

Budapest, 2024. május 6.

Gál Ferenc
igazgató

A 20/2012 EMMI rendelet 121.§ (7) bekezdése alapján a Budapest XIII. Kerületi Ének-zenei és Testnevelési Általános Iskola pedagógiai programját az intézményi tanács véleményezte.

Budapest, 2024. május 10.

Mirela Onciu Cristina
az intézményi tanács elnöke

A 20/2012 EMMI rendelet 118. § (3) a bekezdése alapján a Budapest XIII. Kerületi Ének-zenei és Testnevelési Általános Iskola pedagógiai programját a szakmai munkaközösségek véleményezték.

Budapest, 2024. április 29.

Korózs Katalin
alsó tagozat munkaközössége

Lénárt László János
első tagozat munkaközössége

Papp Anikó
osztályfőnöki munkaközösség

A 20/2012 EMMI rendelet 128.§ (5), (6), (10) bekezdése szerint a Budapest XIII. Kerületi Ének-zenei és Testnevelési Általános Iskola pedagógiai programjának egészségfejlesztési programrésze elkészítésében az iskola-egészségügyi szolgálat részt vett.

Budapest, 2024. április 29.

Póti Zsuzsanna
az iskolaegészségügyi szolgálat képviselője

KÖZÉP-PESTI
TANKERÜLETI KÖZPONT

Gál Ferenc
igazgató részére

Iktatószám: TK/198/02980-2/2024
Ügyintéző: Gálné Molnár Klára

**Budapest XIII. Kerületi
Ének-zenei és Testnevelési
Általános Iskola**

Budapest
Dózsa György út 136.
1134

Tárgy: Pedagógiai program jóváhagyása

Tisztelt Igazgató Úr!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében a köznevelési intézmény által készített pedagógiai programot a fenntartó hagyja jóvá.

Tájékoztatom, hogy a Budapest XIII. Kerületi Ének-zenei és Testnevelési Általános Iskola Közép-Pesti Tankerületi Központnak 2024. május 10-én jóváhagyásra megküldött, módosított, jelen levelémhez csatolt pedagógiai programja megfelel a jogszabályi előírásoknak, így a fenntartó azt jóváhagyja.

Budapest, elektronikus időbélyegző szerint

Üdvözlettel:

**dr. Házlinger
György**

Digitálisan aláírta: dr. Házlinger
György
Dátum: 2024.06.07 10:47:31 +02'00'

dr. Házlinger György
tankerületi igazgató

Székhely: 1149 Budapest, Mogyoródi út 21.
Telefon: +36-1-896-0778
E-mail: kozeppest@kk.gov.hu